



รายงาน  
ของ  
คณะกรรมการสามัญ  
พิจารณาร่างข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ....

สำนักกรรมการ ๓  
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา  
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการ  
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ



(สำเนา)

## บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะกรรมการสามัญพิจารณาร่างข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. .... โทร. ๙๒๔๐

ที่ สว (สนช) (กมธ ๓) ๐๐๑๙/ (ร ๒)

วันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๕๗

เรื่อง รายงานของคณะกรรมการสามัญพิจารณาร่างข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ตามที่ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๗/๒๕๕๗ วันพฤหัสบดีที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๕๗ ได้พิจารณาร่างข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. .... (คณะกรรมการสามัญกร่างข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เป็นผู้เสนอ) โดยที่ประชุมได้มีมติให้นำการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติมาใช้บังคับกับการพิจารณาร่างข้อบังคับโดยอนุโลม แล้วลงมติรับหลักการร่างข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. .... และตั้งกรรมาธิการสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาซึ่งกรรมาธิการคณะนี้ ประกอบด้วย

- |                                   |                                  |
|-----------------------------------|----------------------------------|
| ๑. นางกาญจนารัตน์ ลีโรจน์         | ๒. นายชูเกียรติ รัตนชัยชาญ       |
| ๓. นายดวง อันทะไชย                | ๔. รศ.ทวีศักดิ์ สุทกวาทิน        |
| ๕. พลอากาศเอก ธงชัย แฉล้มเขตร     | ๖. นายนิพนธ์ นราพิทักษ์กุล       |
| ๗. พลโท นิวัติ ศรีเพ็ญ            | ๘. นายประมุต สุตะบุตร            |
| ๙. นายพีระศักดิ์ พอจิต            | ๑๐. นายมณฑิธร บุญตัน             |
| ๑๑. พลเรือเอก วัลลภ เกิดผล        | ๑๒. ผศ.วุฒิสักดิ์ ลามเจริญทรัพย์ |
| ๑๓. พลเรือเอก ศิขรวัชร วงษ์สุวรรณ | ๑๔. พลเอก สกนธ์ สัจจานิตย์       |
| ๑๕. นายสถิตย์ สวินทร              | ๑๖. ศ.สมคิด เลิศไพฑูรย์          |
| ๑๗. พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม         | ๑๘. พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร      |
| ๑๙. พลเอก ออกนิษฐ์ หมั่นสวัสดิ์   |                                  |

โดยมีกำหนดเวลาแปรญัตติภายใน ๓ วัน และกำหนดเวลาปฏิบัติงานภายใน ๑๐ วัน นับแต่วันที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติมีมติ

บัดนี้...

บัดนี้ คณะกรรมการได้พิจารณาร่างข้อบังคับการประชุมสมานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ....  
เสร็จสิ้นแล้ว จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาเสนอต่อที่ประชุมสมานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา  
ต่อไป

(ลงชื่อ) พีระศักดิ์ พอจิต

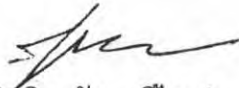
(นายพีระศักดิ์ พอจิต)

รองประธานสมานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง

ในฐานะประธานคณะกรรมการสามัญพิจารณาร่างข้อบังคับการประชุม  
สมานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ....

สำเนาถูกต้อง

พันจ่าอากาศเอก



(สิทธิวรชัย ศรีไหม)

นิติกรชำนาญการ

กลุ่มงานคณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภา

สำนักกรรมการ ๓

ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการตามข้อบังคับฯ

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักกรรมการ ๓

กลุ่มงานคณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภา

โทรศัพท์ ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๓๙-๔๑

โทรสาร ๐ ๒๘๓๑ ๕๘๘๓

สิทธิวรชัย พิมพ์

พิธีรัฐ/เจษฎา/ต้นพงศ์/ภิรมย์/สิทธิวรชัย ทาน

**รายงาน**  
**ของคณะกรรมการสิทธิการสามัญพิจารณาร่างข้อบังคับการประชุม**  
**สภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ....**

---

ตามที่ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๗/๒๕๕๗ วันพฤหัสบดีที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๕๗ ได้พิจารณาร่างข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. .... (คณะกรรมการสิทธิการสามัญกร่างข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เป็นผู้เสนอ) โดยที่ประชุมได้มีมติให้นำการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติมาใช้บังคับกับการพิจารณาร่างข้อบังคับโดยอนุโลม แล้วได้ลงมติรับหลักการร่างข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. .... และตั้งกรรมการสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา โดยกำหนดการแปรญัตติภายใน ๓ วัน และกำหนดเวลาปฏิบัติงานภายใน ๑๐ วัน นับแต่วันที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติมีมติ นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการได้พิจารณาร่างข้อบังคับดังกล่าวเสร็จแล้ว ปรากฏผล ดังนี้

**๑. ที่ประชุมคณะกรรมการได้มีมติเลือกตั้งตำแหน่งต่าง ๆ ดังนี้**

- |                                  |                                       |
|----------------------------------|---------------------------------------|
| ๑.๑ นายพีระศักดิ์ พอจิต          | เป็นประธานคณะกรรมการ                  |
| ๑.๒ พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม        | เป็นรองประธานคณะกรรมการ<br>คนที่หนึ่ง |
| ๑.๓ รศ.ทวีศักดิ์ สุทกวาทิน       | เป็นรองประธานคณะกรรมการ<br>คนที่สอง   |
| ๑.๔ ผศ.วุฒิสักดิ์ ลาภเจริญทรัพย์ | เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ               |
| ๑.๕ ศ.สมคิด เลิศไพฑูรย์          | เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ               |
| ๑.๖ นายชูเกียรติ รัตนชัยชาญ      | เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ               |
| ๑.๗ นายดวง อันทะไชย              | เป็นโฆษกคณะกรรมการ                    |
| ๑.๘ พลเอก สกนธ์ สัจจานิตย์       | เป็นเลขานุการคณะกรรมการ               |

**๒. ที่ประชุมคณะกรรมการได้มีมติแต่งตั้ง** พันจ่าอากาศเอก สิทธิวรชัย ศรีโหม  
นิติกรชำนาญการ กลุ่มงานคณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภา สำนักกรรมการ ๓ สำนักงาน  
เลขาธิการวุฒิสภา ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยเลขานุการตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ  
พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อ ๘๓ วรรคสาม

**๓. ร่างข้อบังคับนี้มีสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติเสนอคำแปรญัตติ จำนวน ๘ คน คือ**

- ๓.๑ นายปรีชา วัชรภักย์
- ๓.๒ นายกิตติ วะสินนท์
- ๓.๓ นายชาญวิทย์ วสียงกูร

๓.๔ นางนิพัทธา อมรรัตนเมธา

๓.๕ นายเจตน์ ศิรธรานนท์

๓.๖ นายมนุชญ์ วัฒนโกเมร

๓.๗ นายธานี อ่อนละเอียด

๓.๘ พลโท อำพน ชูประทุม

๔. ผลการพิจารณา

ชื่อร่าง

ไม่มีการแก้ไข

บทอาศัยอำนาจ

ไม่มีการแก้ไข

ข้อ ๑

ไม่มีการแก้ไข

ข้อ ๒

ไม่มีการแก้ไข

ข้อ ๓

ไม่มีการแก้ไข

ข้อ ๔

ไม่มีการแก้ไข

หมวด ๑ การเลือกประธานสภาและรองประธานสภา

ไม่มีการแก้ไข

ข้อ ๕

ไม่มีการแก้ไข

ข้อ ๖

ไม่มีการแก้ไข

ข้อ ๗

ไม่มีการแก้ไข

ข้อ ๘

ไม่มีการแก้ไข

ข้อ ๙

ไม่มีการแก้ไข

หมวด ๒ อำนาจและหน้าที่ของประธานสภา  
รองประธานสภาและเลขาธิการ

ไม่มีการแก้ไข

ข้อ ๑๐

ไม่มีการแก้ไข

ข้อ ๑๑

ไม่มีการแก้ไข

ข้อ ๑๒

ไม่มีการแก้ไข

หมวด ๓ การประชุมสภา

ไม่มีการแก้ไข

ส่วนที่ ๑ วิธีการประชุม

ไม่มีการแก้ไข

ข้อ ๑๓

ไม่มีการแก้ไข

ข้อ ๑๔

ไม่มีการแก้ไข

ข้อ ๑๕

ไม่มีการแก้ไข

ข้อ ๑๖

ไม่มีการแก้ไข

ข้อ ๑๗

ไม่มีการแก้ไข

ข้อ ๑๘

ไม่มีการแก้ไข

ข้อ ๑๙

ไม่มีการแก้ไข

ข้อ ๒๐

ไม่มีการแก้ไข

ข้อ ๒๑

ไม่มีการแก้ไข

ข้อ ๒๒

ไม่มีการแก้ไข

ข้อ ๒๓

ไม่มีการแก้ไข

<u>ข้อ ๒๔</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๒๕</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๒๖</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๒๗</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๒๘</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๒๙</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๓๐</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๓๑</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๓๒</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๓๓</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๓๔</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๓๕</u>	มีการแก้ไข
<u>ส่วนที่ ๒ การเสนอญัตติ</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๓๖</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๓๗</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๓๘</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๓๙</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๔๐</u>	ไม่มีการแก้ไข

<u>ข้อ ๔๑</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๔๒</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๔๓</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๔๔</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๔๕</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๔๖</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๔๗</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๔๘</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๔๙</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๕๐</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ส่วนที่ ๓ การอภิปราย</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๕๑</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๕๒</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๕๓</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๕๔</u>	มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๕๕</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๕๖</u>	ไม่มีการแก้ไข

<u>ข้อ ๕๗</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๕๘</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๕๙</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๖๐</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๖๑</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๖๒</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ส่วนที่ ๔ การลงมติ</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๖๓</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๖๔</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๖๕</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๖๖</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๖๗</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๖๘</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๖๙</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๗๐</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๗๑</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๗๒</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๗๓</u>	ไม่มีการแก้ไข

<u>ข้อ ๗๔</u>	มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๗๕</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>หมวด ๔ การสิ้นสุดสมาชิกภาพ</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๗๖</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๗๗</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๗๘</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๗๙</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๘๐</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๘๑</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๘๒</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>หมวด ๕ กรรมาธิการ</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๘๓</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๘๔</u>	มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๘๔ วรรคสอง</u>	
<u>ข้อ ๘๔ วรรคสอง (๒)</u>	
<u>นายปรีชา วัชรภักย์</u>	
<u>นายกิตติ วะสีนนท์</u>	
<u>นายชาญวิทย์ วสยางกูร</u>	
<u>และนางนิพัทธา อมรัตน์เมธา</u>	ขอแปรญัตติ ดังนี้

“(๒) คณะกรรมาธิการการบริหารราชการแผ่นดิน

มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหรือร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใดๆ ที่เกี่ยวกับการปกครอง การบริหารราชการแผ่นดิน การพัฒนาระบบราชการ รวมทั้งการจัดระบบระเบียบบริหารราชการส่วนกลาง และส่วน

ภูมิภาค คหบดีปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตลอดจนคหบดีของกันและรักษาความมั่นคงของประเทศ และศิษย์คหบดีหรือส่วนท้องถิ่น ให้มีความสอดคล้องกับการพัฒนาการปกครองและประเทศโดยส่วนรวม”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติของสงวน

ข้อ ๘๔ วรรคสอง (๔)

นายปรีชา วัชรภักย์

นายกิตติ วะสินนท์

นายชาญวิทย์ วสยางกูร

และนางนิพัทธา อมรรัตนเมธา

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“(๔) คณะกรรมการคหบดีของท้องถิ่นการรักษาความมั่นคงของประเทศ มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหรือร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใดๆ ที่เกี่ยวกับคหบดีของท้องถิ่น คหบดีพัฒนาและส่งเสริมประสิทธิศรัทธาในคหบดีหรือคหบดีขององค์คหบดีของส่วนท้องถิ่น โดยต้องคำนึงถึง ความสอดคล้องกับคหบดีพัฒนาจังหวัดและประเทศโดยส่วนรวม สวมทั้งคหบดีของท้องถิ่นรูปแบบ พิเศษการรักษาความมั่นคงของประเทศ การป้องกันประเทศ และกิจการทหาร”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติของสงวน

ข้อ ๘๔ วรรคสอง (๔)

นายมนุชญ์ วัฒนโกเมร

ขอแปรญัตติไว้

คณะกรรมการเห็นด้วยในหลักการ

และได้แก้ไขบางส่วนแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

ข้อ ๘๔ วรรคสอง (๘)

นายเจตน์ ศิริธรรานนท์

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“(๘) คณะกรรมการการสาธารณสุข ประชากรและการพัฒนา มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหรือร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใดๆ ที่เกี่ยวกับการสาธารณสุข การรักษาพยาบาล การส่งเสริมและพัฒนาสุขภาพอนามัยของประชาชนและชุมชน รวมถึงปัญหา ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงทางประชากร และการพัฒนา”

คณะกรรมการเห็นด้วยในหลักการ

และได้แก้ไขบางส่วนแล้ว

ผู้แปรญัตติของสงวน

ข้อ ๘๔ วรรคสอง (๑๗)

พลโท อำพน ชูประทุม

คณะกรรมการธิการได้ชี้แจงแล้ว

ขอแปรญัตติเพิ่มความเป็น (๑๗)  
ในวรรคสองของข้อ ๘๔ ไว้

ผู้แปรญัตติพอใจ

ข้อ ๘๕

ไม่มีการแก้ไข

ข้อ ๘๖

ไม่มีการแก้ไข

ข้อ ๘๗

ไม่มีการแก้ไข

ข้อ ๘๗ วรรคหนึ่ง

นายธานี อ่อนละเอียด

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“ข้อ ๘๗ ให้สภาตั้งคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภานิติบัญญัติแห่งชาติขึ้น  
คณะหนึ่งมีจำนวนไม่เกินยี่สิบแปดคน ประกอบด้วยประธานสภาหรือรองประธานสภาที่ได้รับ  
มอบหมายคนหนึ่งเป็นประธานคณะกรรมการ รองประธานสภาเป็นรองประธานคณะกรรมการ  
ผู้แทนคณะกรรมการสามัญประจำสภาตามข้อ ๘๔ วรรคสอง ทุกคณะ คณะละหนึ่งคน ผู้แทนคณะรัฐมนตรี  
จำนวนหนึ่งคน และเลขาธิการเป็นกรรมการ และให้ที่ประชุมสภาเลือกตามข้อ ๘๘ อีกไม่เกินยี่สิบ  
เก้าคน”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติของสงวน

ข้อ ๘๗

ไม่มีการแก้ไข

ข้อ ๘๗ วรรคหนึ่ง

พลโท อำพน ชูประทุม

คณะกรรมการธิการได้ชี้แจงแล้ว

ขอแปรญัตติไว้

ผู้แปรญัตติพอใจ

ข้อ ๘๘

ไม่มีการแก้ไข

ข้อ ๘๙

ไม่มีการแก้ไข

ข้อ ๙๐

ไม่มีการแก้ไข

ข้อ ๙๑

ไม่มีการแก้ไข

<u>ข้อ ๙๒</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๙๓</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๙๔</u>	มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๙๕</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๙๖</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๙๗</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๙๘</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๙๙</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๑๐๐</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๑๐๑</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๑๐๒</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๑๐๓</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๑๐๔</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๑๐๕</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>หมวด ๖ การพิจารณาให้ความเห็นชอบนายกรัฐมนตรี้</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๑๐๖</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๑๐๗</u>	ไม่มีการแก้ไข

<u>ข้อ ๑๐๘</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๑๐๙</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๑๑๐</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๑๑๑</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>หมวด ๗ การเสนอและการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๑๑๒</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๑๑๓</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๑๑๔</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๑๑๕</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๑๑๖</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๑๑๗</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๑๑๘</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๑๑๙</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๑๒๐</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๑๒๑</u>	มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๑๒๒</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๑๒๓</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๑๒๔</u>	ไม่มีการแก้ไข

<u>ข้อ ๑๒๕</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๑๒๖</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๑๒๗</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๑๒๘</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๑๒๙</u>	ไม่มีการแก้ไข

(ข้อ ๑๒๙/๑)นายธานี อ่อนละเอียดขอแปรญัตติเพิ่มความเป็น  
ข้อ ๑๒๙/๑ ดังนี้

“ข้อ ๑๒๙/๑ สภาต้องพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่เสนอต่อสภาให้เสร็จภายใน สิบวันนับแต่วันที่ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมาถึงสภา แต่ถ้าร่างพระราชบัญญัตินั้นเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินต้องพิจารณาให้เสร็จภายในสามสิบวัน ทั้งนี้ เว้นแต่สภาจะได้ลงมติให้ขยายเวลาออกไปเป็นกรณีพิเศษซึ่งต้องไม่เกินสามสิบวัน ระยะเวลาดังกล่าวให้เริ่มนับแต่วันที่ร่างพระราชบัญญัตินั้นมาถึงสภา

ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีเสนอร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินไปยังสภา ให้นายกรัฐมนตรีแจ้งไปด้วยว่าร่างพระราชบัญญัติที่เสนอไปนั้นเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน คำแจ้งของนายกรัฐมนตรีให้ถือเป็นเด็ดขาด

ในกรณีที่นายกรัฐมนตรีมิได้แจ้งไปว่าร่างพระราชบัญญัติใดเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ให้ถือว่าร่างพระราชบัญญัตินั้นไม่เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

<u>ข้อ ๑๓๐</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๑๓๑</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๑๓๒</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๑๓๓</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๑๓๔</u>	ไม่มีการแก้ไข

หมวด ๘ การเสนอและการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ  
ประกอบรัฐธรรมนูญ

ไม่มีการแก้ไข

ข้อ ๑๓๕

ไม่มีการแก้ไข

ข้อ ๑๓๖

ไม่มีการแก้ไข

หมวด ๙ การพิจารณาให้บุคคลดำรงตำแหน่ง  
ตามบทบัญญัติของกฎหมาย

ไม่มีการแก้ไข

ข้อ ๑๓๗

ไม่มีการแก้ไข

ข้อ ๑๓๘

มีการแก้ไข

ข้อ ๑๓๙

ไม่มีการแก้ไข

ข้อ ๑๔๐

ไม่มีการแก้ไข

ข้อ ๑๔๑

ไม่มีการแก้ไข

ข้อ ๑๔๒

ไม่มีการแก้ไข

ข้อ ๑๔๓

ไม่มีการแก้ไข

ข้อ ๑๔๔

ไม่มีการแก้ไข

ข้อ ๑๔๕

ไม่มีการแก้ไข

หมวด ๑๐ การถอดถอนและการให้บุคคลพ้นจากตำแหน่ง  
นายธานี อ่อนละเอียด

ไม่มีการแก้ไข

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“หมวด ๑๐

การถอดถอนบุคคลออกจากตำแหน่งและการพิจารณาให้บุคคลพ้นจากตำแหน่ง”

คณะกรรมการการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

ส่วนที่ ๑  
(บททั่วไป)

คณะกรรมการธิการเพิ่มขึ้นใหม่

(ข้อ ๑๔๕/๑)

คณะกรรมการธิการเพิ่มขึ้นใหม่

ส่วนที่ ๑ การถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งตามกฎหมาย  
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน  
และปราบปรามการทุจริต  
นายธานี อ่อนละเอียด

มีการแก้ไข

ขอแปรญัตติตัดชื่อส่วนที่ ๑  
ออก ดังนี้

“ส่วนที่ ๑

พรรคถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ  
ว่าด้วยทรัพย์สินและปราบปรามการทุจริต”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติของสงวน

ข้อ ๑๔๖

ไม่มีการแก้ไข

นายธานี อ่อนละเอียด

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“ข้อ ๑๔๖ ในส่วนนี้ คำว่า

“คำร้อง” หมายถึงความว่า คำร้องขอถอดถอนบุคคลตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ  
ว่าด้วยทรัพย์สินและปราบปรามการทุจริต

“ผู้ถูกละเว้น” หมายถึงความว่า ผู้ที่คณะกรรมการร้องเรียนและปราบปรามการทุจริต  
แห่งชาติ ได้รับความเสียหายหรือข้อกล่าวหาที่มีมูล

“ผู้ดำรงตำแหน่ง” หมายถึงความว่า บุคคลผู้สละสิทธิถอดถอนตามกฎหมายประกอบ  
รัฐธรรมนูญว่าด้วยทรัพย์สินและปราบปรามการทุจริต

“คณะกรรมการ ป.ป.ช.” หมายถึงความว่า คณะกรรมการร้องเรียนและปราบปราม  
การทุจริตแห่งชาติ

“คู่กรณี” หมายถึงความว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช.และผู้ถูกละเว้นเมื่อมีการยื่นคำร้อง  
ขอให้ถอดถอนบุคคลใดออกจากตำแหน่งตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ให้สภาแต่งตั้งคณะกรรมการ  
สามัญหรือคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง มีจำนวนไม่เกินสิบเก้าคน เพื่อพิจารณาตรวจสอบว่า  
คำร้องดังกล่าวอยู่ในอำนาจพิจารณาของสภาหรือไม่”

คณะกรรมการธิการเห็นด้วยในหลักการ

และได้นำไปกำหนดไว้ในข้อ ๑๔๕/๑

ในบททั่วไปของส่วนที่ ๑ แล้ว

ผู้แปรญัตติของสงวน



คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

**ผู้แปรญัตติขอสงวน**

**ข้อ ๑๕๐**

**ไม่มีการแก้ไข**

**นายธานี อ่อนละเอียด**

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“ข้อ ๑๕๐ ให้ประชาชนสภาที่มีตัวสั่งให้เสกสัตนารายสภานพร้อมเอกสารที่มีอยู่และ  
ความเห็นของคณะกรรมการสรรหาฯ. ให้แก่สมาชิกและผู้ถูกกล่าวหาเพื่อตีความส่วนหน้าไม่นับยกเว้นสิทธิ  
ก่อนถึงวันประชุมนัดแรก ตามข้อ ๑๕๙ เว้นแต่เอกสารที่เป็นหลักฐานที่มีจำนวนมาก ให้สมาชิกหรือผู้ถูก  
กล่าวหาตรวจสอบดูได้ที่ห้องเก็บหลักฐานซึ่งสำนักงวนเสกขนิศกรวุฒิสภาจัดไว้เมื่อมีกรณีที่จะต้องพิจารณา  
ให้บุคคลพ้นจากตำแหน่งตามที่กฎหมายกำหนด ให้สภาดำเนินการตามระเบียบที่ประธานสภากำหนด  
โดยได้รับความเห็นชอบจากสภา

สมาชิกหรือผู้ถูกกล่าวหาที่มีสิทธิขอคัดสำเนาเอกสารที่เป็นหลักฐาน เว้นแต่  
เป็นเอกสารลับ หรือเป็นเอกสารที่ไม่ควรเปิดเผย

พรรคตัดสำเนาเอกสารตามวรรคสอง ให้อยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของเสกขนิศกรวุฒิสภาหรือ  
เจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

ให้สำนักงวนเสกขนิศกรวุฒิสภาจัดทำบัญชีเอกสารเป็นลำดับให้ชัดเจน

ให้สมาชิกและผู้ถูกกล่าวหาส่งคืนสำเนารายสภานพร้อมเอกสารที่ได้รับเสกตาม  
วรรคหนึ่งคืนให้สำนักงวนเสกขนิศกรวุฒิสภาภายในเจ็ดวันนับแต่วันเสกคืนพรรคประชุมเพื่อสนมติถอดถอน  
หรือไม่ถอดถอน”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

**ผู้แปรญัตติขอสงวน**

**ข้อ ๑๕๑**

**ไม่มีการแก้ไข**

**นายธานี อ่อนละเอียด**

ขอแปรญัตติตัด

ข้อ ๑๕๑ ออกทั้งข้อ ดังนี้

“ข้อ ๑๕๑ เอกสารทุกฉบับที่ใช้ประกอบพรรคประชุมของสภาหรือที่เป็นหลักฐาน  
ในเรื่องที่พิจารณถอดถอน ให้ถือว่าเป็นเอกสารที่ไม่เปิดเผย เว้นแต่ที่ประชุมสภาจะมติเห็นอย่างอื่น”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

**ผู้แปรญัตติขอสงวน**

**ข้อ ๑๕๒**

**ไม่มีการแก้ไข**

**นายธานี อ่อนละเอียด**

ขอแปรญัตติตัด

ข้อ ๑๕๒ ออกทั้งข้อ ดังนี้

“ข้อ ๑๕๒ ในกรณีพิจารณาของสภาเพื่อถอดถอนบุคคลหนึ่งบุคคลใด ให้พิจารณา  
โดยเปิดเผย เว้นแต่มีมติว่าลับเพื่อคุ้มครองประโยชน์สาธารณะสำคัญ

ในกรณีพิจารณาลับ ผู้ที่สนใจอยู่ในที่ประชุมสภา หรือ ณ ที่ใดในขณะที่จะพิจารณาก็  
ตั้งแต่เฉพาะสมาชิก คู่กรณี และผู้ที่ได้รับอนุญาตจากที่ประชุมสภา และห้ามใช้เครื่องมือบันทึกเสียงหรือเครื่องมือ  
สื่อสารใด ๆ ยกเว้นกรณีบันทึกของสภา”



พรรคขอเพิ่มเงินพดุงหลักสูตคนตมพรรคหนึ่ง ให้เงินไปตมมติของที่ประชุมสภา โดยให้ยื่นคำขอก่อนพรรคประชุมนัดแรกตมข้อ ๓๕๙ ไม่น้อยกว่าห้าวัน”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

ข้อ ๑๕๖

นายธานี อ่อนละเอียด

ไม่มีการแก้ไข

ขอแปรญัตติตัด

ข้อ ๑๕๖ ออกทั้งข้อ ดังนี้

“ข้อ ๑๕๖ ให้คู่กรณีมีสิทธิยื่นคำขอแสดงพรรคปิดสำนวนด้วยพรรคหรือเป็นหนังสือ ต่อที่ประชุมสภาได้ภายในเจ็ดวันนับแต่วันแสดงเปิดสำนวนเสร็จสิ้น

ในกรณีที่ผู้ยื่นคำขอแสดงพรรคปิดสำนวนด้วยพรรคต่อที่ประชุมสภาให้ที่ประชุมสภานัดประชุมเพื่อรับฟังคำแสดงพรรคภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับคำขอ หากมีพรรคแสดงพรรคปิดสำนวนด้วยพรรคของทั้งสองฝ่าย ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นฝ่ายแสดงก่อน

ในกรณีที่ผู้ยื่นคำขอแสดงพรรคเป็นหนังสือ ให้ผู้ขอยื่นคำแสดงพรรคปิดสำนวนเป็นหนังสือต่อที่ประชุมสภาภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับคำหนดตมพรรคหนึ่ง”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

ข้อ ๑๕๗

นายธานี อ่อนละเอียด

ไม่มีการแก้ไข

ขอแปรญัตติตัด

ข้อ ๑๕๗ ออกทั้งข้อ ดังนี้

“ข้อ ๑๕๗ ให้ที่ประชุมสภาเรียกประชุมเพื่อลงมติถอดถอนหรือไม่ถอดถอนภายใน สามวันนับแต่วันแสดงพรรคปิดสำนวนด้วยพรรค หรือวันพ้นกำหนดให้ยื่นคำแสดงพรรคปิดสำนวนเป็น หนังสือ”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

ข้อ ๑๕๘

นายธานี อ่อนละเอียด

มีการแก้ไข

ขอแปรญัตติตัด

ข้อ ๑๕๘ ออกทั้งข้อ ดังนี้

“ข้อ ๑๕๘ พรรคขอเสียงลงมติตมข้อ ๑๕๗ ให้พรรคทำโดยวิธีลงคะแนนลับ ให้เลขหาคัดใบมีพรรคลงคะแนนในคูหา โดยมีกล่องใส่บัตรลงคะแนน และจัดเตรียมบัตรลงคะแนนที่ระบุ ชื่อผู้ถูกกล่าวหา ส่วนนั้นให้เลขหาคัดชื่อนักสมัครเพื่อรับบัตรลงคะแนนที่หน้าคูหาลงคะแนน แล้วเข้กลงคะแนนในคูหาไปโดยลับด้วย โดยให้สมาชิกพรรคหรือกรรมการพรรค (x) ในช่องทางที่กำหนดว่าถอดถอนหรือไม่ ถอดถอน และเมื่อลงคะแนนเสร็จแล้วจึงเริ่มนับคะแนน”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

**ข้อ ๑๕๙**

**นายธานี อ่อนละเอียด**

ไม่มีการแก้ไข

ขอแปรญัตติตัด

ข้อ ๑๕๙ ออกทั้งข้อ ดังนี้

“ข้อ ๑๕๙ ให้นำพระราชบัญญัติให้มีพรหมลิขิตเพื่อคัดเลือกสมาชิกส่วนวนสิบคนเป็น  
พรหมพรผู้ดำรงเนินพรสมณะและตวสนนัยตวสนน

พรหมนัยตวสนนให้ชวตวสนนว่า “ตวตวสนน” หรือ “ไม่ตวตวสนน” พร้อมทั้งชวตว  
สนนตวสนนโดยเปิดเผยให้ผู้ชวตวสนนที่ชวตวสนนตวสนนได้เห็นตวสนน”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

**ผู้แปรญัตติขอสงวน**

**ข้อ ๑๖๐**

**นายธานี อ่อนละเอียด**

ไม่มีการแก้ไข

ขอแปรญัตติตัด

ข้อ ๑๖๐ ออกทั้งข้อ ดังนี้

“ข้อ ๑๖๐ เมื่อสภามันติแล้ว ให้นำพระราชกฤษฎีกาให้คณะพรหมพร ๒.๒.๒.  
ผู้ชวตวสนนหรือผู้ชวตวสนนชวตวสนนตวสนนแล้วแต่ตวสนน สวตวสนนทั้ง สวตวสนนตวสนนตวสนนตวสนน  
สวตวสนนที่ชวตวสนนที่ชวตวสนนเพื่อชวตวสนนโดยทวสนน”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

**ผู้แปรญัตติขอสงวน**

**ข้อ ๑๖๑**

**นายธานี อ่อนละเอียด**

ไม่มีการแก้ไข

ขอแปรญัตติตัด

ข้อ ๑๖๑ ออกทั้งข้อ ดังนี้

“ข้อ ๑๖๑ ให้นำตวสนนที่ชวตวสนนตวสนนตวสนนตวสนน ๑๕๐ เป็นต้นไป สวตวสนนตวสนน  
ชวตวสนนตวสนนตวสนนตวสนน ๑๕๐ สวตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนน  
ไม่ชวตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนน  
ชวตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนน  
ชวตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนน

(๑) วิทวตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนน  
ชวตวสนน

(๒) ให้ชวตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนน  
ชวตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนน

(๓) ให้ชวตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนน  
หรือเป็นชวตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนน  
ชวตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนน

(๔) ชวตวสนนหรือชวตวสนนให้ชวตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนน  
ชวตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนนตวสนน

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

**ผู้แปรญัตติขอสงวน**

**ส่วนที่ ๒ การถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งตามกฎหมายอื่น**  
**นายธานี อ่อนละเอียด**

มีการแก้ไข  
ขอแปรญัตติตัดชื่อส่วนที่ ๒  
ออก ดังนี้

“ส่วนที่ ๒

พรบถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งตมกฎหมายอื่น”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

**ผู้แปรญัตติขอสงวน**

**ข้อ ๑๖๒**  
**นายธานี อ่อนละเอียด**

ไม่มีการแก้ไข  
ขอแปรญัตติตัด  
ข้อ ๑๖๒ ออกทั้งข้อ ดังนี้

“ข้อ ๑๖๒ พรบถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งตมกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมกรสภาสิทธิมนุษยชนแห่งชาติหรือผู้ดำรงตำแหน่งตมกฎหมายอื่น ให้นำความในส่วนที่ ๓ ของหมวดนี้มาใช้บังคับโดยอนุโลม ทั้งนี้ มติของสภาในคราวลงมติถอดถอนให้เป็นไปตมกฎหมายว่าด้วยพรบนั้น”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

**ผู้แปรญัตติขอสงวน**

**ส่วนที่ ๓ การให้บุคคลพ้นจากตำแหน่ง**  
**นายธานี อ่อนละเอียด**

มีการแก้ไข  
ขอแปรญัตติตัดชื่อส่วนที่ ๓  
ออก ดังนี้

“ส่วนที่ ๓

พรบให้บุคคลพ้นจากตำแหน่ง”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

**ผู้แปรญัตติขอสงวน**

**ข้อ ๑๖๓**  
**นายธานี อ่อนละเอียด**

ไม่มีการแก้ไข  
ขอแปรญัตติตัด  
ข้อ ๑๖๓ ออกทั้งข้อ ดังนี้

“ข้อ ๑๖๓ ในส่วนนี้ คำว่า

“ผู้ร้อง” หมายถึงคนร้อง ผู้มีสิทธิร้องขอให้สภาฯมีมติให้บุคคลพ้นจากตำแหน่งตมที่กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรบ้องกันและปราบปรามการทุจริต กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรบตรวจเงินแผ่นดิน กฎหมายว่าด้วยองค์การเลือกตั้งสถตสันตวณที่และคำดับการประกอบคิสการวิหยุกระสวยเสียง วิหยุโทรทัศน์ และคิสการโทรทัศน์นวดม หรือตมที่กฎหมายอื่นกำหนด

“ผู้ถูกร้อง” หมายถึงคนร้อง ผู้ดำรงตำแหน่งที่สภาฯมีมติให้พ้นจากตำแหน่งตมที่

กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรบ้องกันและปราบปรามการทุจริต กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรบตรวจเงินแผ่นดิน กฎหมายว่าด้วยองค์การเลือกตั้งสถตสันตวณที่และคำดับการประกอบคิสการวิหยุกระสวยเสียง วิหยุโทรทัศน์ และคิสการโทรทัศน์นวดม หรือตมที่กฎหมายอื่นกำหนด”

คณะกรรมการการไม่เห็นด้วย

**ผู้แปรญัตติขอสงวน**

**ข้อ ๑๖๔**

**นายธานี อ่อนละเอียด**

ไม่มีการแก้ไข

ขอแปรญัตติตัด

ข้อ ๑๖๔ ออกทั้งข้อ ดังนี้

“ข้อ ๑๖๔ ควรยื่นคำร้องต่อประธานสภาเพื่อให้สภามีมติให้บุคคลพ้นจากตำแหน่ง  
 จะต้องทำเป็นหนังสือระบุชื่อ อายุ ที่อยู่ หมายเลขประจำตัวประชาชน หรืออื่นส่วบัตรประชาชน  
 ประชาชน บัตรประชาชนตัวประชาชนที่หมดอายุ หรือบัตรหรือหลักฐานอื่นใดของทางราชการที่มีรูปถ่าย  
 สภามารแสดงตนได้ และสงสายนี้อื่นชื่อผู้ร้องโดยระบุวัน เดือน ปี ที่สงสายนี้อื่นชื่อ และต้องระบุชื่อ ตำแหน่ง  
 ของผู้ถูกร้อง และพรรคสาขาหรือพฤติการณ์ที่กล่าวหาผู้ดำรงตำแหน่งเป็นข้อ ๆ อย่างชัดเจน รวมทั้งระบุ  
 พยานหลักฐานหรือเบาะแสที่สมควรและเพียงพอที่สภาจะดำเนินการตรวจสอบและพิจารณาต่อไปได้  
 เมื่อมีคำร้องตามวรรคหนึ่ง ให้ประธานสภาแจ้งให้ที่ประชุมสภาทราบโดยเร็ว”

คณะกรรมการการไม่เห็นด้วย

**ผู้แปรญัตติขอสงวน**

**ข้อ ๑๖๕**

**นายธานี อ่อนละเอียด**

ไม่มีการแก้ไข

ขอแปรญัตติตัด

ข้อ ๑๖๕ ออกทั้งข้อ ดังนี้

“ข้อ ๑๖๕ เมื่อประธานสภาได้รับคำร้องแล้ว ให้ประธานสภาดำเนินการตรวจสอบ  
 และพิจารณาว่าคำร้องถูกต้องและครบถ้วนตามที่กฎหมายและข้อ ๑๖๔ นั้นกำหนดหรือไม่ภายในสามสิบ  
 วันนับแต่วันที่ได้รับคำร้อง หากไม่สามารถดำเนินการได้ทัน ให้ประธานสภาแจ้งให้ที่ประชุมสภาทราบ  
 เพื่อขอขยายระยะเวลา ในกรณีที่เห็นว่าถูกต้องและครบถ้วนแล้วให้ประธานสภาจัดให้มีการประชุม  
 เพื่อพิจารณาดำเนินการตามข้อ ๑๖๖

หากสภาผู้ว่าคำร้องไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วนตามที่กฎหมายและข้อ ๑๖๔  
 นั้นกำหนด ให้ประธานสภาส่งคำร้องดังกล่าวไปยังผู้ร้องเพื่อแก้ไขให้ถูกต้องครบถ้วนภายในสามสิบวัน  
 นับแต่วันที่ได้รับแจ้งสภาประธานสภา ในกรณีที่ประธานสภาได้รับคำร้องที่ได้แก้ไข ให้ตรวจสอบคำร้อง  
 ดังกล่าวไว้แล้วเสร็จโดยเร็ว ในกรณีที่เห็นว่าผู้ร้องได้แก้ไขถูกต้องครบถ้วนให้ประธานสภาจัดให้มีการประชุม  
 เพื่อพิจารณาดำเนินการตามข้อ ๑๖๖ แต่หากเห็นว่าคำร้องนั้นมิได้แก้ไขให้ถูกต้องหรือครบถ้วน  
 ให้ประธานสภาส่งคำร้องคืนให้แก่ผู้ร้อง

หลักเกณฑ์และวิธีการในกรณีนี้คำร้อง การดำเนินการตรวจสอบ การพิจารณา  
 คำร้อง และผลการส่งผลการตรวจสอบกรณีคำร้องไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วน ให้เป็นไปตามระเบียบ  
 ที่ประธานสภากำหนด”

คณะกรรมการการไม่เห็นด้วย

**ผู้แปรญัตติขอสงวน**

**ข้อ ๑๖๖**

**นายธานี อ่อนละเอียด**

**ไม่มีการแก้ไข**

ขอแปรญัตติตัด

ข้อ ๑๖๖ ออกทั้งข้อ ดังนี้

“ข้อ ๑๖๖ เมื่อมีกรณีพิพาทจะต้องพิจารณาให้บุคคลพ้นจากตำแหน่ง ให้สภาวินิจฉัย ส่งคำร้องดังกล่าวไปยังคณะกรรมาธิการที่เกี่ยวข้อ หรือตั้งคณะกรรมาธิการสามัญ หรือตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาสอบข้อเท็จจริงตามคำร้อง

เพื่อประโยชน์แห่งความเป็นธรรม ในกรณีพิพาทสอบสวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมาธิการตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ร้องและผู้ถูกร้องมีสิทธิเข้าฟังการพิจารณาหรือแถลงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกรณีดังกล่าว รวมทั้งสามารถอ้างตนเองและพยานหลักฐานอื่นเป็นพยานได้ตามที่คณะกรรมาธิการตามวรรคหนึ่งเห็นสมควร

เมื่อที่ประชุมสภามีมติให้ตักเตือนปรตตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้คณะกรรมาธิการตามวรรคหนึ่งตักเตือนปรตสอบสวนข้อเท็จจริงไว้แล้วเสร็จ และสั่งทำรายงานสอบสวนข้อเท็จจริง เอกสาร และความเห็นแล้วเสนอไปยังประธานสภาโดยเร็ว”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

**ผู้แปรญัตติขอสงวน**

**ข้อ ๑๖๗**

**นายธานี อ่อนละเอียด**

**ไม่มีการแก้ไข**

ขอแปรญัตติตัด

ข้อ ๑๖๗ ออกทั้งข้อ ดังนี้

“ข้อ ๑๖๗ เมื่อประธานสภาได้รับรายงานการสอบสวนข้อเท็จจริง เอกสารและความเห็นจากคณะกรรมาธิการตามข้อ ๑๖๖ แล้ว ให้ประธานสภาสั่งให้มีการประชุมเพื่อพิจารณาภายในสามสิบวัน นับแต่วันได้รับรายงานการสอบสวนข้อเท็จจริง เอกสาร และความเห็นจากคณะกรรมาธิการตามข้อ ๑๖๖ และบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมเป็นเรื่องด่วน

ให้ประธานสภามีคำสั่งให้แจกสำเนารายงานการสอบสวนข้อเท็จจริง เอกสารและความเห็นจากคณะกรรมาธิการตามข้อ ๑๖๖ ให้แก่สมาชิก เพื่อศึกษาถ่วงน้ำหนักไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน เว้นแต่เอกสารที่เป็นหลักฐานมีจำนวนมากให้สมาชิกตรวจสอบได้ที่ห้องเก็บหลักฐานซึ่งสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาสั่งไว้

เอกสารทุกฉบับที่ใช้ประกอบการประชุมของสภาหรือที่เป็นหลักฐานในเรื่องควรให้บุคคลพ้นจากตำแหน่ง ให้ถือเป็นเอกสารที่ไม่เปิดเผย เว้นแต่ที่ประชุมสภามีมติเป็นอย่างอื่น”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

**ผู้แปรญัตติขอสงวน**

**ข้อ ๑๖๘**

**นายธานี อ่อนละเอียด**

**ไม่มีการแก้ไข**

ขอแปรญัตติตัด

ข้อ ๑๖๘ ออกทั้งข้อ ดังนี้

“ข้อ ๑๖๘ ในกรณีพิพาทของสภาเพื่อให้บุคคลพ้นจากตำแหน่ง ให้พิจารณาโดยเปิดเผย เว้นแต่มีความจำเป็นเพื่อคุ้มครองประโยชน์สาธารณะสำคัญ

ในกรณีพิพาทครั้งนี้ ผู้ที่ละเมิดอยู่ในที่ประชุมสภา หรือ ณ ที่ใดในระหว่างที่ระงับการ  
พิพาทแล้วได้แต่เฉพาะสมาชิก ผู้ร้อง ผู้ถูกร้อง และผู้ได้รับอนุญาตจากที่ประชุมสภา และห้ามมิให้เครื่อง  
บันทึกเสียงหรือเครื่องมือสื่อสารใด ๆ ยกเว้นกรณีบันทึกของสภา”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

ข้อ ๑๖๙

นายธานี อ่อนละเอียด

ไม่มีการแก้ไข

ขอแปรญัตติตัด

ข้อ ๑๖๙ ออกทั้งข้อ ดังนี้

“ข้อ ๑๖๙ เมื่อที่ประชุมสภาได้พิพาทกรรณการของกรรมาธิการหรือกรรมาชิกคนหนึ่งแล้ว เห็นว่าประเด็นใดยังไม่สมบูรณ์เพียงพอที่จะใช้ประกอบการพิจารณาของมติให้บุคคลพ้นจากตำแหน่งได้  
ที่ประชุมสภาอาจมีมติให้คณะกรรมาธิการตามข้อ ๑๖๖ สอบข้อเท็จจริงเพิ่มเติมได้

หากที่ประชุมสภาไม่มีมติให้คณะกรรมาธิการตามข้อ ๑๖๖ สอบข้อเท็จจริงเพิ่มเติม  
ตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมาธิการตามข้อ ๑๖๖ ดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริงไว้แล้วเสร็จและจัดทำกรรณ  
การสอบข้อเท็จจริง เอกสาร และความเห็นไปยังประธานสภาโดยเร็ว

หากที่ประชุมสภาพิพาทแล้ว เห็นว่ากรรณการของกรรมาธิการหรือกรรมาชิกคนหนึ่ง  
ความเห็นของคณะกรรมาธิการตามข้อ ๑๖๖ สมบูรณ์เพียงพอที่จะใช้ประกอบการพิจารณาของมติให้บุคคล  
พ้นจากตำแหน่งได้ ให้ที่ประชุมสภาไม่มีมติกำหนดวันลงมติโดยเร็ว”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

ข้อ ๑๗๐

นายธานี อ่อนละเอียด

ไม่มีการแก้ไข

ขอแปรญัตติตัด

ข้อ ๑๗๐ ออกทั้งข้อ ดังนี้

“ข้อ ๑๗๐ การลงมติให้บุคคลพ้นจากตำแหน่ง ให้มีผลในวันที่ ๑๕๕ และข้อ ๑๕๙  
มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

ข้อ ๑๗๑

นายธานี อ่อนละเอียด

ไม่มีการแก้ไข

ขอแปรญัตติตัด

ข้อ ๑๗๑ ออกทั้งข้อ ดังนี้

“ข้อ ๑๗๑ มติของสภาในกรณีให้บุคคลพ้นจากตำแหน่งให้ยื่นไปตมที่กฎหมายนั้น  
กำหนด”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

**ข้อ ๑๗๒**

**นายธานี อ่อนละเอียด**

**ไม่มีการแก้ไข**

ขอแปรญัตติตัด

ข้อ ๑๗๒ ออกทั้งข้อ ดังนี้

“ข้อ ๑๗๒ เมื่อสภาวินิจฉัยแล้ว ให้ประธานสภาแจ้งมติให้ผู้สื่อข่าว ผู้สื่อข่าว เลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี และเจ้าหน้าที่ของรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องแล้วแต่กรณี เพื่อให้ทราบโดยทันที”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

**ผู้แปรญัตติขอสงวน**

**ข้อ ๑๗๓**

**นายธานี อ่อนละเอียด**

**ไม่มีการแก้ไข**

ขอแปรญัตติตัด

ข้อ ๑๗๓ ออกทั้งข้อ ดังนี้

“ข้อ ๑๗๓ นับแต่เมื่อประธานสภาได้รับรองขงพรรคสหประชาชาติ สหประชา และ ความเห็นสภาคณะกรรมธิการตามข้อ ๑๖๗ เป็นต้นไป สนเสริมสิ้นการลงมติตามข้อ ๑๗๒ ให้นำความใน ข้อ ๑๖๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

**ผู้แปรญัตติขอสงวน**

**ส่วนที่ ๔ การให้ความเห็นชอบให้บุคคลพ้นจากตำแหน่ง**

**นายธานี อ่อนละเอียด**

**มีการแก้ไข**

ขอแปรญัตติตัดข้อส่วนที่ ๔

ออก ดังนี้

“ส่วนที่ ๔

ควรให้ความเห็นชอบให้บุคคลพ้นจากตำแหน่ง”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

**ผู้แปรญัตติขอสงวน**

**ข้อ ๑๗๔**

**นายธานี อ่อนละเอียด**

**ไม่มีการแก้ไข**

ขอแปรญัตติตัด

ข้อ ๑๗๔ ออกทั้งข้อ ดังนี้

“ข้อ ๑๗๔ เมื่อมีกรณีที่ต้องพิจารณาให้ความเห็นชอบให้บุคคลพ้นจาก ตำแหน่งตามที่กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองและพรรคการเมือง สหประชาชาติ สหประชาชาติ หรือพรรคการเมืองอื่นกำหนดให้นำความในข้อ ๑๖๖ ถึงข้อ ๑๗๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม โดยสภาจะต้องคณะกรรมธิการชี้แจงที่หรือไม่ได้”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

**ผู้แปรญัตติขอสงวน**

**หมวด ๑๑ การเสนอและการพิจารณา  
ร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม**

ไม่มีการแก้ไข

**ข้อ ๑๗๕**

ไม่มีการแก้ไข

**ข้อ ๑๗๖**

ไม่มีการแก้ไข

**ข้อ ๑๗๗**

ไม่มีการแก้ไข

**ข้อ ๑๗๘**

ไม่มีการแก้ไข

**ข้อ ๑๗๙**

ไม่มีการแก้ไข

**หมวด ๑๒ การตั้งกระทู้ถาม**

ไม่มีการแก้ไข

**ส่วนที่ ๑ บททั่วไป**

ไม่มีการแก้ไข

**นายธานี อ่อนละเอียด**

ขอแปรญัตติตัดข้อส่วนที่ ๑  
ออก ดังนี้

“ส่วนที่ ๑  
บททั่วไป”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

**ผู้แปรญัตติขอสงวน**

**ข้อ ๑๘๐**

ไม่มีการแก้ไข

**นายธานี อ่อนละเอียด**

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“ข้อ ๑๘๐ การตั้งกระทู้ถามมี ๒ ประเภท คือให้เสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือยื่นต่อ  
ประธานสภา โดยมีข้อความเป็นคำถามในข้อเท็จจริงหรือนโยบาย และให้แสดงความประสงค์ด้วยว่าจะให้  
ตอบในราชกิจจานุเบกษา หรือจะให้ตอบในที่ประชุมสภา

ข้อเท็จจริงใดๆ ที่อ้างประกอบกระทู้ถาม ต้องเป็นข้อเท็จจริงที่ผู้ตั้งกระทู้ถามรับรอง  
ว่าถูกต้อง แม้จะมีได้ยืนยันรับรองไว้ในกระทู้ถามก็ตาม และถ้าจำเป็นจะต้องมีคำชี้แจงประกอบก็ให้ระบุ  
แยกเป็นส่วนหนึ่งต่างหาก

คำถาม ข้อเท็จจริงที่อ้าง ตลอดจนคำชี้แจงประกอบ ต้องไม่พึมพำเพ้อ วนเวียน ซ้ำซาก  
หรือมีลักษณะเป็นทำนองอภิปราย

(๑) พระพุทธมสศ

(๒) พระพุทธมหัทธไซ

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

**ผู้แปรญัตติขอสงวน**



ข้อ ๑๘๖

นายธานี อ่อนละเอียด

ไม่มีการแก้ไข

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“ข้อ ๑๘๖ ควรตั้งกระทู้ถามต่อสขตเสนา ไม่พุ่มเฟิยช วนเวียน สักซวด หรือหนีสักษณะเนิ่นทรสทธิพรชยให้ประธานสภาจัดส่งกระทู้ถามไปยังรัฐมนตรีผู้ซึ่งถูกตั้งกระทู้ถาม  
ควรตอนกระทู้ถามของนทยศรีสุนทรหรืออัฐสุนทรี่ ใหนักวคทวมในวรสคหนึ่ง  
นทใซ้นักศันโดยสนุโสณในกรณีที่เป็นกระทู้ถามที่ต้องตอบในราชกิจจานุเบกษา ให้ประธานสภาแจ้งรัฐมนตรี  
ผู้ซึ่งถูกตั้งกระทู้ถาม เพื่อดำเนินการตอบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รัฐมนตรีได้รับกระทู้ถามนั้นและหาก  
รัฐมนตรีได้ตอบแล้วในราชกิจจานุเบกษา หรือมีเหตุขัดข้องไม่ตอบภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้เลขาธิการ  
แจ้งให้ผู้ตั้งกระทู้ถามทราบ

ในกรณีที่เป็นการกระทู้ถามที่ต้องตอบในที่ประชุมสภา ให้บรรจุเข้าระเบียบวาระ  
การประชุมภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ส่งไปตามวรรคหนึ่ง แต่ในกรณีที่เป็นการกระทู้ถามด่วน  
ให้ประธานสภาจัดส่งกระทู้ถามนั้นไปยังรัฐมนตรีผู้ซึ่งถูกตั้งกระทู้ถามและให้แจ้งไปด้วยว่าได้กำหนด  
ให้ผู้ตั้งกระทู้ถาม ถามเรื่องนั้นในการประชุมครั้งใด การกำหนดเวลาดังกล่าวให้ประธานสภาคำนึงถึง  
ความสำคัญของเหตุการณ์และความสนใจของประชาชนซึ่งควรจะได้ทราบโดยปัจจุบันนั้นเป็นหลัก  
พิจารณา หากประธานสภาไม่อาจบรรจุกระทู้ถามเข้าระเบียบวาระการประชุมได้ภายในกำหนดระยะเวลา  
ดังกล่าวให้แจ้งเหตุขัดข้องให้ที่ประชุมสภาและผู้ตั้งกระทู้ถามทราบ”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

ข้อ ๑๘๗

นายธานี อ่อนละเอียด

ไม่มีการแก้ไข

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“ข้อ ๑๘๗ ผู้ตั้งกระทู้ถามมีสิทธิถอนกระทู้ถามเมื่อใดก็ได้ และเมื่อสิ้นระยะเวลา  
กระทู้ถามของผู้ใด ถ้าผู้ตั้งกระทู้ถามขอเลื่อนหรือถอนกระทู้ถาม ไม่ถอนหรือไม่อยู่ในที่ประชุมสภาให้ถือว่า  
กระทู้ถามนั้นตไปการตอบกระทู้ถาม ใหนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบใน  
การบริหารราชการแผ่นดินเรื่องนั้นเป็นผู้ตอบ เว้นแต่นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีนั้นไม่อยู่โดยมีเหตุจำเป็น  
อันมิอาจหลีกเลี่ยงได้ หรือติดราชการสำคัญ จะมอบหมายให้รัฐมนตรีอื่นเป็นผู้ตอบกระทู้ถามนั้นได้  
โดยแจ้งเป็นหนังสือยื่นต่อประธานสภาก่อนหรือในวันประชุมสภาในเรื่องดังกล่าว

ในการตอบกระทู้ถาม นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีจะขอเลื่อนการตอบกระทู้ถามก็ได้  
แต่ต้องชี้แจงเหตุผลในที่ประชุมสภา หรือแจ้งล่วงหน้าเป็นหนังสือยื่นต่อประธานสภาและให้กำหนดว่า  
จะตอบได้เมื่อใด”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

ข้อ ๑๘๘

นายธานี อ่อนละเอียด

“ข้อ ๑๘๘ พระพุทธมณฑลที่สมมติศกตพของผู้ตั้งพระพุทธรูปนั้นสุดสงฆ์ให้ถือว่า  
พระพุทธรูปนั้นตกไปเมื่อถึงระเบียบวาระกระทำถาม ให้ประธานของที่ประชุมอนุญาต  
ให้ถามตามลำดับในการถามมิให้ชี้แจงหรืออ่านคำชี้แจงประกอบ”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ไม่มีการแก้ไข

ขอแปรญัตติ ดังนี้

ผู้แปรญัตติขอสงวน

ข้อ ๑๘๙

นายธานี อ่อนละเอียด

“ข้อ ๑๘๙ พระพุทธมณฑลที่นายนครรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีช่วยไม่ได้ตอบให้เขียนอันตกไป  
เมื่อคณะรัฐมนตรีทั้งคณะพ้นสวคตตำแหน่งผู้ตั้งกระทำถามมีสิทธิถอนกระทำถามได้และเมื่อถึงระเบียบวาระ  
กระทำถามของผู้ใด ถ้าผู้ตั้งกระทำถามไม่ถาม หรือไม่อยู่ในที่ประชุมสภา ให้ถือว่ากระทำถามนั้นตกไป”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ไม่มีการแก้ไข

ขอแปรญัตติ ดังนี้

ผู้แปรญัตติขอสงวน

(ข้อ ๑๘๙/๑)

นายธานี อ่อนละเอียด

“ข้อ ๑๘๙/๑ เมื่อรัฐมนตรีได้ตอบแล้ว ผู้ตั้งกระทำถามมีสิทธิซักถามได้อีกหนึ่งครั้ง  
เว้นแต่จะขอซักถามต่อไปเพราะคำตอบยังไม่หมดประเด็น และประธานของที่ประชุมอนุญาต  
ในการซักถามนั้นผู้ตั้งกระทำถามมีสิทธิที่จะชี้แจงข้อเท็จจริงประกอบได้เท่าที่จำเป็น”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ขอแปรญัตติเพิ่มความเป็น

ข้อ ๑๘๙/๑ ดังนี้

ผู้แปรญัตติขอสงวน

(ข้อ ๑๘๙/๒)

นายธานี อ่อนละเอียด

“ข้อ ๑๘๙/๒ ในการประชุมครั้งหนึ่ง ๆ ให้บรรจุกระทำถามได้ไม่เกินห้ากระทำ  
แต่ถ้าหากมีกรณีจำเป็นหรือเร่งด่วน ประธานสภาจะบรรจุกระทำถามเกินห้ากระทำก็ได้  
การถามและการตอบกระทำถามในการประชุมครั้งหนึ่ง ๆ ให้มีกำหนดระยะเวลา  
ไม่เกินสองชั่วโมง”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ขอแปรญัตติเพิ่มความเป็น

ข้อ ๑๘๙/๒ ดังนี้

ผู้แปรญัตติขอสงวน

(ข้อ ๑๘๙/๓)

นายธานี อ่อนละเอียด

ขอแปรญัตติเพิ่มความเป็น  
ข้อ ๑๘๙/๓ ดังนี้

“ข้อ ๑๘๙/๓ ในการประชุมครั้งหนึ่ง ๆ มิให้ผู้ตั้งกระทู้ถามคนเดียว  
ถามเกินหนึ่งกระทู้ เว้นแต่ ไม่มีกระทู้ถามของสมาชิกอื่นเหลืออยู่”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

(ข้อ ๑๘๙/๔)

นายธานี อ่อนละเอียด

ขอแปรญัตติเพิ่มความเป็น  
ข้อ ๑๘๙/๔ ดังนี้

“ข้อ ๑๘๙/๔ กระทู้ถามใดที่สมาชิกภาพของผู้ตั้งกระทู้ถามสิ้นสุดลง ให้ถือว่า  
กระทู้ถามนั้นเป็นอันตกไป”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

(ข้อ ๑๘๙/๕)

นายธานี อ่อนละเอียด

ขอแปรญัตติเพิ่มความเป็น  
ข้อ ๑๘๙/๕ ดังนี้

“ข้อ ๑๘๙/๕ กระทู้ถามใดที่รัฐมนตรียังมีได้ตอบ ให้เป็นอันตกไปเมื่อคณะรัฐมนตรี  
ทั้งคณะพ้นจากตำแหน่ง”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

ส่วนที่ ๒ กระทู้ถามสด

นายธานี อ่อนละเอียด

ไม่มีการแก้ไข

ขอแปรญัตติตัดชื่อส่วนที่ ๒  
ออก ดังนี้

“ส่วนที่ ๒  
กระทู้ถามสด”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

ข้อ ๑๙๐

นายธานี อ่อนละเอียด

ไม่มีการแก้ไข

ขอแปรญัตติตัด  
ข้อ ๑๙๐ ออกทั้งข้อ ดังนี้

“ข้อ ๑๙๐ ควรตั้งกระทู้ถามสด สมาชิกแต่ละคนมีสิทธิตั้งกระทู้ถามได้ครั้งละ  
หนึ่งกระทู้ โดยให้ทำเป็นหนังสือยื่นต่อประธานสภาในวันประชุมที่มีวาระครบรอบกระทู้ถามก่อนเริ่ม

ประชุมตามเวลาที่ประธานสภากำหนด โดยระบุชื่อเรื่องที่จะถาม พร้อมระบุวัตถุประสงค์ว่าถาม  
นายรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีผู้ใด และต้องมีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นเรื่องสำคัญที่อยู่ในความสนใจของประชาชน
- (๒) เป็นเรื่องที่กระทบถึงผลประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชน
- (๓) เป็นเรื่องเร่งด่วน

ให้เป็นอันหมดสิทธิของประธานสภาที่สนธิสัญญาระหว่างประเทศใดเป็นประเทศผู้ถามหรือไม่”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

**ผู้แปรญัตติขอสงวน**

**ข้อ ๑๙๑**

**นายธานี อ่อนละเอียด**

ไม่มีการแก้ไข

ขอแปรญัตติตัด

ข้อ ๑๙๑ ออกทั้งข้อ ดังนี้

“ข้อ ๑๙๑ ในสัปดาห์ใดมีกระทู้ถามสภาที่ประธานสภาวินิจฉัยแล้วเกินจำนวน  
สามกระทู้ ให้ประธานสภาสั่งสภาให้เหลือเพียงสามกระทู้ ในส่วนวนสามกระทู้นี้ หากสภาผู้ถามมีกระทู้ถาม  
ที่เป็นเรื่องกำหนดเดิยวกัน ให้กระทู้ถามที่ถูกสั่งสภาคืนมาในลำดับหลังตัดไป

เรื่องใดที่ประธานสภาวินิจฉัยว่าไม่เข้าลักษณะกระทู้ถามสภาตามข้อ ๑๙๑  
หรือไม่อนุญาตให้บรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุม หรือไม่ได้มีประธานตอบด้วยเหตุอื่นใดที่มีใ้สภา  
ขอเลื่อนการตอบของรัฐมนตรีให้เป็นอันตัดไป หากสมาชิกยื่นประสงค์ที่จะตั้งเป็นกระทู้ถามสภาอยู่  
ก็ให้เสนอใหม่เพื่อพิจารณาในคราวถัดไป”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

**ผู้แปรญัตติขอสงวน**

**ข้อ ๑๙๒**

**นายธานี อ่อนเอียด**

ไม่มีการแก้ไข

ขอแปรญัตติตัด

ข้อ ๑๙๒ ออกทั้งข้อ ดังนี้

“ข้อ ๑๙๒ กระทู้ถามสภาที่ประธานสภาวินิจฉัยตามข้อ ๑๙๑ หรือได้ดำเนินการ  
ตามข้อ ๑๙๑ แล้ว ให้บรรจุเข้าระเบียบวาระกระทู้ถามสภาและแจ้งให้นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรี  
ผู้รับผิดชอบทราบ”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

**ผู้แปรญัตติขอสงวน**

**ข้อ ๑๙๓**

**นายธานี อ่อนเอียด**

ไม่มีการแก้ไข

ขอแปรญัตติตัด

ข้อ ๑๙๓ ออกทั้งข้อ ดังนี้

“ข้อ ๑๙๓ กระทู้ถามสภาแต่กระทู้ให้ถามด้วยวงศได้เรื่องจะไม่เห็นสามครั้ง”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

**ผู้แปรญัตติขอสงวน**

**ข้อ ๑๙๔**

**นายธานี อ่อนละเอียด**

**ไม่มีการแก้ไข**

ขอแปรญัตติตัด

ข้อ ๑๙๔ ออกทั้งข้อ ดังนี้

“ข้อ ๑๙๔ ในระหว่างที่คณะกรรมการสรรหาผู้สมควร สหกรณ์สหกรณ์วิสาหกิจร่วมช่วยเหลือ  
เข้่าักษณะต้องห้ามตามข้อ ๑๙๒ ให้สหกรณ์นี้อันควรสั่งให้เปลี่ยนแปลสงคั้วม”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

**ผู้แปรญัตติขอสงวน**

**ส่วนที่ ๓ กระทั่งถามทั่วไป**

**นายธานี อ่อนละเอียด**

**ไม่มีการแก้ไข**

ขอแปรญัตติตัดชื่อส่วนที่ ๓

ออก ดังนี้

“ส่วนที่ ๓  
สรรหาผู้สมควรทั่วไป”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

**ผู้แปรญัตติขอสงวน**

**ข้อ ๑๙๕**

**ไม่มีการแก้ไข**

**ข้อ ๑๙๖**

**ไม่มีการแก้ไข**

**ข้อ ๑๙๗**

**ไม่มีการแก้ไข**

**ข้อ ๑๙๘**

**ไม่มีการแก้ไข**

**ข้อ ๑๙๙**

**ไม่มีการแก้ไข**

**หมวด ๑๓ การเปิดอภิปรายเพื่อซักถามข้อเท็จจริง  
จากคณะรัฐมนตรี**

**ไม่มีการแก้ไข**

**ข้อ ๒๐๐**

**ไม่มีการแก้ไข**

**ข้อ ๒๐๑**

**ไม่มีการแก้ไข**

**ข้อ ๒๐๒**

**ไม่มีการแก้ไข**

**ข้อ ๒๐๓**

**ไม่มีการแก้ไข**

หมวด ๑๔ การเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อรับฟังความคิดเห็น ไม่มีการแก้ไข  
ของสมาชิก

ข้อ ๒๐๔ ไม่มีการแก้ไข

ข้อ ๒๐๕ ไม่มีการแก้ไข

หมวด ๑๕ การให้ความเห็นชอบหนังสือสัญญา ไม่มีการแก้ไข

ข้อ ๒๐๖ ไม่มีการแก้ไข

ข้อ ๒๐๗ ไม่มีการแก้ไข

หมวด ๑๖ การรักษาระเบียบและความเรียบร้อย ไม่มีการแก้ไข

ข้อ ๒๐๘ ไม่มีการแก้ไข

ข้อ ๒๐๙ ไม่มีการแก้ไข

ข้อ ๒๑๐ ไม่มีการแก้ไข

หมวด ๑๗ บทสุดท้าย ไม่มีการแก้ไข

ข้อ ๒๑๑ ไม่มีการแก้ไข

ข้อ ๒๑๒ ไม่มีการแก้ไข

ข้อ ๒๑๓ ไม่มีการแก้ไข

ข้อ ๒๑๔ ไม่มีการแก้ไข

ข้อ ๒๑๕ ไม่มีการแก้ไข

ข้อ ๒๑๖ ไม่มีการแก้ไข

ข้อ ๒๑๗ ไม่มีการแก้ไข

<u>บทเฉพาะกาล</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๒๑๘</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๒๑๙</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๒๒๐</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๒๒๑</u>	ไม่มีการแก้ไข

๕. คณะกรรมาธิการได้เสนอร่างข้อบังคับตามที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมมาพร้อมกับรายงานนี้  
ด้วยแล้ว

พลเอก *ส.ก.ช. สัจจ. น. ๗*  
(สกนธ์ สัจจ. น. ๗)

เลขานุการคณะกรรมาธิการสามัญพิจารณาร่างข้อบังคับ  
การประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ....

ร่าง  
ข้อบังคับ  
การประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ  
พ.ศ. ....

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๓ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ  
แห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ  
จึงตราข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ....”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติมีมติให้  
ประกาศใช้เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในข้อบังคับนี้ คำว่า

“ข้อบังคับ” หมายความว่า ข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ....

“ประธานสภา” หมายความว่า ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

“รองประธานสภา” หมายความว่า รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

“สภา” หมายความว่า สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

“ประธาน” หมายความว่า ประธานของที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

“สมาชิก” หมายความว่า สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

“กรรมาธิการ” หมายความว่า กรรมาธิการสามัญหรือกรรมาธิการวิสามัญ

“บริเวณสภา” หมายความว่า อาณาบริเวณอันเป็นขอบเขตของสภานิติบัญญัติ  
แห่งชาติและให้หมายความรวมถึงอาคารที่ทำการต่าง ๆ และอาคารที่ทำการสภานิติบัญญัติ  
แห่งชาติด้วย

“เลขานุการ” หมายความว่า เลขานุการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

“การประชุม” หมายความว่า การประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

“องค์กรตามรัฐธรรมนูญ” หมายความว่า องค์กรตามรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญ  
แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

ข้อ ๔ ให้ประธานสภารักษาการตามข้อบังคับนี้ และมีอำนาจวางระเบียบ  
เพื่อปฏิบัติการตามข้อบังคับนี้

## หมวด ๑

## การเลือกประธานสภาและรองประธานสภา

ข้อ ๕ ในการเลือกประธานสภาและรองประธานสภาครั้งแรก ให้เลขาธิการเชิญสมาชิกผู้มีอายุสูงสุดซึ่งอยู่ในที่ประชุมสภาเป็นประธานชั่วคราวของที่ประชุมสภา เพื่อให้ที่ประชุมสภาดำเนินการเลือกประธานสภาและรองประธานสภา และเพื่อให้ที่ประชุมสภาดำเนินการในเรื่องอื่นที่จำเป็นจะต้องประชุมปรึกษาในการประชุมครั้งนั้นด้วย

ในการดำเนินการเลือกตามวรรคหนึ่ง ถ้าผู้เป็นประธานชั่วคราวของที่ประชุมสภาได้รับการเสนอชื่อเป็นประธานสภาหรือรองประธานสภา ให้สมาชิกผู้มีอายุสูงสุดในลำดับถัดไปซึ่งอยู่ในที่ประชุมสภาเป็นประธานชั่วคราวของที่ประชุมสภา

ข้อ ๖ ในการเลือกประธานสภา สมาชิกแต่ละคนมีสิทธิเสนอชื่อสมาชิกได้หนึ่งชื่อ การเสนอนั้นต้องมีผู้รับรองไม่น้อยกว่าสิบคน

ก่อนที่จะดำเนินการเลือกประธานสภานั้น ให้ผู้ได้รับการเสนอชื่อตามวรรคหนึ่งกล่าวแสดงวิสัยทัศน์ในการที่จะดำรงตำแหน่งเป็นประธานสภาต่อที่ประชุมสภา

ถ้ามีการเสนอชื่อผู้ใดเพียงชื่อเดียว ให้ถือว่าผู้นั้นได้รับเลือก

ถ้ามีการเสนอชื่อสองชื่อหรือมากกว่าสองชื่อ ให้มีการลงคะแนนเป็นการลับ โดยการเขียนชื่อผู้ซึ่งตนประสงค์จะเลือกลงบนแผ่นกระดาษใส่ซองที่เจ้าหน้าที่จัดให้ แล้วให้เรียกชื่อสมาชิกตามลำดับอักษรมาลงคะแนนเป็นรายคน โดยนำซองใส่ลงในภาชนะที่จัดไว้เพื่อการนั้น ในการตรวจนับคะแนน ให้ประธานเชิญสมาชิกจำนวนห้าคนเป็นกรรมการตรวจนับคะแนน

กรณีมีการเสนอชื่อสองชื่อ ให้ผู้ได้คะแนนสูงสุดเป็นผู้ได้รับเลือก ถ้าได้คะแนนสูงสุดเท่ากัน ให้เลือกใหม่อีกครั้งหนึ่ง แต่ถ้าคะแนนเท่ากันอีก ให้ใช้วิธีจับสลาก

กรณีมีการเสนอชื่อมากกว่าสองชื่อ ให้ผู้ได้คะแนนสูงสุดและมีคะแนนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกที่มาประชุมเป็นผู้ได้รับเลือก แต่ถ้าผู้ได้คะแนนสูงสุดมีคะแนนไม่ถึงกึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกที่มาประชุม ให้ดำเนินการดังนี้

(๑) ถ้ามีผู้ได้คะแนนสูงสุดลำดับแรกหนึ่งคน และผู้ได้คะแนนสูงสุดลำดับที่สองหนึ่งคน ให้นำชื่อผู้ได้คะแนนสูงสุดสองลำดับดังกล่าวมาให้สมาชิกลงคะแนน หรือ

(๒) ถ้ามีผู้ได้คะแนนสูงสุดลำดับแรกเกินกว่าหนึ่งคน ให้นำชื่อผู้ได้คะแนนสูงสุดดังกล่าวมาให้สมาชิกลงคะแนน หรือ

(๓) ถ้ามีผู้ได้คะแนนสูงสุดลำดับแรกหนึ่งคนและมีผู้ได้คะแนนสูงสุดลำดับที่สองเกินกว่าหนึ่งคน ให้นำชื่อผู้ได้คะแนนสูงสุดลำดับแรกและลำดับที่สองทุกคนมาให้สมาชิกลงคะแนน

ทั้งนี้ ให้ผู้ได้คะแนนสูงสุดเป็นผู้ได้รับเลือก แต่ถ้าคะแนนเท่ากัน ให้ใช้วิธีจับสลาก

ให้ประธานประกาศชื่อผู้ได้รับเลือกต่อที่ประชุมสภา และสั่งให้เจ้าหน้าที่ทำลายบัตรออกเสียงลงคะแนนนั้นด้วย

ข้อ ๗ ในการเลือกทรงประธานสภาให้นำความในข้อ ๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม  
ในกรณีที่สภามีมติให้มีรองประธานสภาจำนวนสองคนให้เลือกทรงประธานสภา  
คนที่หนึ่งก่อน แล้วจึงเลือกทรงประธานสภาคนที่สองต่อไปตามลำดับ

ข้อ ๘ ในการเลือกประธานสภาหรือรองประธานสภาแทนตำแหน่งที่ว่าง  
ให้นำความในข้อ ๖ และข้อ ๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๙ เมื่อได้เลือกประธานสภาและรองประธานสภาแล้ว ให้เลขาธิการแจ้งไปยัง  
หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติเพื่อนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ  
แต่งตั้งต่อไป

เมื่อพระมหากษัตริย์ได้ทรงแต่งตั้งประธานสภาและรองประธานสภาแล้ว  
ให้เลขาธิการส่งสำเนาประกาศพระบรมราชโองการไปยังคณะรัฐมนตรี ศาลรัฐธรรมนูญ ศาลฎีกา  
ศาลปกครองสูงสุดและองค์กรตามรัฐธรรมนูญเพื่อทราบด้วย

#### หมวด ๒

#### อำนาจและหน้าที่ของประธานสภา รองประธานสภาและเลขาธิการ

ข้อ ๑๐ ประธานสภามีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) ควบคุมและดำเนินกิจการของสภา
- (๒) เป็นประธานของที่ประชุมสภา
- (๓) รักษาความสงบเรียบร้อยในที่ประชุมสภาตลอดถึงบริเวณสภา
- (๔) เป็นผู้แทนสภาในกิจการภายนอก
- (๕) แต่งตั้งกรรมการเพื่อดำเนินกิจการใด ๆ ตาม (๖)
- (๖) อำนาจและหน้าที่อื่นตามที่มิถุนหมายบัญญัติไว้หรือตามที่กำหนดไว้

ในข้อบังคับนี้

ข้อ ๑๑ รองประธานสภามีอำนาจและหน้าที่ช่วยประธานสภาในกิจการอันเป็น  
อำนาจและหน้าที่ของประธานสภา หรือปฏิบัติการตามที่ประธานสภามอบหมาย

ในกรณีที่ไม่มีประธานสภาหรือประธานสภาไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้  
ในกรณีที่มีรองประธานสภา ให้รองประธานสภาเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาตามลำดับ  
ที่เรียงไว้ในข้อ ๗

ข้อ ๑๒ เลขธิการมีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) นัดประชุมสภา และนัดประชุมคณะกรรมการครั้งแรก
- (๒) เชิญผู้เป็นประธานชั่วคราวของที่ประชุมสภาและที่ประชุมคณะกรรมการ

เข้าปฏิบัติหน้าที่

- (๓) ช่วยประธานในการควบคุมการนับคะแนนเสียง
- (๔) ควบคุมการทำรายงานการประชุมทั้งปวง
- (๕) ยืนยันมติของสภาไปยังผู้ที่เกี่ยวข้อง
- (๖) รักษาสรุพอักษรและข้อมูลของสภา
- (๗) ควบคุมการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามระเบียบที่ประธานสภาวางไว้
- (๘) กำกับดูแลการปฏิบัติงานของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมาย

และข้อบังคับอย่างมีประสิทธิภาพ

- (๙) ปฏิบัติการตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้
- (๑๐) ปฏิบัติการอื่นตามที่ประธานสภามอบหมาย

#### หมวด ๓

#### การประชุมสภา

#### ส่วนที่ ๑

#### วิธีการประชุม

ข้อ ๑๓ การประชุมย่อมเป็นการเปิดเผย แต่ถ้าคณะรัฐมนตรีหรือสมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาร้องขอให้ประชุมลับก็ให้ประชุมลับ

ในการประชุมที่เป็นการเปิดเผย ให้บุคคลภายนอกเข้าฟังการประชุมได้ตามระเบียบที่ประธานสภากำหนด และให้ประธานสภาจัดให้มีการถ่ายทอดการประชุมทางวิทยุกระจายเสียง หรือวิทยุโทรทัศน์ เครื่องขยายเสียงหรือวิทยุโทรทัศน์วงจรปิดภายในบริเวณสภา และล่ามภาษามือตามระเบียบที่ประธานสภากำหนด หากมีเหตุขัดข้องให้แจ้งที่ประชุมสภาทราบ

ในการประชุมลับ ผู้ที่จะอยู่ในที่ประชุมสภาหรือ ณ ที่ใดในระยะเวลาที่จะฟังการประชุมได้ก็แต่เฉพาะสมาชิก รัฐมนตรีและผู้ที่ได้รับอนุญาตจากประธานและห้ามใช้เครื่องบันทึกเสียง เครื่องบันทึกภาพ หรือเครื่องมือสื่อสารใด ๆ ยกเว้นการบันทึกของสภา

ข้อ ๑๔ การประชุมให้เป็นไปตามกำหนดที่สภามีมติไว้ แต่ประธานสภาจะสั่งงดการประชุมครั้งใดก็ได้เมื่อเห็นว่าไม่มีเรื่องที่สมควรจะบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุม

ในกรณีที่ประธานสภาเห็นสมควร หรือสมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาเข้าชื่อร้องขอต่อประธานสภาให้เรียกประชุมเป็นพิเศษก็ให้เรียกประชุมได้

ข้อ ๑๕ การนัดประชุมต้องทำเป็นหนังสือ เว้นแต่เมื่อได้แจ้งนัดในที่ประชุม  
สภาแล้ว จึงให้ทำหนังสือนัดเฉพาะสมาชิกที่ไม่ได้มาประชุม

การนัดประชุมให้นัดล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวัน แต่ประธานสภาจะนัดเร็วกว่านั้น  
หรือนัดประชุมโดยวิธีอื่นใดก็ได้เมื่อเห็นว่าเป็นเรื่องด่วน

ข้อ ๑๖ ภายใต้บังคับข้อ ๑๕๒ ให้ส่งระเบียบวาระการประชุมกับเอกสารที่เกี่ยวข้อง  
ไปพร้อมกับหนังสือนัดประชุม แต่ประธานสภาจะให้ส่งเพิ่มเติมอีกในเวลาใดก็ได้ ตามที่เห็นว่าจำเป็น  
หรือสมควร

ข้อ ๑๗ ในกรณีที่มีการนัดประชุมตามข้อ ๑๕ หรือข้อ ๑๖ แล้ว อาจดำเนินการ  
ทางโทรสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศประเภทอื่นด้วยก็ได้  
เมื่อประธานสภาเห็นสมควร

ข้อ ๑๘ การจัดระเบียบวาระการประชุม ให้จัดลำดับดังต่อไปนี้

- (๑) เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม
- (๒) รับรองรายงานการประชุม
- (๓) กระทู้ถาม
- (๔) เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว
- (๕) เรื่องที่ค้างพิจารณา
- (๖) เรื่องที่เสนอใหม่
- (๗) เรื่องอื่น ๆ

ในกรณีที่ประธานสภาเห็นว่าเรื่องใดเป็นเรื่องด่วน จะจัดไว้ในลำดับใด  
ของระเบียบวาระการประชุมก็ได้

ข้อ ๑๙ ก่อนเข้าสู่ระเบียบวาระการประชุม ประธานอาจอนุญาตให้สมาชิก  
ปรึกษาหารือปัญหาที่เกี่ยวกับความเดือดร้อนของประชาชนหรือปัญหาอื่นใดได้ ตามหลักเกณฑ์  
และวิธีการที่ประธานสภากำหนด และให้ประธานสภาส่งเรื่องดังกล่าวให้รัฐมนตรีหรือหน่วยงาน  
ของรัฐที่เกี่ยวข้องชี้แจงภายในสามสิบวัน และแจ้งให้สมาชิกทราบ

ข้อ ๒๐ ให้สมาชิกผู้มาประชุมลงชื่อในสมุดที่จัดไว้ก่อนเข้าประชุมทุกครั้ง  
และเมื่อมีสัญญาณให้เข้าประชุม ให้สมาชิกเข้านั่งในที่ที่จัดไว้

เมื่อมีสมาชิกลงชื่อมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด  
จึงจะเป็นองค์ประชุม เว้นแต่ในกรณีพิจารณาระเบียบวาระกระทู้ถาม ถ้ามีสมาชิกลงชื่อมาประชุม  
ไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดให้ถือว่าเป็นองค์ประชุมพิจารณาได้

เมื่อประธานขึ้นบัลลังก์ ให้ผู้ที่อยู่ในที่ประชุมสภายืนขึ้นจนกว่าประธานจะได้นั่งลง

ข้อ ๒๑ เมื่อพ้นกำหนดเวลาประชุมไปสามสัปดาห์แล้ว จำนวนสมาชิกยังไม่ครบองค์ประชุม ประธานจะสั่งให้เลื่อนการประชุมไปก็ได้

ข้อ ๒๒ เมื่อถึงกำหนดเวลาประชุมหรือพ้นกำหนดเวลาประชุมไปสามสัปดาห์แล้ว ประธานสภาและรองประธานสภาไม่อาจมาประชุมได้ ให้เลขาธิการแจ้งให้ที่ประชุมสภาทราบ ในกรณีเช่นนี้ให้เลขาธิการขออนุมัติที่ประชุมสภา เพื่อเชิญสมาชิกผู้มีอายุสูงสุดซึ่งอยู่ในที่ประชุมสภา เป็นประธานชั่วคราวของที่ประชุมสภา เพื่อดำเนินการเลือกประธานเฉพาะคราวสำหรับการประชุมครั้งนั้น โดยให้นำความในข้อ ๖ ยกเว้นความในวรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม ส่วนการลงคะแนนเลือกประธานเฉพาะคราว ให้กระทำเป็นการเปิดเผยตามข้อ ๖๖

ข้อ ๒๓ ในการประชุม ให้ที่ประชุมสภาพิจารณาเฉพาะเรื่องที่มีอยู่ในระเบียบวาระการประชุม และต้องดำเนินการพิจารณาตามลำดับระเบียบวาระการประชุมที่จัดไว้ เว้นแต่ที่ประชุมสภาจะได้ลงมติเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๒๔ ผู้ใดประสงค์จะกล่าวถ้อยคำต่อที่ประชุมสภา ให้ยกมือขึ้นพันศีรษะ เมื่อประธานอนุญาตแล้วจึงยืนขึ้นกล่าวได้ และต้องเป็นคำกล่าวกับประธาน

ข้อ ๒๕ ถ้ารัฐมนตรีขอแถลงหรือชี้แจงเรื่องใดต่อที่ประชุมสภา ให้ประธานพิจารณานุญาต สมาชิกอาจซักถามเพื่อความกระจ่างแจ้งในเรื่องที่แถลงหรือชี้แจงนั้นก็ได้

ข้อ ๒๖ ในกรณีที่สภาพิจารณาเรื่องที่เกี่ยวข้องกับศาลรัฐธรรมนูญ ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง องค์การตามรัฐธรรมนูญ หรือหน่วยงานอื่นที่กฎหมายกำหนดให้ต้องรายงานผลการปฏิบัติงานต่อสภา ให้ผู้แทนขององค์กรนั้นมีสิทธิเข้าแถลงหรือชี้แจงต่อที่ประชุมสภาได้ เมื่อประธานอนุญาต

ในการแถลงหรือชี้แจงให้นำความในข้อ ๒๕ ข้อ ๕๔ ข้อ ๕๕ ข้อ ๕๖ และข้อ ๕๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๒๗ ประธานมีอำนาจปรึกษาที่ประชุมสภาในปัญหาใด ๆ กำหนดวิธีการตรวจสอบองค์ประชุม สั่งพักการประชุม เลื่อนการประชุม หรือเลิกการประชุมได้ตามที่เห็นสมควร

ถ้าประธานสภาลงจากบัลลังก์โดยมิได้มอบหมายให้รองประธานสภาปฏิบัติหน้าที่แทน ให้เลิกการประชุม

ข้อ ๒๘ รายงานการประชุมเมื่อคณะกรรมการวิชาการวิสามัญกิจการสภานิติบัญญัติแห่งชาติตรวจแล้ว ก่อนที่จะเสนอให้สภารับรองให้ทำสำเนาวางไว้สามฉบับ รวมถึงสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศประเภทอื่น ณ ที่ซึ่งสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาได้ประกาศกำหนดไว้ ไม่น้อยกว่าสามวัน เพื่อให้สมาชิกตรวจดูได้

รายงานการประชุมทุกครั้งจะต้องมีรายชื่อสมาชิกที่มาประชุม ที่ลาประชุม และที่ขาดประชุม บันทึกผลการแสดงตน และบันทึกการออกเสียงลงคะแนนโดยเปิดเผยซึ่งปรากฏรายชื่อสมาชิก

สมาชิกมีสิทธิขอแก้ไขเพิ่มเติมรายงานการประชุมดังกล่าวให้ตรงตามที่เป็นจริง โดยยื่นคำขอแก้ไขเพิ่มเติมต่อประธานคณะกรรมการวิชาการวิสามัญกิจการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ถ้าคณะกรรมการวิชาการวิสามัญกิจการสภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่ยอมแก้ไขเพิ่มเติมให้ตามที่ขอ สมาชิกผู้นั้นมีสิทธิที่จะยืนยันคำขอแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อขอให้สภาวินิจฉัย

ข้อ ๒๙ ในการตรวจรายงานการประชุมครั้งใด ถ้ามีผู้ใดกล่าวถ้อยคำหรือข้อความใด ๆ และได้มีการถอนหรือถูกสั่งให้ถอนถ้อยคำหรือข้อความนั้นแล้ว ให้คณะกรรมการวิชาการวิสามัญกิจการสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาว่าสมควรจะตัดถ้อยคำหรือข้อความดังกล่าวออกหรือไม่ ถ้าเห็นสมควรให้ตัดออก ให้บันทึกว่า “มีการถอนคำพูด” หรือ “ถูกสั่งให้ถอนคำพูด” แล้วแต่กรณี ไว้ในรายงานการประชุมครั้งนั้น ส่วนถ้อยคำหรือข้อความที่ตัดออก ให้บันทึกไว้ในรายงานการประชุมของคณะกรรมการวิชาการวิสามัญกิจการสภานิติบัญญัติแห่งชาติด้วย

ข้อ ๓๐ รายงานการประชุมครั้งใด เมื่อได้ดำเนินการตามข้อ ๒๘ วรรคหนึ่งแล้ว ถ้ามีการแก้ไขเพิ่มเติมในภายหลังโดยคณะกรรมการวิชาการวิสามัญกิจการสภานิติบัญญัติแห่งชาติแก้ไขเพิ่มเติมเอง หรือโดยสมาชิกขอให้แก้ไขเพิ่มเติมก็ตาม ในคราวที่สภาพิจารณารับรองรายงานการประชุมนั้น คณะกรรมการวิชาการวิสามัญกิจการสภานิติบัญญัติแห่งชาติจะต้องแถลงต่อที่ประชุมสภาถึงการแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าว

ข้อ ๓๑ เมื่อสภาได้รับรองรายงานการประชุมครั้งใดแล้ว ให้ประธานสภาลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

รายงานการประชุมที่ได้รับรองแล้ว แต่ประธานสภายังมิได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน หรือรายงานการประชุมที่ยังมิได้มีการรับรองเพราะเหตุที่อายุของสภาสิ้นสุดลง หรือเหตุจำเป็นอื่นอันไม่อาจก้าวล่วงได้ ให้เลขาธิการบันทึกเหตุนั้นไว้ และเป็นผู้รับรองความถูกต้องของรายงานการประชุมนั้น

ข้อ ๓๒ สภาอาจมีมติมิให้จัดรายงานการประชุมลับครั้งใดทั้งหมดหรือแต่เพียงบางส่วนก็ได้ แต่ให้มีบันทึกพฤติการณ์ไว้

ข้อ ๓๓ การเปิดเผยรายงานการประชุมลับ ให้คณะกรรมการธิการวิสามัญกิจการสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาและเสนอความเห็นเพื่อให้สภามีมติว่าจะเปิดเผยหรือไม่

ข้อ ๓๔ สภาอาจมีมติห้ามโฆษณาข้อความอันเกี่ยวกับความปลอดภัยหรือประโยชน์สำคัญของแผ่นดิน ที่มีการกล่าวหรือปรากฏในการประชุมได้

ข้อ ๓๕ ให้เลขาธิการเป็นผู้พิมพ์และผู้โฆษณารายงานการประชุม รวมถึงสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศประเภทอื่น ทั้งนี้ นอกจากรายงานการประชุมลับที่มีมติของสภาให้เปิดเผยและข้อความที่ห้ามโฆษณาตามข้อ ๓๔

## ส่วนที่ ๒ การเสนอญัตติ

ข้อ ๓๖ ญัตติทั้งหลายต้องเสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือต่อประธานสภาและต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าห้าคน ทั้งนี้ เว้นแต่ข้อบังคับนี้ได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

ข้อ ๓๗ ญัตติตามมาตรา ๑๖ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ และญัตติที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ ไม่ต้องมีผู้รับรอง

ข้อ ๓๘ ญัตติขอให้คณะกรรมการธิการวิสามัญประจำสภาคณะใดคณะหนึ่งหรือญัตติขอให้สภาตั้งคณะกรรมการวิสามัญหรือคณะกรรมการวิสามัญเพื่อกระทำการ พิจารณา สอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภา ถ้าสมาชิกเป็นผู้เสนอต้องมีผู้รับรองไม่น้อยกว่าสิบคน

ญัตติตามวรรคหนึ่ง กรณีขอให้สภาตั้งคณะกรรมการวิสามัญหรือคณะกรรมการวิสามัญแล้วแต่กรณีนั้น จะต้องระบุกิจการหรือเรื่องให้ชัดเจนและไม่ซ้ำหรือซ้อนกัน และจะต้องไม่ซ้ำหรือซ้อนกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการวิสามัญประจำสภาคณะต่าง ๆ

ข้อ ๓๙ ญัตติต่อไปนี้ไม่ต้องเสนอล่วงหน้าหรือเป็นหนังสือ

(๑) ขอให้ปรึกษาเป็นเรื่องด่วน

(๒) ขอให้เปลี่ยนระเบียบวาระการประชุม

(๓) ขอให้ลงมติตามข้อ ๓๒ หรือข้อ ๓๔

(๔) ญัตติตามข้อ ๔๐ ข้อ ๖๕ ข้อ ๖๖ ข้อ ๖๗ ข้อ ๗๓ ข้อ ๑๑๙ ข้อ ๑๓๒

ข้อ ๒๑๑ หรือข้อ ๒๑๓

(๕) ญัตติที่ประธานอนุญาตตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๔๐ เมื่อที่ประชุมสภากำลังปรึกษาญัตติใดอยู่ ห้ามมิให้เสนอญัตติอื่นนอกจากญัตติดังต่อไปนี้

(๑) ขอแปรญัตติเฉพาะในเรื่องที่มีใ้ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหรือร่างพระราชบัญญัติ

(๒) ขอให้รวมระเบียบวาระการประชุมที่เป็นเรื่องเดียวกัน ทำนองเดียวกันหรือเกี่ยวเนื่องกันเพื่อพิจารณาพร้อมกัน

(๓) ขอให้ส่งปัญหาไปยังคณะกรรมการเพื่อการเพื่อพิจารณา หรือขอให้บุคคลใดส่งเอกสารหรือมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็น

(๔) ขอให้รวมหรือแยกประเด็นพิจารณาหรือลงมติ

(๕) ขอให้เลื่อนการปรึกษา

(๖) ขอให้ปิดอภิปราย

(๗) ขอให้ยกเรื่องอื่นขึ้นปรึกษา

ญัตติตาม (๓) (๕) (๖) หรือ (๗) เมื่อที่ประชุมสภาลงมติเห็นชอบตามที่เสนอแล้ว ห้ามมิให้เสนอญัตติอื่นในข้อนี้อีก

ข้อ ๔๑ ญัตติตามข้อ ๔๐ (๖) และ (๗) ห้ามมิให้ผู้ใดเสนอในคราวเดียวกับการอภิปรายของตน

ข้อ ๔๒ ญัตติตามข้อ ๔๐ (๗) ห้ามมิให้เสนอ

(๑) ในการพิจารณาญัตติที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ

(๒) ในการพิจารณาให้ความเห็นชอบการแต่งตั้งนายกรัฐมนตรีหรือการให้นายกรัฐมนตรีพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๙ ของรัฐธรรมนูญ

(๓) ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหรือร่างพระราชบัญญัติ

(๔) ในการพิจารณาให้บุคคลดำรงตำแหน่งตามหมวด ๙

(๕) ในการถอดถอนและการให้บุคคลพ้นจากตำแหน่งตามหมวด ๑๐

ข้อ ๔๓ ในกรณีของที่ประชุมสภาลงมติให้ยกเรื่องอื่นขึ้นปรึกษา ญัตติเดิมเป็นอันตกไป

ข้อ ๔๔ ญัตติที่ต้องเสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือ ผู้เสนอและผู้รับรองต้องลงลายมือชื่อท้ายญัตติที่เสนอ

ข้อ ๔๕ ญัตติที่ไม่ต้องเสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือ ให้ผู้รับรองแสดงการรับรองโดยวิธียกมือขึ้นพันศีรษะ

ข้อ ๔๖ การแก้ไขเพิ่มเติมญัตติหรือการถอนญัตติที่ประธานสภาสั่งบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมและได้ส่งให้สมาชิกแล้ว จะกระทำได้อีกเมื่อได้รับความยินยอมของที่ประชุมสภา

ข้อ ๔๗ การถอนคำแปรญัตติจะกระทำเมื่อใดก็ได้ แต่การขอแก้ไขเพิ่มเติมคำแปรญัตติจะกระทำได้เฉพาะภายในกำหนดเวลาแปรญัตติตามข้อ ๑๒๑

ข้อ ๔๘ การถอนชื่อจากการเป็นผู้ร่วมกันเสนอญัตติใด หรือจากการเป็นผู้รับรอง จะกระทำได้เฉพาะก่อนที่ประธานสภาสั่งบรรจุญัตตินั้นเข้าระเบียบวาระการประชุม ในกรณีที่ประธานสภาสั่งบรรจุญัตตินั้นเข้าระเบียบวาระการประชุมแล้วจะถอนชื่อได้ต่อเมื่อได้รับความยินยอมของที่ประชุมสภา

ข้อ ๔๙ ญัตติใดถึงวาระพิจารณาในที่ประชุมสภาแล้ว ถ้าผู้เสนอญัตติไม่ชี้แจงในที่ประชุมสภาหรือผู้เสนอญัตติไม่อยู่ในที่ประชุมสภาโดยไม่มีผู้ชี้แจงแทนในฐานะผู้รับมอบหมาย ญัตตินั้นเป็นอันตกไป เว้นแต่ที่ประชุมสภาจะพิจารณาเห็นเป็นอย่างอื่น

คำแปรญัตติใดถึงวาระพิจารณาในที่ประชุมสภาแล้ว ถ้าผู้แปรญัตติไม่ชี้แจงในที่ประชุมสภา หรือผู้แปรญัตติไม่อยู่ในที่ประชุมสภาโดยไม่มีผู้ชี้แจงแทนในฐานะผู้รับมอบหมาย คำแปรญัตตินั้นเป็นอันตกไป

การมอบหมายให้ชี้แจงแทนในกรณีตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองนั้นต้องมอบแก่สมาชิกและทำเป็นหนังสือยื่นต่อประธาน

ข้อ ๕๐ ญัตติใดตกไปแล้ว ห้ามมิให้นำญัตติซึ่งมีหลักการเช่นเดียวกันขึ้นเสนออีกภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ญัตตินั้นตกไป เว้นแต่ประธานสภาจะอนุญาตในเมื่อพิจารณาเห็นว่าพฤติการณ์ได้เปลี่ยนแปลงไป

### ส่วนที่ ๓

#### การอภิปราย

ข้อ ๕๑ ผู้มีสิทธิอภิปรายก่อนคือผู้เสนอญัตติ แต่ถ้าผู้เสนอญัตติมีหลายคน ให้ประธานอนุญาตให้ใช้สิทธิอภิปรายก่อนได้เพียงคนเดียว

กรรมการซึ่งได้สงวนความเห็น กรรมการผู้รับมอบหมายจากกรรมการซึ่งได้สงวนความเห็น ผู้แปรญัตติซึ่งได้สงวนคำแปรญัตติ หรือสมาชิกผู้รับมอบหมายจากผู้แปรญัตติซึ่งได้สงวนคำแปรญัตติไว้ในชั้นคณะกรรมการ ให้มีฐานะเสมือนเป็นผู้เสนอญัตติด้วย

ข้อ ๕๒ เมื่อผู้อภิปรายก่อนตามข้อ ๕๑ ได้อภิปรายแล้ว การอภิปรายในลำดับต่อไป จะต้องเป็นการอภิปรายสลับกันระหว่างฝ่ายคัดค้านและฝ่ายสนับสนุน เว้นแต่ในวาระของฝ่ายใดไม่มีผู้อภิปราย อีกฝ่ายหนึ่งจึงอภิปรายซ้อนได้

การอภิปรายไม่สนับสนุนและไม่คัดค้านย่อมกระทำได้โดยไม่ต้องสลับ และมีให้นับเป็นวาระอภิปรายของฝ่ายใด

ข้อ ๕๓ ถ้ามีผู้ขออภิปรายหลายคน ประธานจะให้คนใดอภิปรายก็ได้ แต่ให้คำนึงถึงผู้เสนอญัตติ ผู้แปรญัตติ ผู้รับรองญัตติหรือผู้รับรองคำแปรญัตติ และผู้ซึ่งยังไม่ได้อภิปรายด้วย

ข้อ ๕๔ การอภิปรายต้องอยู่ในประเด็นหรือเกี่ยวกับประเด็นที่กำลังปรึกษากันอยู่ ภายในระยะเวลาที่ประธานกำหนด โดยต้องไม่ฟุ้งเฟ้อย วนเวียน ซ้ำซาก หรือซ้ำกับผู้อื่น หรือใช้ภาษาต่างประเทศโดยไม่จำเป็น และห้ามมิให้นำเอกสารใด ๆ มาอ่าน หรือนำวัตถุใด ๆ เข้ามาแสดงในที่ประชุมสภา เว้นแต่ประธานจะอนุญาต

ห้ามมิให้ผู้อภิปรายแสดงกิริยาหรือใช้วาจาอันไม่สุภาพ ใส่ร้ายหรือเสียดสีบุคคลใด และห้ามมิให้กล่าวถึงสถาบันพระมหากษัตริย์ หรือออกชื่อสมาชิกหรือบุคคลใดโดยไม่จำเป็น

ข้อ ๕๕ ถ้าประธานเห็นว่าผู้ใดได้อภิปรายพอสมควรแล้ว ประธานจะให้ผู้นั้นยุติการอภิปรายก็ได้ แม้จะมีได้ฝ่าฝืนข้อ ๕๔ ก็ตาม

ข้อ ๕๖ สมาชิกผู้ใดเห็นว่ามี การฝ่าฝืนข้อบังคับและประสงคจะประท้วง ให้ยื่นและยกมือขึ้นพันศีรษะ ประธานจะต้องให้โอกาสผู้นั้นชี้แจง แล้วให้ประธานวินิจฉัยว่าได้มีการฝ่าฝืนข้อบังคับตามที่ประท้วงนั้นหรือไม่ คำวินิจฉัยของประธานดังกล่าวให้ถือเป็นเด็ดขาด

ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลมแก่ผู้ถูกอภิปรายพาดพิงถึงเรื่องส่วนตัวหรือเรื่องอื่นใดอันเป็นที่เสียหายแก่ผู้นั้น และเมื่อประธานวินิจฉัยว่าการอภิปรายนั้นเป็นการฝ่าฝืนข้อบังคับ ผู้อภิปรายต้องถอนคำพูดตามคำสั่งของประธาน

ข้อ ๕๗ ผู้อภิปรายอาจถอนคำพูดของตนได้เอง หรือเมื่อมีผู้ประท้วง หรือตามคำสั่งของประธานตามข้อ ๕๖

ข้อ ๕๘ การอภิปรายเป็นอันยุติ เมื่อ

(๑) ไม่มีผู้ใดอภิปราย

(๒) ที่ประชุมสภาลงมติให้ปิดอภิปราย

(๓) ที่ประชุมสภาลงมติให้ยกเรื่องอื่นขึ้นปรึกษา

ข้อ ๕๙ ในกรณีที่ประธานพิจารณาเห็นว่าได้อภิปรายกันพอสมควรแล้ว จะขอให้ที่ประชุมสภาวินิจฉัยว่าจะปิดอภิปรายหรือไม่ก็ได้

ข้อ ๖๐ เมื่อการอภิปรายได้ยุติแล้ว ห้ามมิให้ผู้ใดอภิปรายอีก นอกจากในกรณีที่ที่ประชุมสภาจะต้องลงมติในเรื่องที่กำลังปรึกษากันอยู่ จึงให้ผู้มีสิทธิอภิปรายก่อนอภิปรายสรุปได้อีกครั้งหนึ่งเป็นครั้งสุดท้ายก่อนที่จะที่ประชุมสภาจะลงมติ เมื่อการอภิปรายได้สิ้นสุดแล้ว ให้ประธานให้สัญญาณแจ้งสมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนลงมติ

ข้อ ๖๑ ประธานอาจอนุญาตให้บุคคลใด ๆ ชี้แจงข้อเท็จจริงต่อที่ประชุมสภาก็ได้

ข้อ ๖๒ ถ้าประธานให้สัญญาณด้วยการเคาะค้อนหรือยื่นขึ้น ให้ผู้ที่กำลังพูดอยู่หยุดพูดและนั่งลงทันที และให้ทุกคนนั่งฟังประธาน

ในกรณีอ่านพระบรมราชโองการ หรือกระแสพระราชดำรัส ให้ผู้อยู่ในที่ประชุมสภายืนฟังด้วยอาการสำรวมตลอดเวลาที่อ่าน

#### ส่วนที่ ๔

#### การลงมติ

ข้อ ๖๓ ในกรณีที่จะต้องมิตติของสภา ให้ประธานมีสัญญาณให้สมาชิกทราบเพื่อแสดงตนก่อนลงมติ

ข้อ ๖๔ การลงมติต้องมีสมาชิกมาแสดงตนครบองค์ประชุม โดยให้ถือเอาเสียงข้างมาก เว้นแต่ที่มีบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่นในรัฐธรรมนูญ กฎหมายหรือข้อบังคับนี้

เสียงข้างมากนั้น ในกรณีความเห็นของที่ประชุมสภามีสองฝ่าย ให้ถือเอาจำนวนคะแนนเสียงฝ่ายที่มากกว่า และในกรณีความเห็นของที่ประชุมสภามีเกินสองฝ่าย ให้ถือเอาจำนวนคะแนนเสียงฝ่ายที่มากที่สุด

ในกรณีมีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด การออกเสียงชี้ขาดของประธาน ให้กระทำการเปิดเผยโดยจะให้เหตุผลหรือไม่ก็ได้

ข้อ ๖๕ ภายใต้บังคับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ การออกเสียงลงคะแนนให้กระทำการเป็นการเปิดเผย เว้นแต่เมื่อสมาชิกเสนอญัตติโดยมีผู้รับรองไม่น้อยกว่าสิบคน ขอให้กระทำการเป็นการลับจึงให้ลงคะแนนลับ แต่ถ้ามีสมาชิกคัดค้านและมีผู้รับรองมากกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกในที่ประชุมสภา ก็ให้ลงคะแนนโดยเปิดเผย

ข้อ ๖๖ การออกเสียงลงคะแนนเปิดเผยมีวิธีปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) ใช้เครื่องออกเสียงลงคะแนนตามที่ประธานสภากำหนด

(๒) ยกมือขึ้นพร้อมศีรษะพร้อมกับแสดงบัตรลงคะแนน ผู้เห็นด้วยให้แสดงบัตร

ลงคะแนนสีน้ำเงิน ผู้ไม่เห็นด้วยให้แสดงบัตรลงคะแนนสีแดง ส่วนผู้ไม่ออกเสียงให้แสดงบัตรลงคะแนนสีขาว โดยบัตรลงคะแนนดังกล่าวให้สมาชิกลงลายมือชื่อและหมายเลขประจำตัวสมาชิกกำกับไว้ด้วย

(๓) เรียกชื่อสมาชิกตามลำดับอักษรให้ออกเสียงลงคะแนนเป็นรายคนตามวิธีที่ประธานกำหนด

(๔) วิธีอื่นใดซึ่งที่ประชุมสภาเห็นสมควรเฉพาะกรณี

การออกเสียงลงคะแนนเปิดเผยนั้นให้ใช้วิธีตาม (๑) จะใช้วิธีตาม (๒) (๓)

หรือ (๔) ได้ ต่อเมื่อสมาชิกเสนอญัตติและที่ประชุมสภานุมัติ หรือเมื่อมีการนับคะแนนเสียงใหม่ตามข้อ ๗๓

การออกเสียงลงคะแนนเปิดเผยตาม (๑) ให้ใช้เครื่องออกเสียงลงคะแนนได้จนกว่าประธานจะได้สั่งปิดการออกเสียงลงคะแนน

การออกเสียงลงคะแนนเปิดเผยตาม (๒) ให้ประธานสั่งให้เจ้าหน้าที่ไปรับบัตรลงคะแนนจากสมาชิกมาเพื่อดำเนินการตรวจนับคะแนนต่อไป

ข้อ ๖๗ การออกเสียงลงคะแนนลับมีวิธีปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) ใช้เครื่องออกเสียงลงคะแนนตามที่ประธานสภากำหนด

(๒) เขียนเครื่องหมายบนแผ่นกระดาษใส่ซองที่เจ้าหน้าที่จัดให้ ผู้เห็นด้วยให้เขียนเครื่องหมายถูก (✓) ผู้ไม่เห็นด้วยให้เขียนเครื่องหมายกากบาท (X) ส่วนผู้ไม่ออกเสียงให้เขียนเครื่องหมายวงกลม (O)

(๓) วิธีอื่นใดซึ่งที่ประชุมสภาเห็นสมควรเฉพาะกรณี

การออกเสียงลงคะแนนลับตาม (๑) ให้ใช้เครื่องออกเสียงลงคะแนนได้จนกว่าประธานจะได้สั่งปิดการออกเสียงลงคะแนน

เมื่อจะมีการออกเสียงลงคะแนนลับตาม (๒) ให้สมาชิกนั่งลงในที่ที่จัดไว้ และให้ประธานสั่งให้เจ้าหน้าที่แจกกระดาษและซองให้แก่สมาชิกทุกคน และเมื่อสมาชิกเขียนเครื่องหมายบนแผ่นกระดาษใส่ซองแล้ว ให้ประธานสั่งให้เจ้าหน้าที่ไปรับมาเพื่อส่งให้แก่กรรมการตรวจนับคะแนนดำเนินการต่อไป และในการตรวจนับคะแนน ให้ประธานเชิญสมาชิกจำนวนห้าคนเป็นกรรมการตรวจนับคะแนน

ข้อ ๖๘ ก่อนออกเสียงลงคะแนนลับ ให้ประธานให้สัญญาณแจ้งสมาชิกทราบเพื่อพร้อมที่จะออกเสียงลงคะแนนลับ

ข้อ ๖๙ ลำดับการลงมตินั้นให้ลงมติในญัตติสุดท้ายก่อนแล้วย้อนเป็นลำดับไปหาญัตติต้น แต่มิให้ถือว่าความผิดพลาดในการเรียงลำดับดังกล่าวมานี้เป็นเหตุให้มติที่ได้ลงคะแนนและนับคะแนนเสร็จแล้วเป็นอันเสียไป

ข้อ ๗๐ ประธานมีอำนาจสั่งให้รวมหรือแยกประเด็นพิจารณาหรือลงมติเว้นแต่ที่ประชุมสภาจะมีมติเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๗๑ สมาชิกซึ่งเข้ามาในที่ประชุมสภาระหว่างการออกเสียงลงคะแนน ในกรณีออกเสียงลงคะแนนเปิดเผยตามข้อ ๖๖ (๑) หรือออกเสียงลงคะแนนลับตามข้อ ๖๗ (๑) อาจลงคะแนนได้ก่อนประธานสั่งปิดการออกเสียงลงคะแนน ในกรณีออกเสียงลงคะแนนเปิดเผยโดยวิธีอื่น อาจลงคะแนนทางฝ่ายที่ยังนับคะแนนเสียงไม่เสร็จได้ หรือในกรณีออกเสียงลงคะแนนลับโดยวิธีอื่น อาจลงคะแนนได้ก่อนประธานสั่งให้นับคะแนนเสียง

ข้อ ๗๒ เมื่อได้นับคะแนนเสียงเสร็จแล้ว ให้ประธานประกาศมติต่อที่ประชุมสภาทันที ในกรณีเรื่องใดรัฐธรรมนูญ กฎหมายหรือข้อบังคับนี้กำหนดไว้ว่ามติจะต้องประกอบด้วยคะแนนเสียงถึงจำนวนเท่าใด ก็ให้ประกาศด้วยว่าคะแนนเสียงถึงจำนวนที่กำหนดไว้นั้นหรือไม่

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง ถ้าได้ประกาศมติต่อที่ประชุมสภาจากผลการออกเสียงลงคะแนนด้วยวิธีตามข้อ ๖๗ (๒) และ (๓) แล้ว ให้ประธานสั่งให้เจ้าหน้าที่ทำลายบัตรออกเสียงลงคะแนนนั้นด้วย

ข้อ ๗๓ ในการนับคะแนนเสียงครั้งใด ถ้าสมาชิกเสนอญัตติโดยมีผู้รับรอง ไม่น้อยกว่าสิบคนให้มีการนับคะแนนเสียงใหม่ ก็ให้มีการนับใหม่ เว้นแต่คะแนนเสียงมีความต่างกันเกินกว่าสิบคะแนนจะขอให้มีการนับคะแนนเสียงใหม่มิได้

การนับคะแนนเสียงใหม่ดังกล่าวตามวรรคหนึ่ง ให้เปลี่ยนวิธีลงคะแนนเป็นวิธีดังกล่าวตามข้อ ๖๖ หรือข้อ ๖๗ ซึ่งอยู่ในลำดับถัดไป แล้วแต่กรณี เว้นแต่รัฐธรรมนูญ กฎหมาย หรือข้อบังคับนี้กำหนดวิธีลงคะแนนไว้โดยเฉพาะเป็นอย่างอื่น

เมื่อได้มีการนับคะแนนเสียงโดยวิธีดังกล่าวในข้อ ๖๖ (๓) แล้ว จะขอให้มีการนับคะแนนเสียงใหม่อีกมิได้

ข้อ ๗๔ ญัตติใดไม่มีผู้คัดค้านให้ประธานถามที่ประชุมสภาว่ามีผู้เห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่ เมื่อไม่มีผู้เห็นเป็นอย่างอื่นหรือเป็นการพิจารณาญัตติที่เป็นร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหรือร่างพระราชบัญญัติในวาระที่สอง โดยคณะกรรมการไม่มีการแก้ไข ให้ถือว่าที่ประชุมสภาลงมติเห็นชอบด้วยกับญัตตินั้น

ควมในวสสทหนึ่งมิให้ใช้บังคับแต่ญัตติที่เข็นร่วสพระสวชชัญญติประศทอน รัฐธรรมนูญหรือส่วสพระสวชชัญญติ หรือเรื่องอื่นใด ที่รัฐธรรมนูญ กฎหมายหรือข้อบังคับนี้กำหนดไว้ที่ประชุมสภาวินิจฉัยโดยทวรสอทเสียงลงคะแนน

ข้อ ๗๕ ให้เลขาธิการจัดทำบันทึกการลงมติการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกแต่ละคนและเปิดเผยบันทึกการลงมติดังกล่าวไว้ ณ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา เพื่อให้ประชาชนเข้าไปตรวจสอบได้ เว้นแต่กรณีการออกเสียงลงคะแนนเป็นการลับ

#### หมวด ๔ การสิ้นสุดสมาชิกภาพ

ข้อ ๗๖ เมื่อมีคำร้องขอให้สมาชิกผู้ใดพ้นจากสมาชิกภาพ ตามมาตรา ๑๒ ของรัฐธรรมนูญ เพราะเหตุที่สมาชิกผู้นั้นกระทำการอันเป็นการเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของการเป็นสมาชิก หรือมีพฤติการณ์อันเป็นการขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิก ให้ประธานสภาแจ้งให้สมาชิกผู้นั้นทราบ และส่งเรื่องให้คณะกรรมการจริยธรรมโดยเร็ว

คำร้องขอตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามระเบียบที่ประธานสภากำหนดโดยได้รับความเห็นชอบจากสภา ซึ่งอย่างน้อยต้องระบุให้ชัดเจนว่าสมาชิกผู้นั้นได้กระทำการหรือมีพฤติการณ์ใดอันเป็นเหตุที่ให้มีการยื่นคำร้องดังกล่าว

ข้อ ๗๗ ให้คณะกรรมการจริยธรรมพิจารณาคำร้องตามข้อ ๗๖ ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับคำร้องจากประธานสภา

หลักเกณฑ์และวิธีการในการพิจารณาตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามระเบียบที่ประธานสภากำหนดโดยได้รับความเห็นชอบจากสภา

ข้อ ๗๘ เมื่อประธานสภาได้รับรายงานจากคณะกรรมการจริยธรรมแล้ว ให้ประธานสภาจัดให้มีการประชุมเพื่อพิจารณาโดยเร็ว และบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมเป็นเรื่องด่วน

ข้อ ๗๙ ในการพิจารณาของสภาเพื่อพิจารณาให้สมาชิกผู้ใดพ้นจากสมาชิกภาพ ให้พิจารณาโดยเปิดเผย เว้นแต่มีความจำเป็นเพื่อคุ้มครองประโยชน์สาธารณะสำคัญ

ในการพิจารณาลับผู้ที่อยู่ในที่ประชุมสภาหรือ ณ ที่ใดในระยะเวลาที่จะฟังการพิจารณาได้ก็แต่เฉพาะสมาชิกและผู้ที่ได้รับอนุญาตจากที่ประชุมสภา และห้ามใช้เครื่องบันทึกเสียงหรือเครื่องมือสื่อสารใด ๆ เว้นแต่เป็นการบันทึกของสภา

ข้อ ๘๐ การออกเสียงลงคะแนนให้สมาชิกพ้นจากสมาชิกภาพให้กระทำโดยวิธีลงคะแนนลับ

ข้อ ๘๑ เมื่อสภามีมติแล้วให้ประธานสภาแจ้งมติให้ผู้ถูกร้องทราบ ในกรณีที่สภามีมติให้พ้นจากสมาชิกภาพ ให้แจ้งเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องทราบด้วย

ข้อ ๘๒ สมาชิกที่ไม่แสดงตนเพื่อลงมติในที่ประชุมสภาตามข้อ ๖๓ เกินกว่าหนึ่งในสามของจำนวนครั้งที่มีการแสดงตนเพื่อลงมติทั้งหมดในรอบระยะเวลาเก้าสิบวัน ให้สมาชิกภาพของสมาชิกสิ้นสุดลงตามมาตรา ๙ (๕) ของรัฐธรรมนูญ วันเริ่มต้นและวันสิ้นสุดของแต่ละรอบระยะเวลาให้เป็นไปตามที่ประธานสภากำหนด

กรณีที่สมาชิกไม่แสดงตนเพื่อลงมติตามวรรคหนึ่งเนื่องจากได้ลาการประชุม โดยได้รับอนุญาตจากประธานสภา มิให้ถือว่าสมาชิกผู้นั้นไม่แสดงตนเพื่อลงมติ และมีให้นับจำนวนครั้งที่มีการแสดงตนเพื่อลงมติที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาที่สมาชิกได้รับอนุญาตให้ลาการประชุมรวมเป็นจำนวนครั้งที่สมาชิกผู้นั้นไม่ได้แสดงตนเพื่อลงมติตามวรรคหนึ่ง

การอนุญาตให้ลาการประชุมตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามระเบียบที่ประธานสภากำหนด

เลขาธิการต้องมีหนังสือแจ้งให้สมาชิกแต่ละคนทราบถึงจำนวนครั้งที่สภามีมติ และจำนวนครั้งที่สมาชิกคนนั้นได้แสดงตนเพื่อลงมติในรอบสามสิบวันที่ผ่านมา และอาจดำเนินการทางโทรสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศประเภทอื่นด้วยก็ได้

ในกรณีที่ปรากฏว่าสมาชิกผู้ใดไม่ได้แสดงตนเพื่อลงมติเกินกว่าจำนวนครั้งที่ได้กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง ให้เลขาธิการแจ้งให้ประธานสภาทราบและให้ประธานสภาแจ้งให้สมาชิกผู้นั้น และเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องทราบถึงการสิ้นสุดสมาชิกภาพโดยเร็ว

สมาชิกที่ได้รับแจ้งถึงการสิ้นสุดสมาชิกภาพตามวรรคห้าอาจใช้สิทธิโต้แย้งเป็นหนังสือถึงความถูกต้องของการบันทึกการแสดงตนเพื่อลงมติได้ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งตามวรรคห้าเพื่อให้ประธานสภาวินิจฉัย คำวินิจฉัยของประธานสภาถือเป็นที่สุด

#### หมวด ๕

#### กรรมาธิการ

ข้อ ๘๓ สภาอาจตั้งคณะกรรมาธิการให้มีอำนาจหน้าที่พิจารณา ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหรือร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภาหรือตามที่สภามอบหมาย โดยจะกำหนดให้เป็นคณะกรรมาธิการสามัญหรือ คณะกรรมาธิการวิสามัญก็ได้

คณะกรรมาธิการสามัญประกอบด้วยบุคคลซึ่งสภาตั้งจากสมาชิกของสภาเท่านั้น ส่วนคณะกรรมาธิการวิสามัญจะตั้งจากบุคคลซึ่งมิได้เป็นสมาชิกด้วยก็ได้

ข้อ ๘๔ ให้สภาตั้งคณะกรรมาธิการสามัญประจำสภาขึ้นเพื่อพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหรือร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภาหรือตามที่สภามอบหมาย ทั้งนี้ ในการกระทำ กิจการของคณะกรรมาธิการให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างเต็มที่และอย่างมี ประสิทธิภาพ รวมทั้งการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบเป็นสำคัญ

คณะกรรมการการสามัญประจำสภาแต่ละคณะประกอบด้วยกรรมการ  
จำนวนไม่น้อยกว่าสิบเอ็ดคนแต่ไม่เกินยี่สิบเอ็ดทุกคน และให้มีจำนวนสิบหกคณะ โดยให้มีอำนาจ  
หน้าที่ ดังนี้

(๑) คณะกรรมการการเมือง

มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหรือร่าง  
พระราชบัญญัติ กระทู้กิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใดๆ ที่เกี่ยวกับการเมืองภายใต้  
การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ระบบการเลือกตั้ง  
และพรรคการเมือง รวมทั้งการดำเนินการบริหารจัดการขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ

(๒) คณะกรรมการการบริหารราชการแผ่นดิน

มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหรือร่าง  
พระราชบัญญัติ กระทู้กิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใดๆ ที่เกี่ยวกับการปกครอง  
การบริหารราชการแผ่นดิน การพัฒนาระบบราชการ รวมทั้งการจัดระบบบริหารราชการส่วนกลาง  
และส่วนภูมิภาค การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตลอดจนตรวจสอบข้อตั้งและวิสัยทัศน์ของ  
ของประเทศไทย และทิศทางการพัฒนา โดยต้องคำนึงถึงการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๓) คณะกรรมการการกฎหมาย กระบวนการยุติธรรมและกิจการตำรวจ

มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหรือร่าง  
พระราชบัญญัติ กระทู้กิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใดๆ ที่เกี่ยวกับระบบกฎหมาย  
กระบวนการยุติธรรม ตลอดจนสิทธิมนุษยชนและการคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้งกิจการตำรวจ

(๔) คณะกรรมการการปกครองท้องถิ่น

มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหรือร่าง  
พระราชบัญญัติ กระทู้กิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใดๆ ที่เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น  
การพัฒนาและส่งเสริมประสิทธิภาพในการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การกำกับดูแล  
การส่งเสริม และการถ่ายโอนภารกิจตามกฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ  
ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยต้องคำนึงถึงความสอดคล้องกับการพัฒนาจังหวัดและประเทศ  
โดยส่วนรวม รวมทั้งการปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ

(๕) คณะกรรมการการศึกษาและการกีฬา

มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหรือร่าง  
พระราชบัญญัติ กระทู้กิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใดๆ ที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษา  
การวิจัย การพัฒนาการศึกษาของชาติ การส่งเสริมโอกาสทางการศึกษา การศึกษาในส่วนสาระ  
การเรียนรู้ การกู้ยืมเพื่อการศึกษา การประเมินคุณภาพการศึกษา รวมทั้งการส่งเสริมสนับสนุน  
การพัฒนากีฬาของชาติ ตลอดจนศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการพัฒนาการศึกษา

(๖) คณะกรรมการการเศรษฐกิจ การเงินและการคลัง

มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหรือร่าง  
พระราชบัญญัติ กระทู้กิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจ การเงิน  
การคลัง การธนาคาร ตลาดเงิน ตลาดทุน และสถาบันการเงินของประเทศ รวมทั้งนโยบาย  
ของรัฐบาล ในด้านงบประมาณ ตลอดจนติดตามและประเมินผลการรับ การใช้จ่ายเงินงบประมาณ  
ของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจ

## (๗) คณะกรรมการการพลังงาน

มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหรือร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการพลังงาน การบริหาร การส่งเสริมพัฒนา การจัดหา การใช้ การอนุรักษ์พลังงาน รวมทั้งผลกระทบจากการจัดหาและการใช้พลังงาน

## (๘) คณะกรรมการการสาธารณสุข

มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหรือร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการสาธารณสุข การรักษาพยาบาล การส่งเสริมและพัฒนาสุขภาพอนามัยของประชาชนและชุมชน รวมถึงปัญหาผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงทางประชากรและการพัฒนา

## (๙) คณะกรรมการการสื่อสารมวลชน การวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสารสนเทศ

มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหรือร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับกิจการสื่อสารมวลชน การส่งเสริมและการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กิจการสื่อสาร สารสนเทศ โทรคมนาคม และวิทยุโทรทัศน์

## (๑๐) คณะกรรมการสังคม กิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ

และผู้ด้อยโอกาส

มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหรือร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับสังคม กิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส รวมทั้งประสานกับองค์กรภายในประเทศ ต่างประเทศ ประชาคมนานาชาติเกี่ยวกับแนวทางความร่วมมือเพื่อส่งเสริมการแก้ปัญหาเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส การส่งเสริมศักยภาพของชุมชน ด้านการพัฒนาชีวิต ความเป็นอยู่ การสงเคราะห์ดูแลผู้ยากไร้ การสร้างหลักประกันและความมั่นคง ในคุณภาพชีวิตของคนไทยโดยรวม รวมทั้งการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน

## (๑๑) คณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์

มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหรือร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการพัฒนาเกษตรกรรม อุตสาหกรรมเกษตร การสหกรณ์ การพัฒนาการผลิต การแปรรูป และธุรกิจเกษตร รวมทั้งแนวทางการแก้ไขปัญหาคอขวดทางการพัฒนาการเกษตร

## (๑๒) คณะกรรมการการคมนาคม

มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหรือร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการคมนาคม ทั้งการจราจรทางบก ทางน้ำ ทางอากาศ ทางอวกาศ การขนส่งมวลชน การขนส่งสินค้า และการพาณิชย์

(๑๓) คณะกรรมการความมั่นคงของรัฐและการต่างประเทศ

มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหรือร่างพระราชบัญญัติ กระทู้กิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใดๆ ที่เกี่ยวกับการป้องกันและรักษาความมั่นคงของประเทศ กิจการทหาร การต่างประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ คนไทยโพ้นทะเล สถานการณ์ใดๆ ที่เกิดขึ้นอันอาจส่งผลกระทบต่อผลประโยชน์ รวมทั้งภาพลักษณ์ของประเทศและอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

## (๑๔) คณะกรรมการการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหรือร่างพระราชบัญญัติ กระทู้กิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การส่งเสริม บำรุงรักษา และคุ้มครองคุณภาพสิ่งแวดล้อม รวมทั้งศึกษาปัญหาการใช้การป้องกัน การแก้ไข และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

## (๑๕) คณะกรรมการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน

มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหรือร่างพระราชบัญญัติ กระทู้กิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการค้า การบริการ การส่งออก ดุลการค้า ลิขสิทธิ์ ตราสาร ทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา การส่งเสริมและพัฒนา การพาณิชย์และอุตสาหกรรม ตลอดจนศึกษาปัญหา อุปสรรคของการพัฒนาการพาณิชย์และอุตสาหกรรมของไทย รวมทั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษและการแรงงาน

## (๑๖) คณะกรรมการการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมและการท่องเที่ยว

มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหรือร่างพระราชบัญญัติ กระทู้กิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการอุปถัมภ์ และคุ้มครองศาสนา การอนุรักษ์ศิลปะ การรักษาประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่น ภูมิปัญญาชาวบ้าน รวมทั้งการส่งเสริมศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม วัฒนธรรม อัตลักษณ์ไทย และการท่องเที่ยว หากมีความจำเป็นสภาจะตั้งคณะกรรมการสามัญประจำสภาเพิ่มขึ้นหรือลดจำนวนคณะกรรมการลงเมื่อใดก็ได้

สมาชิกคนหนึ่งจะดำรงตำแหน่งกรรมการสามัญประจำสภาได้ไม่เกินสองคณะ เว้นแต่สมาชิกที่ดำรงตำแหน่งเป็นประธานคณะกรรมการสามัญประจำสภา ให้ดำรงตำแหน่งกรรมการสามัญประจำสภาได้หนึ่งคณะ สำหรับสมาชิกผู้ดำรงตำแหน่งเลขานุการคณะกรรมการสามัญประจำสภาจะดำรงตำแหน่งเลขานุการคณะกรรมการสามัญประจำสภาอื่นอีกมิได้

ข้อ ๘๕ การดำรงตำแหน่งกรรมการสามัญประจำสภาตามข้อ ๘๔ ให้ที่ประชุมสภาตั้งคณะกรรมการสามัญขึ้นคณะหนึ่ง และให้สมาชิกแต่ละคนแสดงความจำนงโดยยื่นต่อคณะกรรมการสามัญตามแบบที่คณะกรรมการสามัญกำหนด เพื่อที่จะดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการสามัญประจำสภาได้ไม่เกินสามคณะโดยเรียงตามลำดับความต้องการ ในกรณีที่คณะกรรมการสามัญประจำสภาคณะใดมีสมาชิกยื่นแสดงความจำนงจะดำรงตำแหน่งวันน้อยกว่าหรือเกินกว่าจำนวนที่จะมีได้ในคณะกรรมการคณะนั้น ให้ใช้วิธีเกลี่ยโดยหารือกับสมาชิกที่เกี่ยวข้องหรือใช้วิธีจับสลาก

การเลือกคณะกรรมการสิทธิการสามัญประจำสภา ให้ที่ประชุมสภาพิจารณาเลือกจากรายชื่อสมาชิกที่ได้รับการพิจารณาจากคณะกรรมการสิทธิการสามัญตามวรรคหนึ่ง

ข้อ ๘๖ ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ในระหว่างคณะกรรมการสิทธิการสามัญประจำสภาคณะต่าง ๆ มีความไม่ชัดเจนหรือมีความซ้ำหรือซ้อนกันอยู่และทำให้เป็นปัญหาอุปสรรคต่อการดำเนินกิจการตามภารกิจ ให้เป็นอำนาจของที่ประชุมร่วมกันของประธานสภาและประธานคณะกรรมการสิทธิการสามัญประจำสภาที่เกี่ยวข้องร่วมกันพิจารณาว่าจะให้คณะกรรมการสิทธิการสามัญประจำสภาคณะใดมีอำนาจหน้าที่ในเรื่องนั้น หรือให้คณะกรรมการสิทธิการสามัญประจำสภาที่เกี่ยวข้องมีอำนาจหน้าที่ในเรื่องนั้นร่วมกัน

ข้อ ๘๗ ให้สภาตั้งคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภานิติบัญญัติแห่งชาติขึ้น คณะหนึ่งมีจำนวนไม่เกินยี่สิบแปดคน ประกอบด้วยประธานสภาเป็นประธานคณะกรรมการรองประธานสภาเป็นรองประธานคณะกรรมการ ผู้แทนคณะกรรมการสิทธิการสามัญประจำสภาตามข้อ ๘๔ วรรคสอง ทุกคณะ คณะละหนึ่งคน ผู้แทนคณะรัฐมนตรีจำนวนหนึ่งคน และเลขาธิการเป็นกรรมการ และให้ที่ประชุมสภาเลือกตามข้อ ๘๘ อีกไม่เกินเจ็ดคน

คณะกรรมการวิสามัญตามวรรคหนึ่ง มีอำนาจหน้าที่กระทำการ พิจารณา สอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ เกี่ยวกับเรื่องดังต่อไปนี้

- (๑) พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหรือร่างพระราชบัญญัติหรือเรื่องอื่นใดตามที่สภามอบหมายหรือตามที่ประธานสภามอบหมาย
- (๒) ติดตามมติและตรวจรายงานการประชุมของสภา
- (๓) กระทำการหรือพิจารณาเรื่องใด ๆ ที่ไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการอื่นของสภา
- (๔) ประสานงานระหว่างสภา กับคณะรักษาความสงบแห่งชาติ คณะรัฐมนตรี ศาลองค์กรตามรัฐธรรมนูญ และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องในกิจการของคณะกรรมการ
- (๕) ประสานงานกับคณะกรรมการสิทธิการสามัญประจำสภาทุกคณะและสมาชิกเกี่ยวกับการพิจารณารายชื่อสมาชิกหรือบุคคลใด ๆ ที่จะเสนอให้ที่ประชุมสภาเลือกเป็นกรรมการสิทธิการสามัญหรือกรรมการวิสามัญตามข้อ ๘๘ ข้อ ๑๓๓ ข้อ ๑๓๘ หรือข้อ ๑๖๖ แล้วแต่กรณี เพื่อให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย เหมาะสมและเป็นธรรม
- (๖) การประสานงานระหว่างคณะกรรมการซึ่งจะเรียกบุคคลมาชี้แจงตามข้อ ๘๓ และข้อ ๘๔ เพื่อลดภาระของผู้มาชี้แจง
- (๗) ดำเนินงานทางด้านวิชาการ ข้อมูลข่าวสาร การสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนกิจการของสภา
- (๘) เสนอแนะต่อประธานสภาเกี่ยวกับการพัฒนาระบบงานสภา และการดำเนินกิจการในด้านต่าง ๆ ของสภา
- (๙) รับคำร้องเรียนหรือเรื่องราวร้องทุกข์ของราษฎรเพื่อมอบต่อคณะกรรมการคณะต่าง ๆ หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณา

(๑๐) พิจารณาเรื่องที่ประธานสภาส่งให้ตามข้อ ๒๑๖

(๑๑) เสนอแนะต่อประธานสภาเกี่ยวกับการกำหนดรายละเอียดของงบประมาณ และการแปรรูปที่ดินงบประมาณรายจ่ายประจำปีในส่วนของสภาและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

(๑๒) เสนอแนะต่อประธานสภาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการและสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ให้แก่สมาชิก

(๑๓) เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลงานของสภา

ข้อ ๘๘ ภายใต้บังคับข้อ ๘๗ การตั้งคณะกรรมการวิสามัญ ให้ที่ประชุมสภาเลือกจากรายชื่อที่สมาชิกเสนอ

สมาชิกแต่ละคนมีสิทธิเสนอชื่อได้ครั้งละหนึ่งชื่อหรือหลายชื่อก็ได้ การเสนอต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าห้าคน

ในการตั้งคณะกรรมการวิสามัญเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหรือร่างพระราชบัญญัติ ให้คณะรัฐมนตรี สภาปฏิรูปแห่งชาติ หรือผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ที่เกี่ยวข้องเสนอรายชื่อได้ไม่เกินหนึ่งในห้าของจำนวนกรรมการทั้งหมด แต่ในการตั้งคณะกรรมการวิสามัญเพื่อกระทำกิจการในเรื่องอื่น ๆ ให้ประกอบด้วยบุคคลที่มีได้เป็นสมาชิกมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามแต่ไม่เกินกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด

การออกเสียงลงคะแนนเลือกกรรมการ ให้สมาชิกออกเสียงลงคะแนนโดยเลือกบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อเท่ากับจำนวนกรรมการที่จะเลือกตามวิธีที่ประธานกำหนด

ให้ประธานและเลขาธิการเป็นผู้รับผิดชอบในการตรวจนับคะแนน และให้ประธานแจ้งผลการตรวจนับคะแนนและประกาศรายชื่อผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการในการประชุมครั้งนั้นหรือครั้งต่อไป

ให้ถือว่าผู้ได้รับการเลือกเป็นกรรมการตามวรรคห้าดำรงตำแหน่งกรรมการนับแต่วันที่สภาลงมติเลือก

ข้อ ๘๙ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่ประธานสภาวินิจฉัยว่ามีสาระสำคัญเกี่ยวกับเด็ก เยาวชน สตรี และผู้สูงอายุ หรือคนพิการหรือทุพพลภาพ หากสภามีได้พิจารณาโดยกรรมการเต็มสภา ให้สภาตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นประกอบด้วยผู้แทนองค์การเอกชนเกี่ยวกับบุคคลประเภทนั้นมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมด โดยคำนึงถึงสัดส่วนหญิงและชายที่เหมาะสมและเป็นธรรม ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่ประธานสภากำหนด

ข้อ ๙๐ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่จึงจะเป็นองค์ประชุม เว้นแต่ในการประชุมคณะกรรมการที่จะมีการลงมติในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ และให้นำความในหมวด ๓ การประชุมและหมวดอื่นที่เกี่ยวข้องมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๙๑ ให้คณะกรรมการจัดการแต่ละคณะเลือกประธาน รองประธาน เลขานุการ โฆษก และตำแหน่งอื่นตามความจำเป็นจากกรรมการในคณะนั้น ๆ แต่มิให้เลือกประธาน คณะกรรมการสามัญประจำสภาจากผู้มีส่วนได้เสียขัดแย้ง มีตำแหน่งหรือฐานะที่อาจก่อให้เกิด การขัดกันกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการคณะนั้น ในกรณีมีผู้ที่ได้รับเลือกตั้งในตำแหน่ง ต่าง ๆ ได้คะแนนเสียงเท่ากัน ให้ใช้วิธีจับสลาก

ให้กรรมการผู้มีอายุสูงสุดซึ่งอยู่ในที่ประชุมของคณะกรรมการเป็นประธาน ชั่วคราวของที่ประชุมเพื่อดำเนินการตามวาระหนึ่ง

ให้มีผู้ช่วยเลขานุการคนหนึ่งประจำคณะกรรมการแต่ละคณะ โดยให้ คณะกรรมการแต่งตั้งจากรายชื่อข้าราชการสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาตามรายชื่อ ที่เลขาธิการจัดทำเสนอ

คณะกรรมการมีอำนาจตั้งคณะอนุกรรมการมีจำนวนไม่เกินสามคณะ คณะละไม่เกินสิบคน ซึ่งเลือกจากรายชื่อที่กรรมการเสนอ เพื่อพิจารณาปัญหาอันอยู่ในอำนาจ หน้าที่ของคณะกรรมการ ตามแต่จะมอบหมายได้และให้นำข้อบังคับว่าด้วยกรรมการ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ประธานและรองประธานคณะอนุกรรมการตามวรรคสี่ต้องตั้งจากบุคคล ที่เป็นกรรมการในคณะนั้น

ข้อ ๙๒ ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการ หรือมี แต่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ในกรณีที่มีรองประธานคณะกรรมการหลายคน ให้รองประธาน คณะกรรมการคนหนึ่งเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานคณะกรรมการ ถ้ารองประธาน คณะกรรมการคนหนึ่งไม่มีหรือมีแต่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานคณะกรรมการ ลำดับต่อไปเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานคณะกรรมการ ถ้าไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งรองประธาน คณะกรรมการแล้ว หรือมีแต่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมคณะกรรมการมีมติแต่งตั้ง กรรมการคนใดคนหนึ่งปฏิบัติหน้าที่แทนประธานคณะกรรมการ

ในกรณีที่คณะกรรมการใดมีรองประธานคณะกรรมการคนเดียว ให้นำความ ในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๙๓ การเรียกเอกสารจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความเห็นในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหรือร่างพระราชบัญญัติ หรือกิจการที่กระทำอยู่ ให้ทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อประธานคณะกรรมการหรือผู้ปฏิบัติ หน้าที่แทน

การนัดประชุมคณะกรรมการนอกจากครั้งแรก ให้ทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อ เลขานุการคณะกรรมการหรือผู้ทำหน้าที่แทนเลขานุการคณะกรรมการ

ข้อ ๙๔ เพื่อลดภาระผู้มาชี้แจงแก่คณะกรรมการ ให้ประธานคณะกรรมการ ที่ประสงค์จะเรียกบุคคลตามข้อ ๙๓ แจงชื่อบุคคล ตำแหน่ง เรื่องที่ขอให้ชี้แจง วันและเวลาที่ขอให้มาชี้แจง ให้เลขาธิการทราบล่วงหน้าสามวัน และให้เลขาธิการแจ้งให้ประธานคณะกรรมการ คณะอื่น ทราบ

เมื่อประธานคณะกรรมการ คณะอื่น ได้รับแจ้งตามวรรคหนึ่งแล้ว ปรากฏว่ามีกรณี ที่คณะกรรมการซึ่งตนเป็นประธานอยู่นั้นกำลัง หรือกำลังจะพิจารณา สอบสวนหรือศึกษาเรื่องนั้น หรือเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้น และประสงค์จะเรียกบุคคลดังกล่าวตามวรรคหนึ่งมาชี้แจงด้วย ประธานคณะกรรมการที่ได้รับแจ้งอาจขอให้มีการประชุมร่วมกับคณะกรรมการ หรืออาจส่งผู้แทนไปร่วมในการพิจารณาของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่งได้ ในกรณีนี้ ให้ถือว่าผู้แทนที่ส่งไป ตามวรรคนี้เป็นกรรมการในคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง เพื่อประโยชน์แก่การสอบถาม หรือแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่คณะกรรมการตามวรรคหนึ่งพิจารณา แต่จะลงมติ ในเรื่องนั้นมิได้

ให้นำความในข้อนี้ไปใช้บังคับแก่การดำเนินการของคณะอนุกรรมการ ด้วยโดยอนุโลม

ข้อ ๙๕ สมาชิกและผู้ซึ่งได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการ มีสิทธิเข้าฟัง การประชุมคณะกรรมการ

ในกรณีประชุมลับผู้ที่เข้าฟังการประชุมได้ต้องเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับ การประชุม และได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการ

ข้อ ๙๖ ภายใต้บังคับข้อ ๙๕ ผู้เสนอญัตติมีสิทธิชี้แจงแสดงความคิดเห็นในที่ประชุม คณะกรรมการได้ตลอดเรื่อง ส่วนผู้แปรญัตติมีสิทธิชี้แจงแสดงความคิดเห็นได้เฉพาะที่แปรญัตติไว้ การชี้แจงแสดงความคิดเห็นตามวรรคหนึ่ง ผู้เสนอญัตติหรือผู้แปรญัตติอาจมอบหมาย เป็นหนังสือให้สมาชิกอื่นกระทำแทนได้ โดยยื่นต่อประธานคณะกรรมการ

ข้อ ๙๗ ให้เลขาธิการประกาศกำหนดการประชุมคณะกรรมการไว้ ณ สำนักงาน เลขาธิการวุฒิสภา และมีหนังสือนัดผู้เสนอญัตติหรือผู้แปรญัตติให้มาชี้แจงประกอบญัตติหรือ คำแปรญัตติแล้วแต่กรณี

ข้อ ๙๘ ถ้าผู้แปรญัตติหรือผู้รับมอบหมายไม่มาชี้แจงต่อคณะกรรมการตามนัด จนเวลาล่วงไปเกินกว่าสามสัปดาห์นับแต่เวลาที่คณะกรรมการได้เริ่มพิจารณาคำแปรญัตติใด คำแปรญัตตินั้นเป็นอันตกไป เว้นแต่คณะกรรมการจะพิจารณาเห็นสมควรผ่อนผันให้เป็นกรณี พิเศษก่อนเสร็จการพิจารณาเรื่องนั้น

ข้อ ๙๙ ถ้าผู้แปรญัตติหรือผู้รับมอบหมายไม่เห็นด้วยกับมติของคณะกรรมการในข้อใดจะสงวนคำแปรญัตติในข้อนั้นไว้เพื่อขอให้สภาวินิจฉัยก็ได้

ข้อ ๑๐๐ กรรมการผู้ใดไม่เห็นด้วยกับมติของคณะกรรมการในข้อใด จะสงวนความเห็นของตนในข้อนั้นไว้เพื่อขอให้สภาวินิจฉัยก็ได้

ข้อ ๑๐๑ เมื่อคณะกรรมการได้กระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ หรือตามที่สภามอบหมายเสร็จแล้ว ให้รายงานต่อสภา

ในที่ประชุมสภา คณะกรรมการมีสิทธิแถลง ชี้แจง หรือแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการกระทำดังกล่าวในวาระหนึ่ง ในการนี้ คณะกรรมการจะมอบหมายให้บุคคลใด ๆ แถลงหรือชี้แจงแทนก็ได้

ข้อ ๑๐๒ ในการพิจารณาของคณะกรรมการ ถ้าคณะกรรมการเห็นว่า มีข้อสังเกตหรือข้อเสนอแนะที่คณะรัฐมนตรี ศาลรัฐธรรมนูญ ศาลฎีกา ศาลปกครองสูงสุดหรือองค์กรตามรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้องควรทราบหรือควรปฏิบัติ ให้บันทึกข้อสังเกตหรือข้อเสนอแนะดังกล่าวไว้ในรายงานของคณะกรรมการเพื่อให้สภาพิจารณา

ในกรณีที่สภาเห็นด้วยกับข้อสังเกตหรือข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ให้ประธานสภาส่งรายงานและข้อสังเกตหรือข้อเสนอแนะไปยังคณะรัฐมนตรี ศาลรัฐธรรมนูญ ศาลฎีกา ศาลปกครองสูงสุดหรือองค์กรตามรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๑๐๓ ถ้ามีมติของสภาให้คณะกรรมการใดกระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใดให้เสร็จภายในกำหนดเวลาใด และคณะกรรมการจะกระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องนั้นไม่เสร็จภายในเวลาที่กำหนด ประธานคณะกรรมการหรือผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนต้องรายงานให้ประธานสภาทราบโดยด่วน

ในกรณีดังกล่าวตามวาระหนึ่ง ให้ประธานสภาเสนอต่อที่ประชุมสภา และที่ประชุมสภาอาจลงมติให้ขยายเวลาที่กำหนดไว้ได้ไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินสามสิบวัน หรือให้ตั้งคณะกรรมการใหม่แทนคณะเดิม หรือให้ดำเนินการอย่างอื่นสุดแต่ที่ประชุมสภาจะเห็นสมควร

ข้อ ๑๐๔ กรรมการพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) อายุของสภาสิ้นสุดลง

(๒) ตาย

(๓) ลาออก

(๔) มีการตั้งคณะกรรมการใหม่แทนคณะเดิมตามข้อ ๑๐๓

(๕) สภามีมติให้พ้นจากตำแหน่ง

(๖) สมาชิกภาพสิ้นสุดลงตามมาตรา ๙ ของรัฐธรรมนูญ

ข้อ ๑๐๕ ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการในคณะกรรมการสามัญประจำสภา คณะใดว่างลง ให้ประธานคณะกรรมการแจ้งต่อประธานสภา เพื่อขอให้สภาตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง สำหรับคณะกรรมการวิสามัญหากตำแหน่งกรรมการในคณะใดว่างลงประธาน คณะกรรมการวิสามัญจะแจ้งต่อประธานสภา เพื่อขอให้สภาตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง หรือไม่ก็ได้

#### หมวด ๖

#### การพิจารณาให้ความเห็นชอบนายกรัฐมนตรื

ข้อ ๑๐๖ สมาชิกแต่ละคนมีสิทธิเสนอชื่อผู้ซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ตามมาตรา ๒๐ ของรัฐธรรมนูญ ได้หนึ่งชื่อ โดยต้องมีผู้รับรองไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวน สมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

ข้อ ๑๐๗ ในการรับรองของสมาชิก สมาชิกแต่ละคนมีสิทธิเป็นผู้รับรองได้เพียงหนึ่ง ชื่อเท่านั้น วิธีการรับรองให้กระทำการเป็นการเปิดเผยโดยการใช้เครื่องออกเสียงลงคะแนน

ข้อ ๑๐๘ การออกเสียงลงคะแนนพิจารณาให้ความเห็นชอบให้บุคคลดำรงตำแหน่ง นายกรัฐมนตรีให้กระทำการเป็นการเปิดเผย โดยเลขาธิการจะเรียกชื่อสมาชิกตามลำดับอักษร ให้ออก เสียงลงคะแนนเป็นรายบุคคล และเมื่อดำเนินการออกเสียงลงคะแนนเสร็จแล้วให้ประธานประกาศ ผลการออกเสียงลงคะแนนให้ที่ประชุมสภาทราบ

ข้อ ๑๐๙ กรณีมีการเสนอชื่อผู้ใดเพียงชื่อเดียว ให้ดำเนินการออกเสียงลงคะแนน เพื่อลงมติเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบ หรืองดออกเสียง โดยการกล่าว “เห็นชอบ” “ไม่เห็นชอบ” หรือ “งดออกเสียง”

มติเห็นชอบ ผู้ที่ได้รับความเห็นชอบจากสภาต้องมีคะแนนเห็นชอบมากกว่ากึ่งหนึ่ง ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

หากคะแนนเห็นชอบไม่มากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ ให้ดำเนินการเสนอชื่อใหม่ตามวิธีการตามข้อ ๑๐๖

ข้อ ๑๑๐ กรณีมีการเสนอชื่อสองชื่อ ให้ดำเนินการออกเสียงลงคะแนนเลือกผู้ได้รับการเสนอชื่อเพียงคนเดียว โดยการกล่าวชื่อผู้ที่สมควรได้รับความเห็นชอบจากสภาหรือกล่าว งดออกเสียง และให้ผู้ที่ได้คะแนนสูงสุดและมีคะแนนมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด เท่าที่มีอยู่เป็นผู้ที่ได้รับความเห็นชอบจากสภา

แต่ถ้าผู้ได้คะแนนสูงสุดมีคะแนนไม่มากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด เท่าที่มีอยู่หรือมีคะแนนเท่ากัน ให้สมาชิกออกเสียงลงคะแนนเลือกต่อไป จนกว่าจะมีผู้ได้รับ คะแนนสูงสุดและให้ผู้นั้นเป็นผู้ที่ได้รับความเห็นชอบจากสภา

ข้อ ๑๑๑ กรณีมีการเสนอชื่อมากกว่าสองชื่อ ให้ดำเนินการออกเสียงลงคะแนน เลือกผู้ได้รับการเสนอชื่อเพียงคนเดียว โดยการกล่าวชื่อผู้ที่สมควรได้รับความเห็นชอบจากสภา หรือกล่าววงดออกเสียง และให้ผู้ที่ได้คะแนนสูงสุดและมีคะแนนมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิก ทั้งหมดเท่าที่มีอยู่เป็นผู้ที่ได้รับการเห็นชอบจากสภา

แต่ถ้าผู้ที่ได้คะแนนสูงสุดมีคะแนนไม่มากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด เท่าที่มีอยู่ให้ดำเนินการออกเสียงลงคะแนนเลือกใหม่อีกครั้ง โดยมีวิธีการดังต่อไปนี้

(๑) ถ้ามีผู้ได้คะแนนสูงสุดลำดับแรกเกินกว่าหนึ่งคน ให้นำชื่อผู้ได้คะแนนสูงสุด ดังกล่าวมาให้สมาชิกลงคะแนน

(๒) ถ้ามีผู้ได้คะแนนสูงสุดลำดับแรกหนึ่งคน และผู้ได้คะแนนสูงสุดลำดับที่สองหนึ่งคน ให้นำชื่อผู้ได้คะแนนสูงสุดสองลำดับดังกล่าวมาให้สมาชิกลงคะแนน

(๓) ถ้ามีผู้ได้คะแนนสูงสุดลำดับแรกหนึ่งคน และมีผู้ได้คะแนนสูงสุดลำดับที่สอง เกินกว่าหนึ่งคน ให้นำชื่อผู้ได้คะแนนสูงสุดลำดับแรกและลำดับที่สองทุกคนมาให้สมาชิกลงคะแนน

ทั้งนี้ ให้ผู้ได้คะแนนสูงสุดและมีคะแนนมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด เท่าที่มีอยู่เป็นผู้ที่ได้รับการเห็นชอบจากสภา

แต่ถ้าผู้ได้คะแนนสูงสุดมีคะแนนไม่มากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่หรือมีคะแนนเสียงเท่ากันอีก ให้สมาชิกเลือกบุคคลตาม (๑) (๒) หรือ (๓) อีก แล้วแต่กรณี โดยให้ออกเสียงลงคะแนนเลือกต่อไปจนกว่าจะมีผู้ได้คะแนนสูงสุดและให้ผู้นั้นเป็นผู้ที่ได้รับการเห็นชอบจากสภา

#### หมวด ๗

#### การเสนอและการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ

ข้อ ๑๑๒ ร่างพระราชบัญญัติที่เสนอต่อสภาต้องแบ่งเป็นมาตรา และต้องมีบันทึก ประกอบดังต่อไปนี้

(๑) หลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ

(๒) เหตุผลในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

(๓) บันทึกวิเคราะห์สรุปลักษณะสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

หลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินั้น ให้กำหนดโดยชัดแจ้ง

ในกรณีที่เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิกกฎหมายเดิม ให้ระบุมาตราที่ต้องการแก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิกไว้ในหลักการหรือจะระบุไว้ในเหตุผลด้วยก็ได้

เพื่อประโยชน์ในการค้นหาเจตนารมณ์ของกฎหมาย ประธานสภาอาจกำหนดระเบียบในเรื่องต่อไปนี้

(๑) การสรุปลักษณะสำคัญของร่างพระราชบัญญัติและเหตุผลในการกำหนด สาระสำคัญนั้นแต่ละเรื่อง

(๒) การจัดทำตารางการแก้ไขเพิ่มเติมและเหตุผลที่ใช้พิจารณาแก้ไขในวาระต่าง ๆ

ข้อ ๑๑๓ ร่างพระราชบัญญัติที่เสนอต่อสภา ให้ประธานสภาทำการตรวจสอบและหากเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติไม่ชอบด้วยข้อ ๑๑๒ ให้ประธานสภาแจ้งผู้เสนอทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับ

ข้อ ๑๑๔ ในกรณีเป็นที่สงสัยว่าร่างพระราชบัญญัติซึ่งสมาชิก หรือสภาปฏิรูปแห่งชาติ เป็นผู้เสนอนั้น เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินตามความหมายที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๔ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญหรือไม่ ให้เป็นอำนาจของประธานสภาที่จะวินิจฉัยคำวินิจฉัยของประธานสภาให้ถือเป็นเด็ดขาด

กรณีที่ประธานสภาวินิจฉัยว่าร่างพระราชบัญญัติตามวรรคหนึ่ง เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ให้ประธานสภาแจ้งให้ผู้เสนอทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ประธานสภามีคำวินิจฉัย

ข้อ ๑๑๕ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ให้กระทำเป็นสามวาระตามลำดับ

ข้อ ๑๑๖ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่หนึ่ง ให้พิจารณาและลงมติว่าจะรับหลักการหรือไม่รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินั้น

เพื่อประโยชน์แก่การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติตามข้อนี้ สภาจะให้คณะกรรมการพิจารณาก่อนรับหลักการก็ได้ ทั้งนี้ ต้องพิจารณาให้เสร็จภายในสามสัปดาห์นับแต่วันที่ร่างพระราชบัญญัตินั้นมาถึงคณะกรรมการ

ในกรณีที่สภามีมติให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่มีหลักการทำนองเดียวกันหลายฉบับรวมกัน สภาจะลงมติรับหลักการหรือไม่รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติแต่ละฉบับหรือทั้งหมดรวมกันก็ได้ และเมื่อสภาได้มีมติรับหลักการแล้ว ให้สภาลงมติว่าจะให้ร่างพระราชบัญญัตินั้นเป็นหลักการในการพิจารณาในวาระที่สอง

ข้อ ๑๑๗ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่สมาชิก หรือสภาปฏิรูปแห่งชาติ เป็นผู้เสนอ คณะรัฐมนตรีอาจขอรับร่างพระราชบัญญัตินั้นไปพิจารณาก่อนที่สภาจะลงมติตามข้อ ๑๑๖ ก็ได้ โดยให้รอการพิจารณาไว้ก่อนสามสัปดาห์

เมื่อประธานสภาได้รับร่างพระราชบัญญัติคืนมาจากคณะรัฐมนตรีพร้อมข้อสังเกตหรือเมื่อพ้นกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่งโดยคณะรัฐมนตรีมิได้ส่งร่างพระราชบัญญัติคืนมาพร้อมข้อสังเกต ให้บรรจุร่างพระราชบัญญัตินั้นเข้าระเบียบวาระการประชุมเป็นเรื่องด่วน

ข้อ ๑๑๘ ในกรณีที่สภามีมติในวาระที่หนึ่ง รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติไว้พิจารณา ให้สภาพิจารณาในลำดับต่อไปเป็นวาระที่สอง

ข้อ ๑๑๙ การพิจารณาในวาระที่สอง ให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ โดยคณะกรรมการที่สภาตั้ง หรือกรรมาธิการเต็มสภา

ตามปกติ ให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยคณะกรรมการที่สภาตั้ง การพิจารณาโดยกรรมาธิการเต็มสภาจะกระทำต่อเมื่อสมาชิกเสนอญัตติโดยมีผู้รับรอง ไม่น้อยกว่าสิบคนและที่ประชุมสภานุมัติ

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยกรรมาธิการเต็มสภานั้น สภาจะตั้ง คณะกรรมาธิการเพื่อพิจารณาปัญหาใดโดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัตินั้นก็ได้

คณะกรรมาธิการอาจเพิ่มมาตราขึ้นใหม่ หรือตัดทอน หรือแก้ไขมาตราเดิมได้ แต่ต้องไม่ขัดกับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินั้น

ข้อ ๑๒๐ ในกรณีพิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยคณะกรรมการที่สภาตั้งนั้น สภาจะมอบหมายให้คณะกรรมการสามัญประจำสภาหรือคณะกรรมการวิสามัญเป็นผู้พิจารณาก็ได้

ข้อ ๑๒๑ ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติขึ้นคณะกรรมการที่สภาตั้ง สมาชิกผู้ใดเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติก็ให้เสนอคำแปรญัตติล่วงหน้าเป็นหนังสือ ต่อประธานคณะกรรมการภายในกำหนดเจ็ดวันนับแต่วันถัดจากวันที่สภารับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติไว้พิจารณา เว้นแต่สภาจะได้กำหนดเวลาแปรญัตติสำหรับร่างพระราชบัญญัตินั้นไว้เป็นอย่างอื่น ทั้งนี้ หากวันสุดท้ายของกำหนดเวลาแปรญัตติเป็นวันหยุดทำการตามประกาศเป็นทางการหรือตามประเพณี ให้นับวันที่เริ่มทำการใหม่ต่อจากวันที่หยุดทำการนั้นเป็นวันสุดท้ายของกำหนดเวลาแปรญัตติ

การแปรญัตติ โดยปกติต้องแปรเป็นรายมาตรา และให้เป็นไปตามแบบที่เลขาธิการกำหนด

การแปรญัตติเพิ่มมาตราขึ้นใหม่ หรือตัดทอน หรือแก้ไขมาตราเดิม ต้องไม่ขัดกับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินั้น

ข้อ ๑๒๒ เมื่อคณะกรรมการได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติเสร็จแล้ว ให้เสนอร่างพระราชบัญญัตินั้น โดยแสดงร่างเดิมและการแก้ไขเพิ่มเติม พร้อมทั้งรายงานต่อประธานสภา รายงานนั้นอย่างน้อยต้องระบุว่าได้มีหรือไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติมในมาตราใดบ้าง และถ้ามีการแปรญัตติมติของคณะกรรมการเกี่ยวกับคำแปรญัตตินั้นเป็นประการใด หรือมีการสงวนคำแปรญัตติของผู้แปรญัตติ หรือมีการสงวนความเห็นของกรรมาธิการ ก็ให้ระบุไว้ในรายงานด้วย

ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่ามิชอบสังเกตที่คณะรัฐมนตรี ศาลรัฐธรรมนูญ ศาลฎีกา ศาลปกครองสูงสุดหรือองค์กรตามรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้องควรทราบหรือควรปฏิบัติ ให้นำบันทึกข้อสังเกตดังกล่าวนั้นไว้ในรายงานของคณะกรรมการเพื่อให้ที่ประชุมสภาพิจารณา และให้นำความในข้อ ๑๐๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๑๒๓ ร่างพระราชบัญญัติที่สมาชิก หรือสภาปฏิรูปแห่งชาติ เป็นผู้เสนอ และในขั้นรับหลักการไม่เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน แต่ในการพิจารณาในวาระที่สอง ถ้าสภาได้ลงมติแก้ไขเพิ่มเติมในมาตราใดและประธานสภาเห็นว่าการแก้ไขเพิ่มเติมนั้นทำให้มีลักษณะ เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ให้ประธานสภาสั่งระงับการลงมติในวาระที่สาม ไว้ก่อน และให้ส่งร่างพระราชบัญญัตินี้ตั้งกล่าวไปยังคณะรัฐมนตรีพิจารณาและให้ความเห็น เพื่อประกอบการวินิจฉัยของประธานสภา และต้องส่งคืนกลับมาภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มติกรณีนี้นี้ตั้งกล่าว และให้นำความในข้อ ๑๑๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๑๒๔ เมื่อประธานสภาได้รับร่างพระราชบัญญัติและรายงานของ คณะกรรมาธิการตามข้อ ๑๒๒ แล้ว ให้เสนอสภาเพื่อพิจารณาต่อไปโดยให้บรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมเป็นเรื่องด่วน

ข้อ ๑๒๕ ในกรณีที่สภามีมติให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยกรรมาธิการ เต็มสภา ให้ถือว่าสมาชิกทุกคนในที่ประชุมสภาประกอบกันเป็นคณะกรรมาธิการ และประธาน มีฐานะเป็นประธานคณะกรรมาธิการด้วย

การพิจารณาโดยกรรมาธิการเต็มสภา เป็นทั้งการพิจารณาชั้นคณะกรรมาธิการ และการพิจารณาของสภาในวาระที่สองเรียงตามลำดับมารวมกันไป

ข้อ ๑๒๖ ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่คณะกรรมาธิการพิจารณา เสร็จแล้ว ให้สภาพิจารณาเริ่มต้นด้วยชื่อร่าง คำปรารภ แล้วพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา และให้สมาชิกอภิปรายได้เฉพาะถ้อยคำหรือข้อความที่คณะกรรมาธิการมีการแก้ไขเพิ่มเติม ส่วนกรณีที่มีการสงวนคำแปรญัตติหรือการสงวนความเห็น ให้อภิปรายได้เฉพาะผู้แปรญัตติ ที่ได้สงวนคำแปรญัตติหรือกรรมาธิการที่ได้สงวนความเห็นไว้เท่านั้น ทั้งนี้ เว้นแต่ที่ประชุมสภา จะได้ลงมติเป็นอย่างอื่น

การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเดิม ให้พิจารณา เรียงตามลำดับมาตราที่ได้แก้ไขเพิ่มเติมในกฎหมายเดิมด้วย และให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้ บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๑๒๗ เมื่อได้พิจารณาตามข้อ ๑๒๖ จนจบร่างแล้ว ให้สภาพิจารณา ทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง และในการพิจารณาครั้งนี้สมาชิกอาจขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำได้ แต่จะขอแก้ไขเพิ่มเติมเนื้อความใดมิได้ นอกจากเนื้อความที่เห็นว่าย่างขัดแย้งกันอยู่

ข้อ ๑๒๘ เมื่อได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่สองเสร็จแล้ว ให้สภาพิจารณา ต่อไปในวาระที่สาม

ข้อ ๑๒๙ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่สาม ให้ที่ประชุมสภาลงมติว่าสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมายหรือไม่  
การพิจารณาในวาระนี้ไม่มีการอภิปราย

ข้อ ๑๓๐ ในกรณีที่สภาลงมติในวาระที่หนึ่งไม่รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติหรือลงมติในวาระที่สามไม่สมควรประกาศร่างพระราชบัญญัติใช้เป็นกฎหมาย ร่างพระราชบัญญัตินั้นเป็นอันตกไป

ข้อ ๑๓๑ ร่างพระราชบัญญัติซึ่งสภาลงมติในวาระที่สาม สมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย ให้เลขาธิการส่งร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธย ให้ประกาศใช้เป็นกฎหมายต่อไป

ข้อ ๑๓๒ ในกรณีที่ปรากฏว่าร่างพระราชบัญญัติที่สภาให้ความเห็นชอบแล้ว และให้นำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายตามข้อ ๑๓๑ มีข้อความผิดพลาด และสมควรได้รับการพิจารณาทบทวนอีกครั้งก่อนทรงลงพระปรมาภิไธย ประธานสภาอาจขอปรึกษา หรือสมาชิกเสนอญัตติโดยมีผู้รับรองไม่น้อยกว่าสิบคน ให้นำร่างพระราชบัญญัตินั้นกลับมาทบทวนได้อีกครั้งหนึ่ง หากที่ประชุมสภาลงมติเห็นชอบด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดที่มีอยู่ในวันประชุมก็ให้ดำเนินการได้

การขอปรึกษาหรือญัตติตามวรรคหนึ่งต้องระบุประเด็นที่จะขอให้นำกลับมาทบทวน และให้เหตุผลที่ชัดเจน

การพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมให้กระทำได้เท่าที่จำเป็น และให้กระทำในที่ประชุมสภา โดยคณะกรรมการเตรียมสภา เสร็จแล้วจึงให้ดำเนินการตามข้อ ๑๒๕ ถึงข้อ ๑๓๑ ต่อไป

ข้อ ๑๓๓ ในกรณีที่เป็นการศึกษาพิจารณาร่างกฎหมายตามมาตรา ๓๙ ของรัฐธรรมนูญในวาระที่สอง หากมิใช่เป็นการพิจารณาโดยกรรมการเตรียมสภา ให้สภาแต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญคณะหนึ่งขึ้นพิจารณา ประกอบด้วยผู้ที่เป็นสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติหรือกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญอย่างใดอย่างหนึ่งหรือรวมกันมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมด

ข้อ ๑๓๔ เพื่อประโยชน์ในการมีส่วนร่วมและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของประชาชน ประธานสภาอาจกำหนดระเบียบให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในร่างพระราชบัญญัติที่สภาหรือคณะกรรมการพิจารณาก็ได้

## หมวด ๘

## การเสนอและการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

ข้อ ๑๓๕ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญจะเสนอได้ก็แต่โดยคณะรัฐมนตรีและผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้น

ข้อ ๑๓๖ ให้นำความในหมวด ๗ การเสนอและการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติมาใช้บังคับกับการเสนอและการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญด้วยโดยอนุโลม

## หมวด ๙

## การพิจารณาให้บุคคลดำรงตำแหน่งตามบทบัญญัติของกฎหมาย

ข้อ ๑๓๗ เมื่อมีกรณีที่สภาจะต้องพิจารณาให้บุคคลดำรงตำแหน่งใดตามบทบัญญัติของกฎหมาย สภาอาจแต่งตั้งคณะกรรมการสามัญขึ้นคณะหนึ่ง มีจำนวนไม่เกินยี่สิบเอ็ดคน เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งนั้น รวมทั้งรวบรวมข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานอันจำเป็นสำหรับตำแหน่งนั้น เป็นกรณี ๆ ไป

การตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลตามวรรคหนึ่ง ต้องกระทำให้เสร็จครบทุกรายภายในสามสิบวันนับแต่วันที่แต่งตั้งคณะกรรมการ เมื่อพ้นกำหนดเวลาแล้ว หากคณะกรรมการยังดำเนินการตรวจสอบรายใดไม่แล้วเสร็จ ให้ถือว่าคณะกรรมการไม่มีความเห็นสำหรับรายนั้น

ในกรณีที่บทบัญญัติของกฎหมายใดบัญญัติให้สภาเลือกบุคคลให้ดำรงตำแหน่ง แต่ไม่ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการได้มาซึ่งรายชื่อผู้สมควรได้รับเลือกไว้ สภาอาจแต่งตั้งคณะกรรมการสามัญตามวรรคหนึ่ง เพื่อทำหน้าที่พิจารณาเสนอรายชื่อ พร้อมทั้งตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลที่เห็นสมควรเป็นจำนวนสองเท่าของจำนวนที่ต้องเลือก เพื่อเสนอต่อสภาภายในเวลาที่กำหนดก็ได้

ข้อ ๑๓๘ การตั้งกรรมการสามัญตามข้อ ๑๓๗ ให้ตั้งจากสมาชิกที่คณะกรรมการวิสามัญกิจการสภานิติบัญญัติแห่งชาติเสนอชื่อ มีจำนวนไม่เกินห้าคน จำนวนนอกจากนั้นให้ที่ประชุมสภาตั้งจากรายชื่อสมาชิกที่คณะกรรมการสามัญประจำสภาเสนอจากกรรมการคณะนั้น ๆ คณะละหนึ่งคน

ข้อ ๑๓๙ เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งใดตามบทบัญญัติของกฎหมาย คณะกรรมการอาจเรียกเอกสารหรือพยานหลักฐานอันจำเป็นจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใด มาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความเห็นได้ตามที่เห็นสมควร

ให้คณะกรรมการมีหนังสือเชิญบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งตามบทบัญญัติของกฎหมาย มาให้ข้อเท็จจริง หรือชี้แจงเกี่ยวกับประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรมที่ประสงค์จะทราบ หากปรากฏว่ามีข้อมูลหรือข้อเท็จจริง อันจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งตามบทบัญญัติของกฎหมาย และข้อมูลหรือข้อเท็จจริงนั้นยังไม่เป็นที่ยุติ ให้บุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งตามบทบัญญัติของกฎหมายมีสิทธิชี้แจงและแถลงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว เพื่อความเป็นธรรม

ข้อ ๑๔๐ การประชุมคณะกรรมการให้กระทำเป็นการลับ โดยผู้ที่เข้าฟังการประชุมได้ต้องเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการประชุมและได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการ

ข้อ ๑๔๑ เมื่อคณะกรรมการดำเนินการตามหน้าที่เสร็จแล้ว ให้เสนอรายงานต่อประธานสภา

รายงานของคณะกรรมการดังกล่าวให้จัดทำเป็นรายงานลับ และให้ระบุข้อมูลหรือข้อเท็จจริง พยานหลักฐานอันจำเป็น พร้อมรายละเอียดเป็นรายบุคคล

ข้อ ๑๔๒ เมื่อประธานสภาได้รับรายงานของคณะกรรมการตามข้อ ๑๔๑ แล้ว ให้ประธานสภาบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมเป็นเรื่องด่วน และให้เลขาธิการจัดส่งเฉพาะระเบียบวาระการประชุมและเอกสารที่เกี่ยวข้องให้สมาชิกโดยไม่ต้องจัดส่งรายงานลับของคณะกรรมการดังกล่าวไปด้วย

ข้อ ๑๔๓ ในการประชุม ให้คณะกรรมการนำเสนอรายงานของคณะกรรมการต่อที่ประชุมสภา โดยให้เลขาธิการแจกจ่ายสำเนารายงานลับของคณะกรรมการให้แก่สมาชิก เพื่อประกอบการพิจารณาในที่ประชุมสภา สำเนารายงานลับดังกล่าว สมาชิกจะนำออกนอกห้องประชุมมิได้

ก่อนนำเสนอรายงานของคณะกรรมการต่อที่ประชุมสภตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการร้องขอต่อที่ประชุมสภาเพื่อให้มีการดำเนินการประชุมลับ

ในกรณีที่มีได้มีการประชุมลับ ให้ประธานสภาสั่งงดการถ่ายทอดการประชุมทางวิทยุกระจายเสียงหรือวิทยุโทรทัศน์ ถ้ามี และให้เลขาธิการส่งรายงานลับตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการวิสามัญกิจการสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อพิจารณาก่อนว่าจะสมควรเปิดเผยหรือไม่ และถ้าคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภานิติบัญญัติแห่งชาติเห็นว่าไม่สมควรเปิดเผย ให้เลขาธิการแยกรายงานลับดังกล่าวออกจากรายงานการประชุมและเก็บรักษาไว้ โดยจะเปิดเผยมิได้

ข้อ ๑๔๔ เมื่อที่ประชุมสภาได้พิจารณาเสร็จแล้ว ให้สมาชิกส่งคืนสำเนา รายงานลับของคณะกรรมการต่อเลขาธิการในที่ประชุมสภา เพื่อนำไปทำลายตามระเบียบ ว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ ต่อไป โดยให้ประธานคณะกรรมการ หรือผู้ที่ประธานคณะกรรมการมอบหมาย เป็นผู้กำกับในการทำลายนั้น

ข้อ ๑๔๕ ให้นำความในหมวด ๕ ว่าด้วยกรรมการมาใช้บังคับกับการดำเนินการ ของคณะกรรมการโดยอนุโลม เว้นแต่ที่มีบัญญัติไว้แล้วในหมวดนี้

#### หมวด ๑๐

การถอดถอนและการให้บุคคลพ้นจากตำแหน่ง

##### ส่วนที่ ๑

##### บททั่วไป

ข้อ ๑๔๕/๑ เมื่อมีการยื่นคำร้องขอให้ถอดถอนบุคคลใดออกจากตำแหน่งหรือให้ บุคคลใดพ้นจากตำแหน่งตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายต่อประธานสภา ให้ประธานสภามอบหมาย คณะกรรมการวิสามัญกิจการสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตรวจสอบว่าคำร้องดังกล่าว อยู่ในอำนาจพิจารณาของสภาหรือไม่

เมื่อคณะกรรมการตามวรรคหนึ่งดำเนินการตามหน้าที่เสร็จแล้ว ให้เสนอรายงาน ต่อประธานสภา

##### ส่วนที่ ๑๒

การถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

ข้อ ๑๔๖ ในส่วนนี้ คำว่า

“คำร้อง” หมายความว่า คำร้องขอถอดถอนบุคคลตามกฎหมายประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

“ผู้ถูกกล่าวหา” หมายความว่า ผู้ที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แห่งชาติ ทำรายงานเสนอสภาว่าข้อกล่าวหา มีมูล

“ผู้ดำรงตำแหน่ง” หมายความว่า บุคคลผู้อาจถูกถอดถอนตามกฎหมายประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

“คณะกรรมการ ป.ป.ช.” หมายความว่า คณะกรรมการป้องกันและปราบปราม การทุจริตแห่งชาติ

“คู่กรณี” หมายความว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช.และผู้ถูกกล่าวหา

ข้อ ๑๔๗ เมื่อมีคำร้องขอถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ ออกจากตำแหน่ง ให้ประธานสภาแจ้งให้ที่ประชุมสภาทราบโดยเร็ว

ข้อ ๑๔๘ เมื่อประธานสภาได้รับคำร้องขอถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งตามกฎหมาย ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตให้นำบทบัญญัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๖๓ มาใช้บังคับ โดยอนุโลม

ข้อ ๑๔๙ เมื่อประธานสภาได้รับรายงาน เอกสาร และความเห็นจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่มีมติชี้มูลว่าผู้ถูกกล่าวหาผู้ใดมีพฤติการณ์อย่างหนึ่งอย่างใดตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ให้ประธานสภานัดประชุมนัดแรกโดยบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมเป็นเรื่องด่วนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายงานเอกสาร และความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อกำหนดวันแถลงของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และผู้ถูกกล่าวหาตามข้อ ๑๕๔ และพิจารณาคำขอเพิ่มเติมพยานหลักฐานตามข้อ ๑๕๕

กรณีมีข้อกล่าวหาในมูลความผิดเดียวกันจำนวนตั้งแต่สองคนขึ้นไป ผู้ถูกกล่าวหาสามารถมอบอำนาจให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดเป็นผู้แทนเพื่อดำเนินการตามที่บัญญัติไว้ในส่วนนี้ก็ได้

ข้อ ๑๕๐ ให้ประธานสภามีคำสั่งให้แจกสำเนารายงานพร้อมเอกสารที่มีอยู่ และความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้แก่สมาชิกและผู้ถูกกล่าวหาเพื่อศึกษาล่วงหน้า ไม่น้อยกว่าสิบห้าวันก่อนถึงวันประชุมนัดแรก ตามข้อ ๑๔๙ เว้นแต่เอกสารที่เป็นหลักฐานมีจำนวนมาก ให้สมาชิกหรือผู้ถูกกล่าวหาตรวจดูได้ที่ห้องเก็บหลักฐานซึ่งสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจัดไว้

สมาชิกหรือผู้ถูกกล่าวหาที่มีสิทธิขอคัดสำเนาเอกสารที่เป็นหลักฐาน เว้นแต่เป็นเอกสารลับ หรือเป็นเอกสารที่ไม่ควรเปิดเผย

การคัดสำเนาเอกสารตามวรรคสอง ให้อยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของเลขาธิการ หรือเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

ให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจัดทำบัญชีเอกสารเป็นลำดับให้ชัดเจน

ให้สมาชิกและผู้ถูกกล่าวหาส่งคืนสำเนารายงานพร้อมเอกสารที่ได้รับแจกตามวรรคหนึ่งคืนให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาภายในเจ็ดวันนับแต่วันเสร็จสิ้นการประชุมเพื่อลงมติถอดถอนหรือไม่ถอดถอน

ข้อ ๑๕๑ เอกสารทุกฉบับที่ใช้ประกอบการประชุมของสภาหรือที่เป็นหลักฐานในเรื่องที่พิจารณาถอดถอน ให้ถือว่าเป็นเอกสารที่ไม่เปิดเผย เว้นแต่ที่ประชุมสภาจะมีมติเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๑๕๒ ในการพิจารณาของสภาเพื่อถอดถอนบุคคลหนึ่งบุคคลใด ให้พิจารณาโดยเปิดเผย เว้นแต่มีความจำเป็นเพื่อคุ้มครองประโยชน์สาธารณะสำคัญ

ในการพิจารณาลับ ผู้ที่จะอยู่ในที่ประชุมสภา หรือ ณ ที่ใดในระยะเวลาที่จะฟังการพิจารณาได้ก็แต่เฉพาะสมาชิก คู่กรณี และผู้ที่ได้รับอนุญาตจากที่ประชุมสภา และห้ามใช้เครื่องบันทึกเสียงหรือเครื่องมือสื่อสารใด ๆ ยกเว้นการบันทึกของสภา

ข้อ ๑๕๓ ในการพิจารณาของสภาให้ยึดสำนวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นหลัก รวมทั้งให้พิจารณาหลักฐานและเหตุผลในข้อกล่าวหาที่ชี้มูลว่าเป็นความผิดเป็นข้อ ๆ ตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

ข้อ ๑๕๔ ในวาระเริ่มแรกของการพิจารณาให้ผู้ที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีสิทธิแถลงเปิดสำนวนตามรายงานและความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายหลังจากนั้นให้ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้แทนมีสิทธิแถลงคัดค้านโต้แย้งคำแถลงเปิดสำนวนหรือรายงานพร้อมความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยไม่มีการซักถาม

เมื่อการแถลงตามวรรคหนึ่งเสร็จสิ้นลง ให้ที่ประชุมสภาพิจารณาว่าควรมีการซักถามในประเด็นใดเพิ่มเติม โดยพิจารณาตามยุติติของสมาชิกที่เสนอล่วงหน้าก่อนวันประชุม

หากที่ประชุมสภามีมติให้มีการซักถามในประเด็นปัญหาใด ให้ตั้งคณะกรรมการธิการซักถามชั้นคณะหนึ่ง โดยนำข้อบังคับข้อ ๑๓๗ และข้อ ๑๓๘ มาใช้บังคับและต้องกำหนดให้มีการประชุมเพื่อซักถามผู้เกี่ยวข้องภายในเจ็ดวันโดยต้องแจ้งมติให้คู่กรณีทราบโดยพลัน

การซักถามตามวรรคสามให้อยู่ในประเด็นที่ที่ประชุมสภากำหนด และกระทำโดยคณะกรรมการธิการซักถามเท่านั้น

ข้อ ๑๕๕ ในการพิจารณาของสภา ห้ามมิให้นำเอกสารหรือพยานอื่น ๆ นอกจากพยานเอกสารตามข้อ ๑๕๓ มาสอบเพิ่มเติมให้มากขึ้นกว่าที่ปรากฏในสำนวนคณะกรรมการ ป.ป.ช. เว้นแต่เป็นพยานเอกสารหรือพยานวัตถุสำคัญที่ผู้ถูกกล่าวหาได้นำเข้าสู่การพิจารณาในชั้นไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้ว แต่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่ยอมรับหรือไม่ยอมนำเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือมีเหตุอันสมควรแสดงได้ว่าตนไม่สามารถทราบได้ว่าต้องนำพยานดังกล่าวมาแสดงเพื่อประโยชน์ของตน หรือไม่ทราบว่าพยานดังกล่าวได้มีอยู่

การขอเพิ่มเติมพยานหลักฐานตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามมติของที่ประชุมสภา โดยให้ยื่นคำขอก่อนการประชุมนัดแรกตามข้อ ๑๔๙ ไม่น้อยกว่าห้าวัน

ข้อ ๑๕๖ ให้คู่กรณีมีสิทธิยื่นคำขอแถลงการณ์ปิดสำนวนด้วยวาจาหรือเป็นหนังสือ ต่อที่ประชุมสภาได้ภายในเจ็ดวันนับแต่วันแถลงเปิดสำนวนเสร็จสิ้น

ในกรณีที่มิผู้ยื่นคำขอแถลงการณ์ปิดสำนวนด้วยวาจาต่อที่ประชุมสภา ให้ประธานสภานัดประชุมเพื่อรับฟังคำแถลงการณ์ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับความขอ หากมีการแถลงการณ์ปิดสำนวนด้วยวาจาของทั้งสองฝ่าย ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นฝ่ายแถลงก่อน

ในกรณีที่มิผู้ยื่นคำขอแถลงการณ์เป็นหนังสือ ให้ผู้ขอยื่นคำแถลงการณ์ปิดสำนวน เป็นหนังสือต่อประธานสภาภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ครบกำหนดตามวรรคหนึ่ง

ข้อ ๑๕๗ ให้ประธานสภาเรียกประชุมเพื่อลงมติถอดถอนหรือไม่ถอดถอนภายใน สามวันนับแต่วันแถลงการณ์ปิดสำนวนด้วยวาจา หรือวันพ้นกำหนดให้ยื่นคำแถลงการณ์ปิดสำนวน เป็นหนังสือ

ข้อ ๑๕๘ การออกเสียงลงมติตามข้อ ๑๕๗ ให้กระทำโดยวิธีลงคะแนนลับ ให้เลขาธิการจัดให้มีการลงคะแนนในคูหา โดยมีกล่องใส่บัตรลงคะแนน และจัดเตรียมบัตรลงคะแนน ที่ระบุชื่อผู้ถูกกล่าวหา จากนั้นให้เลขาธิการขานชื่อสมาชิกเพื่อรับบัตรลงคะแนนที่หน้าคูหาลงคะแนน แล้วเข้าลงคะแนนในคูหาไปโดยลำดับ โดยให้สมาชิกกาเครื่องหมายกากบาท (x) ในช่องที่กำหนดว่า ถอดถอนหรือไม่ถอดถอน และเมื่อลงคะแนนเสร็จแล้วจึงเริ่มนับคะแนน

มติของสภาในการถอดถอนให้เป็นไปตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย การป้องกันและปราบปรามการทุจริต

ข้อ ๑๕๙ ให้ประธานจัดให้มีการจับสลากเพื่อคัดเลือกสมาชิกจำนวนสิบคน เป็นกรรมการผู้ดำเนินการลงคะแนนและตรวจนับคะแนน

การนับคะแนนให้ขานคะแนนว่า “ถอดถอน” หรือ “ไม่ถอดถอน” พร้อมทั้งชูบัตร ลงคะแนนโดยเปิดเผยให้ผู้อยู่ในที่ประชุมสภาได้เห็นด้วย

ข้อ ๑๖๐ เมื่อสภามีมติแล้ว ให้ประธานสภาแจ้งมติให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ถูกกล่าวหา หรือผู้ถูกถอดถอนออกจากตำแหน่ง แล้วแต่กรณี รวมทั้ง เลขาธิการคณะรัฐมนตรี และเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อทราบโดยทันที

ข้อ ๑๖๑ นับแต่เมื่อประธานสภาได้มีคำสั่งตามข้อ ๑๕๐ เป็นต้นไป จนเสร็จสิ้น การออกเสียงลงมติถอดถอนตามข้อ ๑๕๘ สมาชิกจักต้องวางตนเป็นกลางและเที่ยงธรรม ไม่กล่าว หรือแสดงไม่ว่าด้วยวิธีใด ๆ ซึ่งข้อความหรือความเห็นอันจะทำให้การพิจารณาและการวินิจฉัย ของที่ประชุมสภาต้องเสียความยุติธรรมไป เช่น

(๑) วิพากษ์ต่อสาธารณะในลักษณะที่ไม่เหมาะสมต่อความเป็นกลางในเรื่องที่พิจารณา ถอดถอน

(๒) ให้ความเห็นต่อสาธารณะ โดยประสงค์จะบ่งบอกให้ทราบได้ว่าตนจะมีมติเช่นใด

(๓) ให้ความเห็นในหมู่สมาชิกอันเป็นการแสดงผิดจากข้อเท็จจริงแห่งการพิจารณา หรือเป็นการวิพากษ์โดยไม่เที่ยงธรรม ยังผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือของบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่เกี่ยวข้อง

(๔) ชักจูงหรือชี้แนะให้สมาชิกผู้หนึ่งผู้ใดมีมติไปในทางใดในลักษณะที่เสื่อมเสีย แก่เกียรติศักดิ์ของการเป็นสมาชิก

### ส่วนที่ ๒๓

#### การถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งตามกฎหมายอื่น

ข้อ ๑๖๒ การถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติหรือผู้ดำรงตำแหน่งตามกฎหมายอื่น ให้นำความในส่วนที่ ๓ ของหมวดนี้ มาใช้บังคับโดยอนุโลม ทั้งนี้ มติของสภาในการลงมติถอดถอนให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

### ส่วนที่ ๓๔

#### การให้บุคคลพ้นจากตำแหน่ง

ข้อ ๑๖๓ ในส่วนนี้ คำว่า

“ผู้ร้อง” หมายความว่า ผู้มีสิทธิร้องขอให้สภามีมติให้บุคคลพ้นจากตำแหน่งตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน กฎหมายว่าด้วยองค์การจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม หรือตามที่กฎหมายอื่นกำหนด

“ผู้ถูกร้อง” หมายความว่า ผู้ดำรงตำแหน่งที่สภาอาจมีมติให้พ้นจากตำแหน่งตามที่กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน กฎหมายว่าด้วยองค์การจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม หรือตามที่กฎหมายอื่นกำหนด

ข้อ ๑๖๔ การยื่นคำร้องต่อประธานสภาเพื่อให้สภามีมติให้บุคคลพ้นจากตำแหน่ง จะต้องทำเป็นหนังสือระบุชื่อ อายุ ที่อยู่ หมายเลขประจำตัวประชาชน พร้อมสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน บัตรประจำตัวประชาชนที่หมดอายุ หรือบัตรหรือหลักฐานอื่นใดของทางราชการที่มีรูปถ่ายสามารถแสดงตนได้ และลงลายมือชื่อผู้ร้องโดยระบุวัน เดือน ปี ที่ลงลายมือชื่อ และต้องระบุชื่อ ตำแหน่ง ของผู้ถูกร้อง และการกระทำหรือพฤติกรรมที่กล่าวหาผู้ดำรงตำแหน่งเป็นข้อ ๆ

อย่างชัดเจน รวมทั้งระบุพยานหลักฐานหรือเบาะแสตามสมควรและเพียงพอที่สภาจะดำเนินการตรวจสอบและพิจารณาต่อไปได้

เมื่อมีคำร้องตามวรรคหนึ่ง ให้ประธานสภาแจ้งให้ที่ประชุมสภาทราบโดยเร็ว

ข้อ ๑๖๕ เมื่อประธานสภาได้รับคำร้องแล้ว ให้ประธานสภาดำเนินการตรวจสอบและพิจารณาว่าคำร้องถูกต้องและครบถ้วนตามที่กฎหมายและข้อ ๑๖๔ นั้นกำหนดหรือไม่ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้อง หากไม่สามารถดำเนินการได้ทัน ให้ประธานสภาแจ้งให้ที่ประชุมสภาทราบเพื่อขอขยายระยะเวลา ในกรณีที่เห็นว่าถูกต้องและครบถ้วนแล้ว ให้ประธานสภาจัดให้มีการประชุมเพื่อพิจารณาดำเนินการตามข้อ ๑๖๖

หากปรากฏว่าคำร้องไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วนตามที่กฎหมายและข้อ ๑๖๔ นั้นกำหนด ให้ประธานสภาส่งคำร้องดังกล่าวไปยังผู้ร้องเพื่อแก้ไขให้ถูกต้องครบถ้วนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากประธานสภา ในกรณีที่ประธานสภาได้รับคำร้องที่ได้แก้ไข ให้ตรวจสอบคำร้องดังกล่าวให้แล้วเสร็จโดยเร็ว ในกรณีที่เห็นว่าผู้ร้องได้แก้ไขถูกต้องครบถ้วนให้ประธานสภาจัดให้มีการประชุมเพื่อพิจารณาดำเนินการตามข้อ ๑๖๖ แต่หากเห็นว่าคำร้องนั้นมิได้แก้ไขให้ถูกต้องหรือครบถ้วน ให้ประธานสภาส่งคำร้องคืนให้แก่ผู้ร้อง

หลักเกณฑ์และวิธีการในการจัดทำคำร้อง การดำเนินการตรวจสอบ การพิจารณา คำร้อง และการแจ้งผลการตรวจสอบกรณีคำร้องไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วน ให้เป็นไปตามระเบียบที่ประธานสภากำหนด

ข้อ ๑๖๖ เมื่อมีกรณีที่สภาจะต้องพิจารณาให้บุคคลพ้นจากตำแหน่ง ให้สภามีมติส่งคำร้องดังกล่าวไปยังคณะกรรมการสิทธิที่เกี่ยวข้อง หรือตั้งคณะกรรมการสามัญ หรือตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาสอบข้อเท็จจริงตามคำร้อง

เพื่อประโยชน์แห่งความเป็นธรรม ในการพิจารณาสอบข้อเท็จจริงของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ร้องและผู้ถูกร้องมีสิทธิเข้าฟังการพิจารณาหรือแถลงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกรณีดังกล่าว รวมทั้งสามารถอ้างตนเองและพยานหลักฐานอื่นเป็นพยานได้ตามที่คณะกรรมการตามวรรคหนึ่งเห็นสมควร

เมื่อที่ประชุมสภามีมติให้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้คณะกรรมการตามวรรคหนึ่งดำเนินการสอบข้อเท็จจริงให้แล้วเสร็จ และจัดทำรายงานสอบข้อเท็จจริง เอกสาร และความเห็น แล้วเสนอไปยังประธานสภาโดยเร็ว

ข้อ ๑๖๗ เมื่อประธานสภาได้รับรายงานการสอบข้อเท็จจริง เอกสาร และความเห็นจากคณะกรรมการตามข้อ ๑๖๖ แล้ว ให้ประธานสภาจัดให้มีการประชุมเพื่อพิจารณาภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายงานการสอบข้อเท็จจริง เอกสาร และความเห็นจากคณะกรรมการตามข้อ ๑๖๖ และบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมเป็นเรื่องด่วน

ให้ประธานสภามีคำสั่งให้แจกสำเนารายงานการสอบข้อเท็จจริง เอกสาร และความเห็นจากคณะกรรมการตามข้อ ๑๖๖ ให้แก่สมาชิก เพื่อศึกษาล่วงหน้าไม่น้อยกว่า

สิบห้าวัน เว้นแต่เอกสารที่เป็นหลักฐานมีจำนวนมากให้สมาชิกตรวจดูได้ที่ห้องเก็บหลักฐาน ซึ่งสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจัดไว้

เอกสารทุกฉบับที่ใช้ประกอบการประชุมของสภาหรือที่เป็นหลักฐานในเรื่องการให้บุคคลพ้นจากตำแหน่ง ให้ถือเป็นเอกสารที่ไม่เปิดเผย เว้นแต่ที่ประชุมสภามีมติเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๑๖๘ ในการพิจารณาของสภาเพื่อให้บุคคลพ้นจากตำแหน่ง ให้พิจารณาโดยเปิดเผย เว้นแต่มีความจำเป็นเพื่อคุ้มครองประโยชน์สาธารณะสำคัญ

ในการพิจารณาลับ ผู้ที่จะอยู่ในที่ประชุมสภา หรือ ณ ที่ใดในระหว่างที่จะฟังการพิจารณาได้ก็แต่เฉพาะสมาชิก ผู้ร้อง ผู้ถูกร้อง และผู้ได้รับอนุญาตจากที่ประชุมสภา และห้ามใช้เครื่องบันทึกเสียงหรือเครื่องมือสื่อสารใด ๆ ยกเว้นการบันทึกของสภา

ข้อ ๑๖๙ เมื่อที่ประชุมสภาได้พิจารณารายงานการสอบข้อเท็จจริง ตามข้อ ๑๖๗ แล้ว เห็นว่าประเด็นใดยังไม่สมบูรณ์เพียงพอที่จะใช้ประกอบการพิจารณาลงมติให้บุคคลพ้นจากตำแหน่งได้ ที่ประชุมสภาอาจมีมติให้คณะกรรมการตามข้อ ๑๖๖ สอบข้อเท็จจริงเพิ่มเติมได้

หากที่ประชุมสภามีมติให้คณะกรรมการตามข้อ ๑๖๖ สอบข้อเท็จจริงเพิ่มเติมตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการตามข้อ ๑๖๖ ดำเนินการสอบข้อเท็จจริงให้แล้วเสร็จและจัดทำรายงานการสอบข้อเท็จจริง เอกสาร และความเห็นไปยังประธานสภาโดยเร็ว

หากที่ประชุมสภาพิจารณาแล้ว เห็นว่ารายงานการสอบข้อเท็จจริง เอกสารและความคิดเห็นของคณะกรรมการตามข้อ ๑๖๖ สมบูรณ์เพียงพอที่จะใช้ประกอบการพิจารณาลงมติให้บุคคลพ้นจากตำแหน่งได้ ให้ที่ประชุมสภามีมติกำหนดวันลงมติโดยเร็ว

ข้อ ๑๗๐ การลงมติให้บุคคลพ้นจากตำแหน่ง ให้นำความในข้อ ๑๕๘ และข้อ ๑๕๙ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๑๗๑ มติของสภาในการให้บุคคลพ้นจากตำแหน่งให้เป็นไปตามที่กฎหมายนั้นกำหนด

ข้อ ๑๗๒ เมื่อสภามีมติแล้ว ให้ประธานสภาแจ้งมติให้ผู้ร้อง ผู้ถูกร้อง เลขาธิการคณะรัฐมนตรี และเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องแล้วแต่กรณี เพื่อทราบโดยทันที

ข้อ ๑๗๓ นับแต่เมื่อประธานสภาได้รับรายงานการสอบข้อเท็จจริง เอกสาร และความคิดเห็นจากคณะกรรมการตามข้อ ๑๖๗ เป็นต้นไป จนเสร็จสิ้นการลงมติตามข้อ ๑๗๐ ให้นำความในข้อ ๑๖๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

## ส่วนที่ ๕๕

## การให้ความเห็นชอบให้บุคคลพ้นจากตำแหน่ง

ข้อ ๑๗๔ เมื่อมีกรณีที่สภาจะต้องพิจารณาให้ความเห็นชอบให้บุคคลพ้นจากตำแหน่งตามที่กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน กฎหมายว่าด้วยองค์การอัยการและพนักงานอัยการ หรือตามที่กฎหมายอื่นกำหนด ให้นำความในข้อ ๑๖๖ ถึงข้อ ๑๗๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม โดยสภาจะตั้งคณะกรรมการพิจารณาขึ้นทำหน้าที่หรือไม่ก็ได้

## หมวด ๑๑

## การเสนอและการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม

ข้อ ๑๗๕ ร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมตามมาตรา ๔๖ ของรัฐธรรมนูญ ต้องแบ่งเป็นมาตรา และต้องมีบทที่ประกอบ ดังต่อไปนี้

- (๑) หลักการแห่งร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม
- (๒) เหตุผลในการเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม
- (๓) บทที่วิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม

หลักการแห่งร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมนั้นให้กำหนดโดยชัดแจ้ง การแก้ไขเพิ่มเติมหรือการยกเลิกมาตราใดของรัฐธรรมนูญให้ระบุมาตราที่ต้องการแก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิกไว้ในหลักการหรือจะระบุไว้ในเหตุผลด้วยก็ได้

ข้อ ๑๗๖ เมื่อประธานสภาได้รับร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมจากคณะรัฐมนตรี และคณะรักษาความสงบแห่งชาติแล้ว ให้บรรจุร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมเข้าระเบียบวาระการประชุมโดยเร็ว

ให้สภาพิจารณาให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมตามวรรคหนึ่งภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม

มติให้ความเห็นชอบต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

เมื่อสภามีมติให้ความเห็นชอบหรือไม่ให้ความเห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมแล้ว ให้ประธานสภาแจ้งให้คณะรัฐมนตรีและคณะรักษาความสงบแห่งชาติทราบ

ข้อ ๑๗๗ ในกรณีที่มีมติให้แก้ไขเพิ่มเติมร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม ให้ประธานสภาส่งร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมตามที่แก้ไขเพิ่มเติมนั้นไปยังคณะรัฐมนตรี และคณะรักษาความสงบแห่งชาติ เพื่อพิจารณาว่าจะเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าว หรือไม่ หากเห็นชอบด้วย ให้ดำเนินการตามข้อ ๑๗๙ ต่อไป

ข้อ ๑๗๘ ร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมที่สภาไม่เห็นชอบด้วยตามข้อ ๑๗๖ วรรคสอง และร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมที่สภาไม่มีมติให้แก้ไขเพิ่มเติมและคณะรัฐมนตรี และคณะรักษาความสงบแห่งชาติไม่เห็นชอบด้วยตามข้อ ๑๗๗ ให้เป็นอันตกไป

ข้อ ๑๗๙ เมื่อสภาให้ความเห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมหรือคณะรัฐมนตรี และคณะรักษาความสงบแห่งชาติเห็นชอบกับการแก้ไขเพิ่มเติมร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม ของสภาแล้ว ให้ประธานสภาส่งร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อให้นายกรัฐมนตรี นำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายต่อไป

หมวด ๑๒  
การตั้งกระทู้ถาม  
ส่วนที่ ๑  
บททั่วไป

ข้อ ๑๘๐ กระทู้ถามมี ๒ ประเภท คือ

- (๑) กระทู้ถามสด
- (๒) กระทู้ถามทั่วไป

ข้อ ๑๘๑ กระทู้ถามแต่ละกระทู้หนึ่ง ให้ตั้งถามและซักถามได้เฉพาะคนเดียว

ข้อ ๑๘๒ กระทู้ถามต้องไม่มีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นเชิงประชด เสียดสี หรือกลั่นแกล้งใส่ร้าย
- (๒) เคลือบคลุมหรือเข้าใจยาก
- (๓) เป็นเรื่องที่ได้ตอบแล้ว หรือชี้แจงแล้วว่าไม่ตอบ
- (๔) เป็นเรื่องที่มีประเด็นคำถามซ้ำหรือเรื่องทำนองเดียวกันกับกระทู้ถาม

ซึ่งมีผู้เสนอมาก่อน

- (๕) เป็นการให้ผู้ตอบกระทู้ถามออกความเห็น
- (๖) เป็นปัญหาข้อกฎหมาย
- (๗) เป็นเรื่องที่ไม่มีความสำคัญ
- (๘) เป็นเรื่องส่วนตัวของบุคคลใด ๆ เว้นแต่ที่เกี่ยวกับการงานในหน้าที่ราชการ

ข้อ ๑๘๓ กระตุ้นถามตามข้อ ๑๘๒ (๓) และ (๔) นั้น จะตั้งถามขึ้นใหม่ได้ ในเมื่อมีสาระสำคัญต่างกัน หรือพฤติการณ์ในขณะที่มีกระตุ้นถามครั้งนั้นได้เปลี่ยนแปลงไป จากเมื่อตั้งกระตุ้นถามครั้งก่อน

ข้อ ๑๘๔ การประชุมครั้งหนึ่ง ๆ ให้บรรจุกระตุ้นถามสดได้ไม่เกินสามกระตุ้น และกระตุ้นถามทั่วไปไม่เกินสามกระตุ้น แต่ถ้าหากมีกระตุ้นถามทั่วไปรอบรรจุระเบียบวาระการประชุม จำนวนมาก ประธานสภาจะบรรจุกระตุ้นถามทั่วไปเกินกว่านี้ก็ได้

การจัดลำดับกระตุ้นถามในที่ประชุมสภา ให้จัดตามลำดับ คือ กระตุ้นถามสด และกระตุ้นถามทั่วไป

การถามและการตอบกระตุ้นถามในการประชุมครั้งหนึ่ง ๆ ให้มีกำหนดระยะเวลา ไม่เกินสองชั่วโมง

ข้อ ๑๘๕ การตอบกระตุ้นถาม ให้นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายให้ รับผิดชอบในการบริหารราชการแผ่นดินเรื่องนั้นเป็นผู้ตอบ เว้นแต่นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีนั้น ไม่อยู่หรือติดราชการสำคัญ จะมอบหมายให้รัฐมนตรีอื่นเป็นผู้ตอบกระตุ้นถามนั้นได้ โดยแจ้งเป็น หนังสือต่อประธานสภาก่อนถึงระเบียบวาระการพิจารณากระตุ้นถาม

ในการตอบกระตุ้นถาม นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีจะขอเลื่อนการตอบกระตุ้นถามก็ได้ แต่ต้องชี้แจงเหตุผลในที่ประชุมสภา หรือแจ้งล่วงหน้าเป็นหนังสือยื่นต่อประธานสภาและให้กำหนด ว่าจะตอบได้เมื่อใด

ข้อ ๑๘๖ การตั้งกระตุ้นถามต้องชัดเจน ไม่ฟุ่มเฟือย วนเวียน ซ้ำซาก หรือมีลักษณะ เป็นการอภิปราย

การตอบกระตุ้นถามของนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรี ให้นำความในวาระหนึ่งมาใช้ บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๑๘๗ ผู้ตั้งกระตุ้นถามมีสิทธิถอนกระตุ้นถามเมื่อใดก็ได้ และเมื่อถึงระเบียบวาระ กระตุ้นถามของผู้ใด ถ้าผู้ตั้งกระตุ้นถามขอเลื่อนการถามกระตุ้นถาม ไม่ถามหรือไม่อยู่ในที่ประชุมสภา ให้ถือว่ากระตุ้นถามนั้นตกไป

ข้อ ๑๘๘ กระตุ้นถามใดที่สมาชิกภาพของผู้ตั้งกระตุ้นถามสิ้นสุดลงให้ถือว่า กระตุ้นถามนั้นตกไป

ข้อ ๑๘๙ กระตุ้นถามใดที่นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรียังไม่ได้ตอบให้เป็นอันตกไป เมื่อคณะรัฐมนตรีทั้งคณะพ้นจากตำแหน่ง

ส่วนที่ ๒  
กระทู้ถามสด

---

ข้อ ๑๙๐ การตั้งกระทู้ถามสด สมาชิกแต่ละคนมีสิทธิตั้งกระทู้ถามได้ครั้งละหนึ่งกระทู้ โดยให้ทำเป็นหนังสือยื่นต่อประธานสภาในวันประชุมที่มีวาระการตอบกระทู้ถาม ก่อนเริ่มประชุมตามเวลาที่ประธานสภากำหนด โดยระบุชื่อเรื่องที่จะถาม พร้อมระบุวัตถุประสงค์ว่าจะถามนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีผู้ใด และต้องมีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นเรื่องสำคัญที่อยู่ในความสนใจของประชาชน
- (๒) เป็นเรื่องที่กระทบถึงผลประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชน
- (๓) เป็นเรื่องเร่งด่วน

ให้เป็นอำนาจของประธานสภาที่จะวินิจฉัยว่ากระทู้ถามใดเป็นกระทู้ถามสดหรือไม่

ข้อ ๑๙๑ ในสัปดาห์ใดมีกระทู้ถามสดที่ประธานสภาวินิจฉัยแล้วเกินจำนวนสามกระทู้ ให้ประธานสภาจับสลากให้เหลือเพียงสามกระทู้ ในจำนวนสามกระทู้ที่หากปรากฏว่ามีกระทู้ถามที่เป็นเรื่องทำนองเดียวกัน ให้กระทู้ถามที่ถูกจับสลากขึ้นมาในลำดับหลังตกไป

เรื่องใดที่ประธานสภาวินิจฉัยว่าไม่เข้าลักษณะกระทู้ถามสดตามข้อ ๑๙๐ หรือไม่อนุญาตให้บรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุม หรือมิได้มีการถามตอบด้วยเหตุอื่นใดที่มีใช้การขอเลื่อนการตอบของรัฐมนตรีให้เป็นอันตกไป หากสมาชิกยังประสงค์ที่จะตั้งเป็นกระทู้ถามสดอยู่ก็ให้เสนอใหม่เพื่อพิจารณาในคราวถัดไป

ข้อ ๑๙๒ กระทู้ถามสดที่ประธานสภาวินิจฉัยตามข้อ ๑๙๐ หรือได้ดำเนินการตามข้อ ๑๙๑ แล้ว ให้บรรจุเข้าระเบียบวาระกระทู้ถามสดและแจ้งให้นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบทราบ

ข้อ ๑๙๓ กระทู้ถามสดแต่ละกระทู้ให้ถามด้วยวาจาได้เรื่องละไม่เกินสามครั้ง

ข้อ ๑๙๔ ในระหว่างการถามกระทู้ถามสด หากประธานวินิจฉัยว่าคำถามข้อใดเข้าลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๑๘๒ ให้ประธานมีอำนาจสั่งให้เปลี่ยนแปลงคำถาม

ส่วนที่ ๓  
กระทู้ถามทั่วไป

---

ข้อ ๑๙๕ การตั้งกระทู้ถามทั่วไปให้เสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือยื่นต่อประธานสภา โดยมีข้อความเป็นคำถามในข้อเท็จจริงหรือนโยบาย

ข้อเท็จจริงที่อ้างประกอบกระทู้ถามทั่วไป ต้องเป็นข้อเท็จจริงที่ผู้ตั้งกระทู้ถามรับรองว่าถูกต้องแม้ไม่ได้ยืนยันรับรองไว้ในกระทู้ถามทั่วไปก็ตาม และถ้าจำเป็นจะต้องมีคำชี้แจงประกอบให้ระบุแยกเป็นส่วนหนึ่งต่างหาก

ข้อ ๑๙๖ ให้ประธานสภาวินิจฉัยว่ากระทู้ถามใดมีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๑๘๒ หรือมีลักษณะตามข้อ ๑๘๓ และเมื่อวินิจฉัยแล้วให้แจ้งผู้ตั้งกระทู้ถามทราบภายในเจ็ดวัน  
กระทู้ถามที่ประธานสภาวินิจฉัยว่าเป็นกระทู้ถาม ให้จัดส่งไปยังรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบ

ข้อ ๑๙๗ ให้บรรจุกระทู้ถามเข้าระเบียบวาระการประชุมภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ส่งไปยังรัฐมนตรีตามข้อ ๑๙๖ วรรคสอง

การตั้งกระทู้ถามทั่วไปตามข้อ ๑๙๕ ในการประชุม ให้บรรจุกระทู้ถามลำดับแรกของสมาชิกเข้าระเบียบวาระการประชุมตามลำดับก่อนหลังที่ได้ยื่นต่อประธานสภา

ข้อ ๑๙๘ การประชุมครั้งหนึ่ง ๆ ไม่ให้ผู้ตั้งกระทู้ถามทั่วไปคนเดียวถามเกินกว่าหนึ่งกระทู้ เว้นแต่ไม่มีกระทู้ถามของสมาชิกอื่นเหลืออยู่

ข้อ ๑๙๙ กระทู้ถามที่นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีได้ตอบในที่ประชุมสภาแล้ว ผู้ตั้งกระทู้ถามมีสิทธิซักถามได้อีกหนึ่งครั้ง เว้นแต่จะขอซักถามต่อไปเพราะคำตอบยังไม่หมดประเด็นและประธานอนุญาต

หมวด ๑๓

การเปิดอภิปรายเพื่อซักถามข้อเท็จจริงจากคณะรัฐมนตรี

---

ข้อ ๒๐๐ การขอเปิดอภิปรายเพื่อซักถามข้อเท็จจริงจากคณะรัฐมนตรี ตามมาตรา ๑๖ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ ให้สมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมด ทำเป็นหนังสือยื่นต่อประธานสภาโดยระบุให้ชัดเจนว่าจะให้คณะรัฐมนตรีแถลงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัญหาสำคัญในเรื่องใด

ให้ประธานสภาแจ้งการขอเปิดอภิปรายเพื่อซักถามข้อเท็จจริงจากคณะรัฐมนตรีตามวรรคหนึ่งไปยังนายกรัฐมนตรีและให้บรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมเป็นเรื่องด่วน

ข้อ ๒๐๑ เมื่อคณะรัฐมนตรีได้แถลงข้อเท็จจริงในเรื่องที่ขอเปิดอภิปรายเพื่อซักถามข้อเท็จจริงจากคณะรัฐมนตรีแล้ว สมาชิกมีสิทธิที่จะอภิปรายซักถามได้

ข้อ ๒๐๒ รัฐมนตรีเท่าที่มีสิทธิจะอภิปรายตอบข้อซักถาม รัฐมนตรีจะตอบสมาชิกที่ซักถามและอภิปรายในเรื่องที่ขอเปิดอภิปรายเพื่อซักถามข้อเท็จจริงจากคณะรัฐมนตรีที่ละคนเป็นลำดับไป หรือจะรวบรวมตอบครั้งละหลายคนก็ได้

ข้อ ๒๐๓ ในการอภิปรายน้นอกจากที่กำหนดไว้ในหมวดนี้แล้ว ให้นำความในหมวด ๓ ส่วนที่ ๓ การอภิปราย มาใช้บังคับโดยอนุโลม

#### หมวด ๑๔

การเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อรับฟังความคิดเห็นของสมาชิก

ข้อ ๒๐๔ เมื่อนายกรัฐมนตรีขอให้มีการเปิดอภิปรายทั่วไปในที่ประชุมสภา ตามมาตรา ๑๗ ของรัฐธรรมนูญ ให้ประธานสภาบรรจุเข้าสู่ระเบียบวาระการประชุม เป็นเรื่องด่วน

ข้อ ๒๐๕ ในการเปิดอภิปรายให้นำความในหมวด ๓ ส่วนที่ ๓ การอภิปราย มาใช้บังคับโดยอนุโลม

#### หมวด ๑๕

การให้ความเห็นชอบหนังสือสัญญา

ข้อ ๒๐๖ เมื่อคณะรัฐมนตรีเสนอหนังสือสัญญาตามมาตรา ๒๓ ของรัฐธรรมนูญ เพื่อให้สภาพิจารณาให้ความเห็นชอบ ให้ประธานสภาบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมเป็นเรื่องด่วน

ให้สภาพิจารณาให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบหนังสือสัญญาตามวรรคหนึ่งให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่อง

ข้อ ๒๐๗ เพื่อประโยชน์แก่การพิจารณาให้ความเห็นชอบหนังสือสัญญา ตามข้อ ๒๐๖ สภาอาจตั้งคณะกรรมการขึ้นพิจารณาก่อนให้ความเห็นชอบก็ได้ และให้นำความในหมวด ๕ กรรมการ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๑๖  
การรักษาระเบียบและความเรียบร้อย

ข้อ ๒๐๘ สถานที่ประชุมสภาย่อมเป็นที่เคราฟและเป็นเขตหวงห้าม ผู้เข้าไปต้องประพฤติตนให้เรียบร้อย มีสัมมาคารวะ และต้องแต่งกายตามที่ประธานสภากำหนด บุคคลอื่นที่มีใช้สมาชิกหรือเจ้าหน้าที่สภา เมื่อหมดภารกิจต้องออกนอกสถานที่ประชุมสภา

ห้ามใช้เครื่องมือสื่อสารใด ๆ ซึ่งก่อให้เกิดการรบกวนและห้ามสูบบุหรี่ในที่ประชุมสภา

การแต่งกายของสมาชิกนั้น ให้แต่งเครื่องแบบสมาชิก หรือสากลนิยม หรือชุดพระราชทาน หรือตามที่ประธานสภากำหนด

ข้อ ๒๐๙ ผู้ใดฝ่าฝืนข้อบังคับนี้ ประธานมีอำนาจเตือน ห้ามปราม ให้ถอนคำพูด ห้ามพูดในเรื่องที่กำลังปรึกษากันอยู่ ให้กล่าวขอขมาในที่ประชุมสภา หรือสั่งให้ออกไปจากที่ประชุมสภาครั้งนั้นโดยมีหรือไม่มีกำหนดเวลาก็ได้

ในกรณีที่ประธานสั่งให้ผู้นั้นออกจากที่ประชุมสภา หากผู้นั้นขัดขืน ประธานมีอำนาจสั่งเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาให้นำตัวออกจากสถานที่ประชุมสภาหรือออกไปให้พ้นบริเวณที่ประชุมสภา

คำสั่งของประธานตามข้อนี้ผู้นั้นจะได้แย้งมิได้ และความในข้อนี้ไม่ถือเป็นเหตุแห่งการไม่แสดงตนเพื่อลงมติในที่ประชุมสภาตามข้อ ๖๓

ข้อ ๒๑๐ การรักษาระเบียบและความเรียบร้อยในส่วนที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอกที่จะเข้ามาในที่ประชุมสภาหรือบริเวณสภาหรือเข้าฟังการประชุมของสภาตลอดจนมารยาทของบุคคลเช่นว่านั้น และการโฆษณาข้อความเกี่ยวกับการประชุมปรึกษาของสภาให้เป็นไปตามระเบียบที่ประธานสภากำหนดไว้

หมวด ๑๗

บทสุดท้าย

ข้อ ๒๑๑ ถ้าประธานขอปรึกษา หรือสมาชิกเสนอญัตติโดยมีผู้รับรองไม่น้อยกว่าสิบคน ให้งดใช้ข้อบังคับข้อใดข้อหนึ่งทั้งหมดหรือบางส่วนเป็นการชั่วคราวเฉพาะกรณี หากที่ประชุมสภาลงมติเห็นชอบด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกในที่ประชุมสภา ก็ให้งดใช้ข้อบังคับนั้นได้

ข้อ ๒๑๒ ถ้ามีปัญหาที่จะต้องตีความข้อบังคับนี้ ให้เป็นอำนาจของสภาที่จะวินิจฉัย และเมื่อที่ประชุมสภาได้ลงมติวินิจฉัยโดยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดของสภาเป็นประการใดแล้ว ให้ถือว่าคำวินิจฉัยนั้นเป็นเด็ดขาด

การขอให้ที่ประชุมสภาวินิจฉัยตามวรรคหนึ่ง อาจกระทำได้โดยประธานขอปรึกษา หรือสมาชิกเสนอญัตติโดยมีผู้รับรองไม่น้อยกว่าสิบคน

ข้อ ๒๑๓ ในกรณีมีปัญหาที่จะต้องวินิจฉัยตามมาตรา ๕ ของรัฐธรรมนูญ ถ้าสมาชิกเป็นผู้เสนอต้องมีผู้รับรองไม่น้อยกว่าสามสิบคน และเมื่อที่ประชุมสภาได้ลงมติวินิจฉัยโดยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดที่มีอยู่ในวันประชุมเป็นประการใดแล้ว ก็ให้ถือว่าคำวินิจฉัยนั้นเป็นเด็ดขาด

ข้อ ๒๑๔ การขอแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับนี้ ต้องเสนอเป็นญัตติโดยมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่ายี่สิบคน

ญัตติแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับให้ทำเป็นร่างข้อบังคับโดยแบ่งเป็นข้อ และต้องมีบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบด้วย

การพิจารณาญัตติในข้อนี้ ให้นำความในหมวด ๗ การเสนอและการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๒๑๕ ในกรณีที่ประธานสภาได้ดำเนินการตามมาตรา ๑๘ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญแล้ว ให้ประธานแจ้งต่อที่ประชุมสภาในโอกาสแรกที่มีการประชุม

ข้อ ๒๑๖ ในกรณีที่บุคคลซึ่งได้รับความเสียหายตามมาตรา ๑๘ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ ประสงค์จะให้มีการโฆษณาคำชี้แจง ให้บุคคลนั้นยื่นคำร้องขอต่อประธานสภา ตามแบบที่กำหนด

คำร้องขอตามวรรคหนึ่งต้องมีข้อความเป็นข้อเท็จจริงโดยไม่มีลักษณะเป็นความผิดอาญา หรือละเมิดสิทธิในทางแพ่งต่อบุคคลอื่น

เมื่อประธานสภาได้รับคำร้องขอดังกล่าว ให้ส่งคำร้องขอนั้นไปยังคณะกรรมการสิทธิการ วิสามัญกิจการสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นการด่วนเพื่อที่คณะกรรมการสิทธิการจะได้พิจารณาคำร้องขอ ดังกล่าวต่อไปและให้คณะกรรมการพิจารณาและรายงานความเห็นต่อประธานสภาให้แล้วเสร็จ ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่รับคำร้องขอ เพื่อประธานสภาจะได้ดำเนินการต่อไป

ให้เลขาธิการดำเนินการโฆษณาคำชี้แจงดังกล่าวด้วยวิธีปิดประกาศไว้ ณ สำนักงาน เลขาธิการวุฒิสภา มีกำหนดระยะเวลาเจ็ดวันนับแต่วันที่ประธานสภาเห็นควรจัดให้มีการโฆษณา คำชี้แจง และให้ส่งสมาชิกเพื่อทราบด้วย

ข้อ ๒๑๗ ให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจัดสภาพแวดล้อม ทั้งทางสถาปัตยกรรม สารสนเทศ การสื่อสาร หรือบริการอื่นใดที่เหมาะสมต่อการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิก รวมทั้ง

(๑) จัดทำ จัดเก็บ หรือเรียกเอกสารใดๆ เพื่อการพิจารณาหรือเผยแพร่ของสภา ให้อยู่ในรูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศประเภทอื่นที่เป็นมาตรฐานเปิด หรือซึ่งคนพิการและผู้สูงอายุสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ด้วย

(๒) จัดอุปกรณ์ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก รวมถึงผู้ช่วยสำหรับสมาชิก ซึ่งเป็นคนพิการหรือผู้สูงอายุที่มีความต้องการจำเป็นเป็นพิเศษ เพื่อให้สมาชิกสามารถปฏิบัติหน้าที่ ได้อย่างเต็มศักยภาพ

#### บทเฉพาะกาล

ข้อ ๒๑๘ ข้อบังคับนี้ไม่กระทบกระเทือนถึงการใดที่ได้กระทำเสร็จแล้ว ก่อนใช้ข้อบังคับนี้ ส่วนการใดที่ยังกระทำค้างอยู่ให้ดำเนินการต่อไปตามข้อบังคับที่ใช้อยู่ก่อน วันใช้ข้อบังคับนี้

ข้อ ๒๑๙ ให้นำข้อบังคับว่าด้วยประมวลจริยธรรมของสมาชิกวุฒิสภาและกรรมการ พ.ศ. ๒๕๕๓ มาใช้บังคับกับสมาชิกและกรรมการโดยอนุโลมจนกว่าจะได้มีการตราและประกาศใช้ ข้อบังคับว่าด้วยประมวลจริยธรรมของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติและกรรมการแล้ว

เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามวรรคหนึ่ง ให้สภาตั้งคณะกรรมการ ยกร่างข้อบังคับว่าด้วยประมวลจริยธรรมของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติและกรรมการ ภายในสามสิบวันนับแต่วันประกาศใช้ข้อบังคับนี้

ในระหว่างที่ยังไม่มีการตั้งคณะกรรมการจริยธรรมให้คณะกรรมการวิสามัญกิจการ สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่คณะกรรมการจริยธรรมไปพลางก่อน

ข้อ ๒๒๐ ให้บรรดาระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามข้อบังคับการประชุม ที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่ข้อบังคับนี้ใช้บังคับ ยังคงใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบท แห่งข้อบังคับนี้ จนกว่าจะมีระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามข้อบังคับนี้ใช้บังคับ

ข้อ ๒๒๑ ให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหาร ราชการฝ่ายรัฐสภาปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และให้เลขาธิการ วุฒิสภาปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ประกาศ ณ วันที่

พ.ศ. ....

( )

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สรุปผลการดำเนินงาน  
ของคณะกรรมการสามัญพิจารณาร่างข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ....

**คณะกรรมการได้มีการประชุมเพื่อพิจารณาร่างข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ  
พ.ศ. .... จำนวน ๓ ครั้ง ดังนี้**

ครั้งที่ ๑ วันพฤหัสบดีที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๕๗      ครั้งที่ ๒ วันพุธที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๗  
ครั้งที่ ๓ วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๕๗

\*\*\*\*\*

**คณะผู้รับผิดชอบ  
ในการจัดทำรายงานของคณะกรรมการสามัญพิจารณาร่างข้อบังคับการประชุม  
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ....**

นางสาวนิภาวรรณ ศิริบำรุงสุข      ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๓

**ฝ่ายเลขานุการ**

นายต้นพงศ์ ตั้งเต็มทอง	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานคณะกรรมการวิสามัญ กิจการวุฒิสภา
พันจ่าอากาศเอก สิทธิวรชัย ศรีใหม่	นิติกรชำนาญการ
นางสาวภิรมย์ นิลทัพ	นิติกรชำนาญการ
นายเจษฎา ลุประสงค์	นิติกรปฏิบัติการ
นางสาวธรรมรัตน์ ศรีทองกุล	นิติกรปฏิบัติการ
นางสาวจิรวิน คะประสิทธิ์	วิทยากรปฏิบัติการ
นายพิสิษฐ์ นิธิสิริวรรณ	วิทยากรปฏิบัติการ
นางสาววรารภรณ์ หอมละออ	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
นางสาวรุ่งเรือง กล่อมรอด	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
นางสาวสุมาลัย เพชรรมณี	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
นางสาวทัศนีย์ นิยมทรัพย์	เจ้าพนักงานปฏิบัติงาน

**ฝ่ายเอกสารอ้างอิง**

นางพิมพ์วรรณ อุณากร	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิง ในการประชุมกรรมการ
นางชุตินธร ทวีโรจน์กุลศรี	นิติกรชำนาญการ
นายภัทรินทร์ พนมชัยวัฒน์	นิติกรปฏิบัติการ
นายอุดร พันธุมิตร	วิทยากรชำนาญการ
นางสาวภรณ์ธิดา คำศรี	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

